

ŽELEZAR

TEDNIK – GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

ŠTEVILKA: 32 • LETO: XXVIII

JESENICE, DNE 30. AVGUSTA 1979

Naš kovinar, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik Železarja začel izhajati 26. januarja 1937. Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl – Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ – Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 483, administracija 484 in 726. Tisk: TK Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72.

OKROG 1400 NEKDANJH BORCEV NOV, NJIHOVIH SVOJCEV IN GOSTOV NA VII. SREČANJU NA SVETINI

Na sedmem tradicionalnem srečanju, ki je bilo tokrat na Svetini nad Štorami v soboto, 25. avgusta, se je zbralo okrog 1400 nekdanjih borcev narodnoosvobodilne vojske – delavcev delovnih organizacij SOZD Slovenske železarne – njihovih svojcev in gostov, med njimi 505 iz naše železarne. Dež, ki je neusmiljeno padal, je organizatorjem – aktivu ZB NOV železarne Štore, onemogočil, da bi izvedli dobro zamišljeni program srečanja. Po tem, ko je navzoče pozdravil predsednik aktivu ZB NOV železarne Štore Ivan Žmahar, je imel slavnostni govor inž. Milko Starec, iz katerega povzemamo nekaj najpomembnejših misli.

Dejal je, da je letošnje srečanje povezano tudi s praznovanjem letošnjih jubilejev – 60-letnice Komunistične partije Jugoslavije oziroma Zveze komunistov Jugoslavije, SKOJ in revolucionarnih sindikatov. Po tem, ko je orisal dogodke pred 38 leti, ko je Komunistična partija Jugoslavije pozvala naše narode na oboroženo vstajo proti fašističnim okupatorjem in domačim izdajalcem, je podrobno orisal pričetek vstaje na celjskem območju.

»Kot prva izmed slovenskih partijskih enot«, je nadaljeval govor-

nik, »je bila 20. julija 1941 na pobudo pokrajinskega komiteja Komu-

nistične partije Slovenije za Štajersko ustanovljena CELJSKA ČETA, ki so jo formirali na Resevni, dober streljaj od Svetine. Njen prvi komandir je bil Franjo Vrnun-Buzdo, nato pa Peter Stante-Skala. To je bil začetek oboroženega odpora proti nemškemu okupatorju v teh krajih, ki se je vse bolj širil na območje Kozjanskega. Ustanovljena je bila kozjanska četa, nato bataljon, (Nadaljevanje na 2. strani)

PRIPRAVE NA GRADNJO JEKLARNE 2

V mesecu juliju smo objavili v Uradnem listu SFRJ razpis za zbiranje ponudb za gradnjo jeklarne 2. O tem smo že poročali v Železarju 26. julija, kjer je bila objavljena tudi vsebina razpisa. Javljajo se že dobavitelji naprav, ki v razgovorih z našimi strokovnjaki bolj detajlno obravnavajo naše zahteve ter razlagajo njihove naprave s stališča sodobnosti, tehnologije in varstva delovnih mest in okolja.

Po večletnih predhodnih študijah in po izdelavi »pripravljalnih del« za

jeklarno, smo začeli z izdelavo investicijskega programa. Odbor za gospodarstvo je na seji dne 21. julija naročil poslovnemu odboru, da imenuje strokovno grupo za izdelavo programa. Poslovni odbor je imenoval 26-člansko grupo, ki bo program izdelala do 1. decembra letos.

Istočasno z izdelavo investicijske dokumentacije teče akcija seznanjanja širše družbene skupnosti s projektom JEKLARNA 2. Tako je tudi predsednik skupščine občine Jesenice Slavko Osredkar ob občinskem prazniku poudaril pomen izgradnje jeklarne za Železarno in občino ter širšo družbeno skupnost in omenil

(Nadaljevanje na 2. strani)

UPORABA ZEMELJSKEGA PLINA V ŽELEZARNI

Na Beli in Javorniku se že ogrevajo valjavniške peči z zemeljskim plinom. V gradnji pa je plinovod proti Jesenicam, kjer so prvi priklopi na novo gorivo predvideni na talinskih pečeh jeklarne.

Po 17. juliju, ko smo se v Železarni priključili na magistralni vod zemeljskega plina, postopoma priključujemo peči v obratih na Beli in Javorniku. Pri tem delu nastopajo razne težave, ki jih prej nismo poznali. Plinsko gorivo ima sigurno določene prednosti pred ostalimi, vendar zahteva precejšnje predelave na pečeh, ki so bile pravočasno izvršene in dosti kvalitetno narejene. Oprema za potrebno rekonstrukcijo je bila uvožena, s tem tudi projekti in tehnologija. Kljub vsemu temu pa zahteva zagon predelane peči mnogo truda, opazovanja in nato nastavitve, da doseže peč zahtevane parametre. Po ročnih nastavitvah peči le-te potem delujejo avtomatsko in je kasneje potreben le nadzor.

Zaradi priužitne na delo s plinskim gorivom smo že mesec dni pred priključitvijo zemeljskega plina priključili peči na Javorniku in Beli na

mešanico plina butan-propan-zrak. S tem smo tudi hoteli skrajšati zastoj peči pri priključitvi na zemeljski plin in doseči čim večji odvzem v čim krajšem roku.

(Nadaljevanje na 3. strani)

V AVGUSTU ZAOSTALI ZA OPERATIVNIM NAČRTOM

V mesecu avgustu kaže, da bomo tako pri skupni, kakor tudi pri gotovi proizvodnji zaostali za operativnim programom. Predvidoma bodo operativne programe skupne proizvodnje dosegle naslednje temeljne organizacije:

Valjarna bluming-štel, Valjarna žice in profilov, Hladna valjarna Bela, Vratni podboji in Jeklovlek. Mesečnega operativnega programa predvidoma ne bodo dosegle naslenje temeljne organizacije:

Plavž: Zaradi ohladike na plavžu št. 2 in okvare kisikarne, zaradi česar ni bilo moč dodajati kisik vpihanemu zraku, je bila dosežena tudi nižja količina izdelanega grodlja.

Jeclarna: V martinarni so izdelali manj surovega jekla zaradi predčasnega remonta SM peči št. 6 in zato so tri dni obratovali le s tremi SM pečmi. Poleg tega je bilo zaradi okvare v kisikarni na razpolago manj kisika za tehnološke potrebe. V elektro jeclarni je bil remont na ASEA peči slabo izveden, zaradi česar je prišlo do daljšega zastaja in tudi na Lectromelt peči je bilo trajanje remonta predolgo. Tudi v tej jeclarni je pomanjkanje kisika imelo negativen vpliv na potek proizvodnje.

Valjarna debele pločevine: Na nižjo količino izvaljane pločevine je vplivala velika bolezenska odsotnost delavcev, nekaj težav pa so imeli

rezerv v kapacitetah v vseh TOZD in delovnih skupnostih v celotni proizvodni verigi.

(Nadaljevanje na 7. strani)

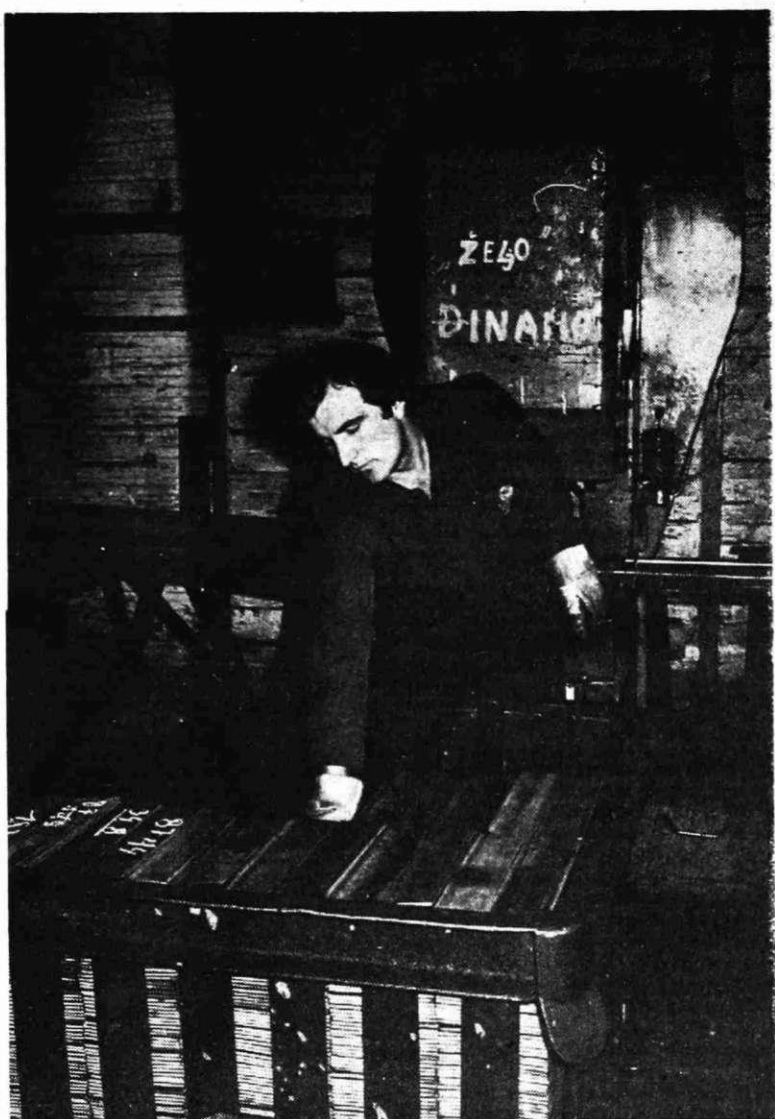
(Nadaljevanje na 2. strani)

PROGRAM UKREPOV ZA DVIG PRODUKTIVNOSTI IN ŠTEDNJA Z ENERGIJO

Poslovni odbor je na zadnjo sejo poslovnega kolegija, ki je bila 22. avgusta, predložil program za odpravljanje organizacijskih in tehničnih problemov. Usmerjen naj bi bil predvsem na tri področja: zvišanje produktivnosti, varčevanje z energijo in nov način dežurstva.

V produktivnosti v zadnjih nekaj letih namreč nismo zabeležili boljših rezultatov, še posebej pa narašča prepočasni primerjavi s sprejetimi smernicami. Zato so sklenili, da se

boljšanje in posebnim poudarkom na temeljnih organizacijah, katerih rezultati vplivajo na vse ostale. Večjo pozornost pa bomo morali name-

Sodelavec v profilarni (I. K.)

VEČ IDEJNOPOLITIČNEGA DELA

Vse bolj se soočamo z dejstvom, da bomo pri uresničevanju stabilizacije in drugih vsakodnevnih nalog oziroma odстранjevanju različnih slabosti, morali preiti od besed, to je od ugotavljanja in sprejemanja različnih sklepov in zaključkov, k dejanjem. To pa seveda zahteva tudi mnogo več idejnopolitičnega dela v vseh družbenopolitičnih organizacijah oziroma mnogo večjo aktivnost vseh organiziranih socialističnih sil.

Danes je namreč že preveč očitno, da družbena zavest in osveščenost preveč zaostajata za družbenoekonomskih razvojem, v čemer je tudi vzrok za razhajanje med besedami in dejanji in za reševanje še mnogih stvari, kakor pravimo, na pamet. Povsem normalno je, da razvoj socialističnega samoupravljanja odpira vrsto vprašanj, dilem, odstopanj in nasprotovanj, vendar pa bi morali za vse to iskati bolj demokratične pa tudi bolj znanstvene in strokovne rešitve in opredelitve.

Seveda pa vse to prvenstveno zahteva mnogo več idejnopolitičnega dela, prepričevanja, dokazovanja in argumentiranja pa tudi mnogo več osebnega zglea. Vsega tega pa nam običajno manjka. Govorimo o stabilizacijskih prizadevanjih in v zvezi s tem o povečevanju produktivnosti dela, varčevanju, izboljšanju delovne in tehnološke discipline in podobno, ne da bi dovolj prepričljivo in razumljivo to argumentirali kaj to pomeni za krepitev socialne varnosti delavcev, za ohranitev in razvoj socialistične družbe, za krepitev naše neodvisnosti in ugleda v svetu. Govorimo o uresničevanju dohodkovnih odnosov, ne da bi sploh razložili vse elemente dohodkovnih odnosov in kakšen pomen ima uresničevanje teh odnosov v vsakodnevni praksi za nadaljnjo rast produktivnosti, uspešnejše upravljanje in učinkovitejše poslovanje sploh. Razpravljamo o samoupravnih sporazumih in družbenih dogovorih, ne da bi pri tem dovolj razumljivo povedali njihov pomen pri odmiranju države.

Se bi lahko naštevali take primere, ki pa so v tem primeru le ilustrativnega pomena, kajti bistveno vprašanje, ki ga želimo poudariti je, da vse to zahteva mnogo več idejnopolitičnega dela, vključevanja družbenih ved in povezovanja znanosti in prakse. To pa seveda zahteva tudi več individualnega napora pri spoznavanju znanstvene teorije klasičnega marksizma, razvojnih zakonitosti, idejnopolitične orientacije zveze komunistov in ostalih družbenopolitičnih organizacij, kaj sta znanost in praksa na posameznih področjih, ki jih rešujemo že dosegle in podobno.

Vsega tega pa nam običajno pri vsakodnevnem idejnopolitičnem in samoupravnem delu manjka in ravno zato nam manjka tudi prepričevalnosti, argumentiranosti, dokazovanja, ki so hkrati pomembni elementi dviganja družbene in samoupravljalne zavesti in osveščenosti. Zato nam manjka tudi ustvarjalnega dela in prodornosti. Tudi v tem pogledu bi morali od ugotavljanja in besed preiti k dejanjem.

NAJPOGOSTEJŠE NAPAKE V DISCIPLINSKEM POSTOPKU

Zakon o združenem delu daje velik poudarek odgovornosti za delovne obveznosti, ker dokaj natančno ureja tudi disciplinsko odgovornost delavcev. Zakon o delovnih razmerjih disciplinsko odgovornost še posebej opredeljuje tako, da delavci v temeljnih organizacijah lahko v svojih samoupravnih splošnih aktih zelo natančno določijo disciplinski postopek oziroma odgovornost delavcev za kršitve delovnih obveznosti.

Tudi v sporih pred sodišči združenega dela se ugotavlja, da so disciplinski postopki čedalje bolj natančni, da hudih odstopanj ali kršitev ni več, da pa se še vedno kljub temu pojavljajo napake, zaradi katerih mora sodišče razveljaviti odločbe o disciplinskih ukrepih.

Spori o disciplinskih ukrepih so dokaj pogosti, saj so sodišča združenega dela v SR Sloveniji obravnavala v obdobju od 1. 1. 1977 do 31. 12. 1978 kar pomeni približno 20 % vseh sporov, ki so bili v obravnavi v tem obdobju. Ni dvoma, da se je disciplinska odgovornost zaostrila, da delavci pred sodišči združenega dela nimajo takega »uspeha«, kot so ga imeli pred rednimi sodišči, dokler so se ti spori obravnavali tam. Sodišča združenega dela namreč sama v svojem postopku odpravljajo tiste formalne napake, ki so nastale v disciplinskem postopku, na niso bistvene

1979

OKROG 1400 NEKDANJIH BORCEV NOV, NJIHOVIH ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

ki je leta 1944 prerasel v odred. Le-ta je poleti istega leta izbojeval obširno osvobodeno ozemlje, ki je segalo do bližine Celja.

Številnim akcijam, ki jih je izvedla celjska četa, je sledil močan protitudar nemških enot, ki so zaradi izdaje četo avgusta 1941 razbile. Enako usodo je doživela leto kasneje kozjanska četa.

Teror okupatorja je bil vse hujši. Pričeli so z masovnimi aretacijami in zapiranjem v celjski zapor Stari pisker, s streljanjem talcev, z izseljevanjem in transportiranjem v taborišča smrti. Zaradi izdaje so Nemci leta 1942 odkrili skoraj vse aktiviste in sodelavce Osvobodilne fronte, zaradi česa je bilo osvobodilno gibanje zelo oslabiljeno, ne pa zatrto. Ustanovljene so bile nove enote na širšem kozjanskem področju.

Masovno so zaživali naši gozdovi po prihodu slavne XIV. divizije, ki je v noči med 13. in 14. februarjem 1944 prešla prek Svetine proti Dramljam in Pohorju ter sejala val splošnega odpora na Štajerskem. S tem je bil dosežen cilj glavnega štaba NOV in POS, ko je odločil za pohod na Štajersko XIV. divizijo, ki je imela bogate vojaške izkušnje in prekaljene borce. Njena naloga je namreč bila — mobilizacija in okrepitev osvobodilnega gibanja na Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju. V tem času so se začeli prebivalci teh krajev masovno vključevati v kozjansko četo, ki je prešla v sestav kozjanskega odreda in druge enote narodnoosvobodilne vojske.

Osmega marca 1944 je kozjanski odred pod poveljstvom komandanta Marjana Jerine uničil postojanko tu na Svetini in likvidiral vodjo postojanke gestapovca Himmerja.

V mesecu marcu 1945 je prišel na ta teren drugi bataljon kozjanskega odreda pod vodstvom komandanta Andreja Šepavca, ki se je tu zadrževal z nalogo, da nadzira premike okupatorjevih čet v okolici Celja. Prekasno obvestilo kurirja je imelo za posledice, da so 14. marca posebne enote nemške vojske za boj proti partizanom obkrožile bataljon, ki je štel 120 borcev. V srditem boju je izgubilo življenje tretjina borcev, rajona s komandantom bataljona na čelu. Padla je tudi sekretarka okrožnega komiteja Cvetka Jerinova in član komiteja Dušan Lah. Tako so padale številne žrtve po vsej Sloveniji na samem pragu svobode.

Ko se ozremo nazaj v najbolj strahotno obdobje terorja, ubijanja in grozot nacizma in fašizma nad slovenskim narodom in na tisoče in tisoče žrtev nam šele v pravi veličini zaživi naš narodnoosvobodilni boj. Preživeli borci NOV smo lahko ponosni na svoj delež pri osvoboditvi naše ožje in širše domovine. Slovenci smo se v svoji tisočletni zgodovini prvokrat borili za svoje ozemlje, svobodo in obstanek, za svobodno bodočnost prihodnjih generacij. Z narodnoosvobodilnim bojem smo Slovenci prvokrat stopili v družbo evropskih narodov kot suveren in enakopraven narod, ki si je skupaj z ostalimi jugoslovanskimi narodi sam priboril svojo svobodo in sam odločal o svoji bodočnosti.

Politična situacija v svetu, spopadi in oboroževanje, ki presega vse razumske meje, dokazuje pravilnost naše usmeritve gibanju neuvršenih, ki je v današnjem času iz dneva v dan bolj potrebno. Ni slučaj, da je Jugoslavija oziroma maršal Tito eden izmed tvorcev gibanja neuvršenih, kajti mi ne želimo da bi se ponovile grozote druge svetovne vojne, ne želimo nikakršnega vmešavanja v naše notranje zadeve. Naša opredelitev do neuvršenosti izvira iz naše revolucije in je neločljivo povezana s celotno družbeno bitnostjo naše države, sistemom socialističnega samoupravljanja, enakopravnostjo vseh narodov in narodnosti Jugoslavije. Jugoslavija uživa danes velik ugled v svetu tako zaradi tega, ker so se naši narodi med vojno pogumno borili proti fašizmu in nacizmu in dali ogromno žrtev, kakor tudi zaradi tega kar

smo dosegli po vojni. Ugled tudi zaradi tega, ker smo dosledno za politiko neuvršenosti in miroljubnega sožitja z vsemi državami na svetu. Gibanje neuvršenih nima vojaške moči, ima pa že od vsega začetka veliko moralno moč, ki lahko kot protitež blokovski politiki pomembno vpliva na razvoj svetovnih dogodkov.

Tudi gibanje neuvršenosti ima nasprotnike, ki bi želeli drugače, zato moramo biti pripravljeni za uspešno obrambo pridobitev naše narodnoosvobodilne borbe in socialističnega samoupravnega ureditve. Kajti, če smo bili kos Hitlerjevemu vojaškemu stroju, italijanskim, madžarskim in bolgarskim okupatorjem ter domačim izdajalcem, ne da bi imeli lastno oborožitev, saj smo se oboroževali z njihovim orožjem, tem lažje bomo kos danes dobro oboroženi in strnjeni v gibanju splošnega ljudskega odpora vsakomur, ki bi hotel krniti pridobitve naše narodnoosvobodilne borbe in socialistične revolucije. Zato moramo posvetiti veliko skrb organizaciji splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, da bomo lahko v vseh pogledih rekli »nič nas ne sme presenetiti«.

Slavnostni govornik Milko Starc je za tem govoril o izrednih uspehih naše povojne obnove in izgradnje ter dejal:

»Mi borci, ki nas je še 580 v delovnih organizacijah SOZD Slovenske železarne aktivno zaposlenih, kar je 100 manj kot leto poprej, še vedno aktivno in tvorno sodelujemo pri graditvi našega socialističnega samoupravnega razvoja. Zavedamo se, da smo še kako potrebni in da z našim ustvarjalnim delom gradimo lepši jutri. Cetudi nas je majhno število, saj predstavljamo manj kot štiri odstotke vseh zaposlenih v delovnih organizacijah SOZD Slovenske železarne, pa je naš delovni prispevek še vedno pomemben. Čeprav je osip v naših vrstah neizbežen, pa moramo skrbeti, da bo s prenosom revolucionarnega duha na mladi rod dediščina narodnoosvobodilne borbe trajna.«

Govornik se je za tem dotaknil sedanjih gospodarskih problemov in stabilizacijskih prizadevanj in se dalj časa zadržal pri desetletnem

razvoju Slovenskih železn. Letos namreč poteka deset let odkar so se delavci železarn Jesenice, Ravne in Štore z referendumom odločili za združitve v združeno podjetje Slovenske železarne. Le-tom so se leta 1973 pridružile še predelovalne delovne organizacije Veriga Lesce, Plamen Kropa, Tovil Ljubljana, Žična Celje in Metalurški inštitut Ljubljana. Govornik je dejal, da smo v desetih letih dosegli pomembne uspehe, čeprav še nismo dosegli vsega kar smo si na startu pred desetimi leti želeli. Pri tem je menil, da smo predvsem na tržišču ostali »preveč razbita vojska«. Govoril je tudi o pripravah srednjeročnih programov razvoja za obdobje 1981 do 1985 in o odgovornosti pri poslednem uresničevanju sedanjih srednjeročnih načrtov, pri čemer naj bodo nekdanji borci NOV v prvih vrstah.

Čim bolj se je bližal čas predčasnega odhoda premraženih in premočenih udeležencev, bolj se je razmikala megla in v daljavi so se pokazali zasneženi vrhovi Savinjskih Alp. To so izkoristili člani pihalnega orkestra Štorskimi železarjem, ki so s svojimi skladbami nekoliko »ogreli« udeležence, ki so kasneje na zvoke Celjskega instrumentalnega kvinteta še zaplesali. Zal sta dež in izreden hlad pospešila predčasn odhod oddaljenejših udeležencev, ki jih je kmalu po tem, ko so zapuščali celjsko območje začelo izza oblakov pozdravljati sonce.

Ob sklepu moramo žal ugotoviti, da ničesar od tistega čemur je srečanje namenjeno — medsebojna povezava, obujanje spominov na slavne dni narodnoosvobodilne borbe, razvijanje in poglobljanje tovarštva in prijateljstva — kljub velikim naporom, ki so jih vložili organizatorji in precejšnjim sredstvom, ni bilo doseženo. Kriv je seveda dež, ki bi ga pa morali vsi bodoči organizatorji v prihodnje tudi predvideti, saj niti ni bilo prvič, da je pokvaril namen srečanja. Predvideti namreč v tem smislu, da bodoči organizatorji oskrbijo zadostno število večjih šotorov kamor se bodo udeleženci v primeru dežja zatekli, kajti resnično je škoda naporov in denarja, če se ne doseže osnovni namen srečanja.

Udeleženci VII. srečanja borcev NOV iz naše železarne prihajajo na zborna mesto (Foto B. Blenkus)

V AVGUSTU ZAOSTALI ZA OPERATIVNIM NAČRTOM

(Nadaljevanje s 1. strani)

tudi pri uvajanju zemeljskega plina kot goriva na obeh pečeh za ogrevanje slabov.

Hladna valjarna Jesenice: V okvari je bil valjarski stroj Demag in pri vložku so prevladovali topla valjani trakovi iz železarne Sisak, ki so ožji in je bila zato tudi teža izvaljanih hladno valjanih travkov manjša.

Žičarna: Zaostanek za operativnim programom ne ob velik, vendar je bilo nekaj težav z vložkom.

Profilarna: Velika odsotnost delavcev in občasne težave z vložkom sta vplivala, da je bila izdelana manjša količina profilov kot so predvideli z operativnim programom.

Elektroda: Vzrok za manjšo količino izdelanih elektrod od operativnega programa je v povečani odsotnosti delavcev in v težavah z vložkom v začetku meseca.

Želbjarna: Na manjši zaostanek za programirano količino je vplivalo pomanjkanje vložka.

PROGRAM UKREPOV ZA DVG ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

niti tudi organizaciji komuniciranja, pospeševanju inovacij in izobraževanju.

PRIPRAVE NA GRADNJO JEKLARNE 2

(Nadaljevanje s 1. strani)

razprave, ki nastajajo v zvezi s predlagano lokacijo.

Organizirani so bili sestanki s predsednikom izvršnega sveta skupščine SRS dr. Vratušem, predsednikom Zveze sindikatov Slovenije Vinkom Hafnerjem, predsednikom CK ZKS Francem Popitom in predsednikom Ljubljanske banke Jankom Smoletom s sodelavci.

Na teh razgovorih je bilo največ pozornosti in časa namenjenega ravno vprašanjem izgradnje JEKLARNE 2. V vseh primerih je bilo ugotovljeno, da je izgradnja JEKLARNE 2 na Jesenicah usklajena z načrti razvoja Slovenije in naslednjih

letih. Poudarjena je bila nujnost izgradnje sodobne elektrojeklarne, ki l omogočala proizvodnjo kvalitetnejših jekel s čimmanjšim številom zaposlenih. Tudi v razpravah o lokaciji je bila vselej dana prednost varianti na Beli, ki zagotavlja izgradnjo jeklarne, kakršno načrtujemo, kljub pomembnosti ohranitve kmetijskega zemljišča.

Zato je glavna naloga pridobitev potrebnih soglasij za predvideno lokacijo, skladno s sklepi zborov občinske skupščine v aprilu 1979.

V prvi polovici septembra je predviden tudi razgovor s predsednikom Gospodarske zbornice Slovenije Andrejem Verbičem.

Sektor novogradenj

Pri enotnem programu štednje energijo je posebna grupa že pripravila nekaj predlogov, ki lahko doprinesejo k znižani potrošnji energije na primer: remont v času, ko je energija cenejša, vprašanje občasnega ustavljanja večjih potrošnikov energije, nesmotna razsvetljava nivo temperature v prostorih, področje hladilne vode in tehničnih plov, program uporabe dragega kisika itd. Na poslovodnem kolegiju so se dogovorili, da program dopolnijo še s cenami in stroški in da se o njem govor uresničevanju menimo spriti. Predlagali so celo, naj bi bila skrajna posledica pripravljenih ukrepov spreminjen pravilnik o delovnih razmerjih, kjer naj bi razmetavanje energije pomenilo tudi hujšo kršitev delovnih dolžnosti.

Ze pripravljen organizacijski predpis o uvedbi dežurstva na ravni delovne organizacije pa je pri vodji temeljnih organizacij naletel na številne pomisleke o smotnosti takega predloga, zato so sklenili sprejeti nekaj časa odložiti in medtem to temeljiteje analizirati.

Vse več je primerov, da se družbena lastnina uničuje ali propada pred našimi očmi, da se z družbenim denarjem upravlja neracionalno in razen morda negodovanja in »zgrajanja« nad »lastnik« in »upravljalci« ne ukrenemo ničesar, čeprav imamo vsi ali neposredno ali posredno v svojih temeljnih organizacijah združenega dela ali krajevnih skupnostih pravico in dolžnost zahtevati od upravljalcev družbene lastnine, da nekaj ukrenejo ali zahtevati družbeno intervencijo. Naj nam pri opredeljevanju teh pravic in odgovornosti priskoči na pomoč zakon o združenem delu, ki v desetem členu opredeljuje:

»Sredstva, ki so družbena lastnina, so skupna materialna osnova za ohranitev in razvoj socialistične družbe ter socialističnih samoupravnih odnosov; upravljajo jih delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in v vseh oblikah združevanja dela in sredstev, delavci v delovni skupnosti oziroma drugi delovni ljudje v samoupravni interesni skupnosti ali v drugi samoupravni organizaciji in skupnosti ter v družbenopolitični skupnosti.

Produksijska sredstva in druga sredstva združenega dela, proizvodi združenega dela, sredstva za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb, naravna bogastva in dobrine v splošni rabi so družbena lastnina.

Družbena sredstva, kot so stvari, materialne pravice in denarna sredstva, ki so družbena lastnina, so materialna osnova za delo delavcev v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in delovnih skupnosti ali za uresničevanje funkcij samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih skupnosti.

V naslednjem enajstem členu pa je opredeljeno:

»Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih oziroma delavci in drugi delovni ljudje v samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbenopolitičnih skupnostih imajo glede uporabe, upravljanja in razpolaganja z družbenimi sredstvi pravice, obveznosti in odgovornosti, ki jih določata ustava in zakon, v skladu z njihovo naravo in namenom.«

V poglavju, ki govori o družbenem varstvu samoupravnih pravic in družbene lastnine pa je v 616. členu opredeljeno:

»Pri uresničevanju družbenega varstva družbene lastnine se zagotavlja varstvo socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na podlagi družbene lastnine.

Z družbenim varstvom po prvem odstavku tega člena se zagotavlja varstvo pravic dela z družbenimi sredstvi in drugih pravic na podlagi družbene lastnine, če se onemogoča ali omejuje njihovo uresničevanje, uzurpirajo družbena sredstva ali kako drugače nezakonito z njimi razpolaga ali če se uporabljajo družbena sredstva v nasprotju s svojo naravo in namenom, če so hujše prizadeti družbeni interesi pri njihovi uporabi, upravljanju in razpolaganju ali če se kako drugače onemogoča uresničevanje družbene funkcije družbene lastnine.«

ODGOVORNOST ZA DRUŽBENO LASTNINO IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

V naši podzavesti so včasih še preveč zasidrani privatno lastninski odnosi preteklosti iz česar izhaja tudi mezdana miselnost in iz tega izhajajoče izkoriščanje delavcev, njihova socialna neenakopravnost in podobno. Iz te podzavesti zato včasih gledamo tudi na stroj s katerim upravljamo, na denar, ki ga združujemo v interesni skupnosti, na razpadajoči dom na Mežakliji ali dom tabornikov v Planini pod Golico in drugo družbeno lastnino, ki nam jo je družba zaupala v upravljanje. Iz te včasih še zelo zakoreninjene podzavesti gledamo tudi na dobrine splošnega pomena — zemljišča, gozdove, vode, potoke, vodotoke, morje in morsko obalo, rude in druga naravna bogastva, dobrine v splošni rabi ter nepremičnine in druge stvari posebnega kulturnega in zgodovinskega pomena, ki jih ustava opredeljuje kot dobrine splošnega pomena, ki so pod posebnim varstvom.

Pri vsem tem se nemalokrat niti ne zavedamo, da z malomarnim in neodgovornim odnosom do družbenih sredstev sami sebi izpodkopujemo materialno osnovo lastne ohranitve, ohranitve in razvoja socialističnega samoupravnega družbe. Zategadelj je včasih toliko bolj nerazumljivo, da se, kadar govorimo o družbenih sredstvih, kakor jih opredeljuje zakon o združenem delu, obnašamo dosti indiferentno, nezavzeto in neprizadeto. Premalo se zavedamo, da je stroj, denar, naravno bogastvo, dobrine v splošni rabi — moje, tvoje in naše in da ravno zato imajo glede uporabe, upravljanja in razpolaganja s temi sredstvi poleg pravic tudi obveznosti in odgovornosti.

Kako bi sicer dovoljevali, da nam nekatera družbena sredstva propadajo pred očmi, da z delovnimi napravami ravnamo še zelo neodgovorno, da smo premalo dosledni pri racionalizaciji sredstev za splošno in skupno porabo, čeprav že nekaj časa sem govorimo, da sta pretirano visoki in da nam to slabi gospodarsko moč oziroma akumulacijsko in reprodukcijsko sposobnost. V ta sklop odgovornosti do uporabljanih in upravljanja z družbenimi sredstvi nedvomno sodi tudi njihova ekonomična in racionalna uporaba, pri čemer se nemalokrat obnašamo še zelo razpisniško.

Vzemimo kot primer neracionalno in neekonomično izkoriščen visoko produktivni stroj ali malomarno, da ne rečemo včasih razpisniško ravnanje z družbenim denarjem pri raznih novogradnjah, popravilih, komunalnih delih pa tudi pri pokrivanju skupnih in splošnih potreb. Ali, naš odnos do dobrin splošnega družbenega pomena. Kako neodgovorno onesnažujemo naše vode, gozdove in sploh okolje. Pa ne samo industrija, kar zelo radi poudarjamo, tudi mnogi posamezniki to počno. V bolj obiskanih gozdovih, na planinskih poteh pa celo ob glavnih cestah nas motijo cela smetišča, ki jih za seboj puščajo obiskovalci. Ali pogledite ob bregovih voda, kadar le-te upadejo. Na stotine polvinilastih vrečk, cunj in druge navlake visi po grmovju. Ali kadar iz posameznih privatnih kurišč po vsem okolju zasmrdivo požgane cunje ali druga navlaka.

Ali vsi ti primeri pa tudi mnogi drugi navedeni ne prizadevajo širokega družbenega interesa in ne oškodujejo družbeno skupnost? Pa še kako, pa vendar se kot delegati in samoupravljalci, kot delavci in občani največkrat obnašamo do vseh teh stvari dokaj neprizadeto, čeprav je prizadet moj, tvoj in naš skupni interes in naša, družbena lastnina.

Pri takih in podobnih pojavih bi morala biti tudi večkrat prisotna tudi skupščina občine, ki jo zakon o združenem delu obvezuje, da pri uresničevanju družbenega varstva nastopi z začasnimi ukrepi, če so hujše prizadeti družbeni interesi in podobno. Vendar pa je naše najmočnejše orožje proti vsem takim in podobnim pojavom organizirana, osveščena in močna družbena samozaščita.

UPORABA ZEMELJSKEGA PLINA V ŽELEZARNI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Že isti dan 16. julija sta bili najprej priklopljeni na zemeljski plin krožna in potisna peč v valjarni debele pločevine na Javorniku in dva dni kasneje dve globinski peč na Beli. Obe globinski peč na Beli nista delali težav. Zahtevano temperaturo smo dosegli v pravilnem času in vložek je bil pravilno ogret. Tako se je nadaljevalo v glavnem razmerje plin-zrak. Pri zraku se sicer ugotavlja, da bi ga rabili več in je zato predvidena zamenjava sedanjih ventilatorjev z večjimi.

Obe peč v valjarni debele pločevine sta sicer takoj zagoreli, vendar vložek ni bil pravilno ogret. Glavna nevšečnost je močna okujnavost. Temperatura v peč ni enaka nastavljeni in razmerje plin-zrak le težko nastavimo pravilno.

Pri teh delih nastavitve regulacije ugotavljamo razne pomanjkljivosti peč, ki jih skušamo sprosti odpravljati. Trenutno se še vedno nadzoruje in korigira nastavitve vrednosti.

Se isti mesec se je naredila rekonstrukcija in priklop peč za ogrevanje diskov. Priklop je bil na obstoječi cevovod peč, pri čemer pa smo ugotovili, da je premajhen. Zato je bilo treba naknadno cevovod zamenjati. Ponovni uspešnejši priklop je bil izvršen 27. avgusta.

V avgustu se je zamenjalo gorivo tudi na normalizirni peč v valjarni debele pločevine. Ta peč je že imela plinsko gorivo butan-propan in je prešla sedaj na manj kalorično gorivo. Treba je bilo zato zamenjati gorilce in nekaj armature po projektu, oziroma navodilih naših sodelavcev na energetskega gospodarstva. Peč so sicer nekaj dni po zagonu ročno regulirali in nato nastavili na zahtevane vrednosti. To delo je bilo bolj uspešno in peč pravilno deluje.

Naslednji objekt, ki je bil predviden za predelavo, so bile peč v hladni valjarni Bela. Vse peč so bile prvotno kurjene s plinom butan-propan. Po navodilih ameriških dobaviteljev, ki so bili projektant in dobavitelj vseh peč v hladni valjarni, pa je bila potrebna predvsem predelava gorilcev in zamenjava zračnih in plinskih zaslonk. Teh gorilcev je več sto in jih je bilo treba zamenjati v čim krajšem času.

Rekonstrukcija smo izvedli na obeh lužilnih linijah SCAP in SSAP, žarilni liniji, CRNO, zvonastih pe-
čeh SAN in regeneraciji.

Zaradi velikega obsega del smo poleg Hidromontaže, ki je izvajala vso predelavo po Železarni, vključili še instalacijo Železarne ter ELIM Jesenice. Delo se je pričelo 17. avgusta na nočni izmeni s prepihovanjem cevovodov in peč ter demontažo 18. avgusta dopoldne, končalo se je pa 19. avgusta dopoldan.

Kljub dobro opravljenemu delu pa nam je šele 20. in 21. avgusta nemoteno zagorela le peč SAN in regeneracija. SSAP je pričela obratovati 21. in SCAP 22. avgusta. Tu so nastopale izredne težave pri nastavitvah pravilnega razmerja, obenem pa se je ugotovilo, da so bili prvotni reducirni ventili premajhni kapacitet. Zamenjani so bili z večjimi. Na to zamenjavo nas dobavitelj niso opozorili. Vse te peč sedaj pravilno delujejo in korekcije skoraj niso več potrebne.

Posebno težavo pa je povzročila CRNO linija, ki ima enajst črn s po deset gorilci na žarilnem delu. Zagon oz. nastavitve so izvajali ves dan in ponoči, tudi preko sobote in nedelje. V nedeljo, 26. avgusta, so jo uspeli zakuriti in 27. avgusta je bila dosežena zaželeno temperatura peč. Sušilni del peč je pričel goriti 28. avgusta. Pri tej peč je bilo ugotovljeno, da so reducirni ventili premajhni in jih ni možno nastaviti na večji pritisk. Ker večjih ni na zalogi, jih bodo menjali kasneje.

Velike težave pri zakuritvi oz. prižiganju gorilcev so bile zaradi zamašitve zaslonk, ventilov ali gorilcev z okujino, ki je v dovodih na peč. Cevovode bo treba kasneje malo predelati, tako da jih bo možno znotraj očistiti.

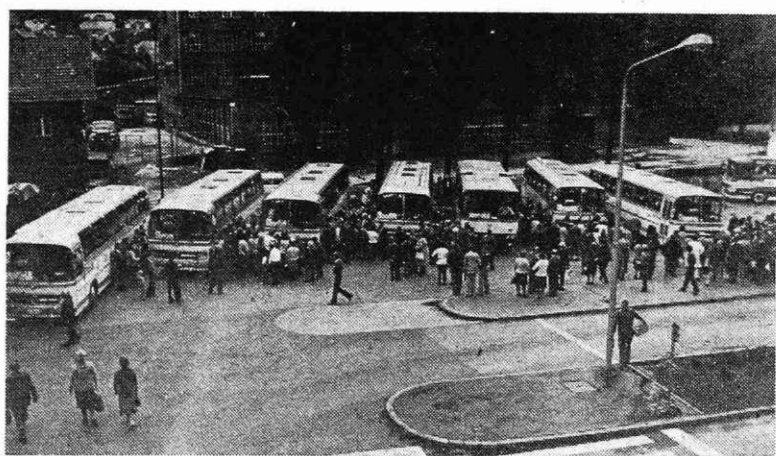
Naslednja predelava na zemeljski plin bo v valjarni žice na Custodis peč in na tretji globinski peč.

Druge predelave pa nas čakajo še v obratih na Jesenicah, kjer trenutno montirajo cevi za razvod od reducirne postaje do potrošnikov v jeklarni.

Vse regulacije in nastavitve na pe-
čeh izvajajo zelo zavzeto sodelavci RTA in energetskega gospodarstva. Prizadeti obrati pa morajo razumeti, da uvajanje peč nekaj časa traja, saj vsaka korekcija ali drugi poseg pri regulaciji zahtevajo

določen čas, da se lahko opazi sprememba. Sprememba pa je lahko tudi napačna oz. slabša kot smo želeli. S tem trenutkom, ko spustimo plin v peč in nam zagori, rekonstrukcija oz. investicijski projekt še ni končen. Pri tem uvajanju peč želimo tudi fizičnega sodelovanja delavcev obrata od pekarjev do tehologov. Tudi oni so potrebni uvajanja v delo z novim gorivom. Za vso Železarno je to gorivo novo in manj znano. Ugotovili smo že, da nam teoretični podatki odstopajo od praktičnih vrednosti, zato je sodelovanje med posluževalci peč in tehnologi ter sodelavci RTA, energetskega gospodarstva in novogradenj, še toliko bolj potrebno.

Sektor novogradenj

Pred odhodom na VII. srečanje borcev NOV v Svetino nad Štorami (I. K.)

PROIZVODNJA SLOVENSKE ŽELEZARNE V JULIJU

Podatki o proizvodnih dosežkih za mesec julij kasnjajo iz istega razloga kot vzroki ali opravičila za slabe proizvodne rezultate. Velika odsotnost zaradi planiranih, neplaniranih ali slabo planiranih dopustov in velika bolezenska odsotnost so navedeni kot glavni povzročitelji za motnje v proizvodnji in za neizvršene proizvodne naloge. Podaljšana popravila in prekomerni zastoji so tudi posredni vzrok, ki je povezan z odsotnostjo z dela.

Proizvodnja surovega železa je bila dobra in so mesečni proizvodni načrt izvršili v jeseniških plavžih 107 % in v štorskem elektro plavžu celo 121 %. Skupaj je bila načrtovana proizvodnja presežena za 10 %. V lanskem juliju je bila še malo bolj-
ša, in sicer na Jesenicah za okoli 1300 ton in v Štorah za 140 ton.

Proizvodnja jekla je bila slaba in je mesečni načrt izvršen s 94 %. V ravenski jeklarni so delali dobro in mesečni načrt presegli za 4 %. Tudi v železarni Štore so izvršili in presegli operativni plan za obstoječo električno obločno peč, nova je pa še nedokončana in bo proizvodnja še nadalje kasnila. V jeseniški jeklarni so imeli večji zastoj na Lectromelt peč, v SM jeklarni so pa zaradi nepredvidenih popravil obratovali z manj pečmi kot so načrtovali. Konec meseca so obratovali dva dni celo samo s tremi pečmi. Letošnja proizvodnja surovega jekla v juliju pa je bila vseeno okoli 100 ton večja, kot v istem mesecu lani.

Blagovna proizvodnja je bila v železarnah letos za 1200 ton večja kot v lanskem juliju, niti lani niti letos pa ni bil dosežen mesečni načrt, kar je razvidno iz razpredelnice:

	1978	1979
Jesenice	83 %	87 %
Ravne	92 %	109 %
Štore	102 %	89 %
Skupno železarne	89 %	92 %

Vzroki so, kot že rečeno, v prekomernih vzdrževalnih zastojih na napravah, v veliki odsotnosti z dela in v večjih remontih, oziroma v pripravi in izvajanju remontov ter uvajanju proizvodnje po remontu.

Skoraj v enakem odnosu je bila realizirana julijska proizvodnja tudi pri predelovalcih:

	1978	1979
Plamen Kropa	74 %	99 %
Veriga Lesce	81 %	108 %
Tovil Ljubljana	89 %	94 %
Žična Celje	104 %	67 %
Skupaj predelovalci	89 %	92 %

Skupno je bil za SOZD Slovenske železarne lanski rezultat 89 % mesečnega načrta, letošnji je boljši in znaša 92 %. Če bi tako še naprej napredovali, bi v nadaljnjih treh letih lahko že izvršili julijski načrt blagovne proizvodnje.

Mesečni količinski plan izvoza ni bil v železarnah dosežen, kljub velikemu izvozu železarne Štore. Ker sta Veriga in Žična visoko presegli količinski načrt izvoza, so ga tudi predelovalci izvršili, kar je bilo pa premalo, da bi znašal skupen rezultat več kot 96 %. V lanskem juliju smo izvozili 3535 ton in 176 traktorjev, letos pa 6311 ton in 240 traktorjev. Vsekakor bistveno bolje, saj je letošnji izvoz po sedmih mesecih kar za 37 % večji, kot je bil v enakem obdobju lani. Z vrednostjo izvoza smo nekoliko na slabšem, ker je bil mesečni načrt dosežen le 83 %. Po rednih letošnjih mesecih je vrednost izvoza za 27 % višja od vrednosti izvoza v enakem obdobju lani, po kvalitetni strukturi pa malo zaostajamo.

Podobno rezultatom izvršitve načrta blagovne proizvodnje, tudi eksterna realizacija ni bila dobra. Po delovnih organizacijah so dosegli mesečno načrtovano vrednost prodaje zelo različno: železarne Jesenice 92 %, železarne Ravne 101 %, železarne Štore 96 %, Plamen Kropa 90 %, Tovil Ljubljana 111 %, Veriga Lesce 97 % in Žična Celje 167 %. Zaostanek realizacije večjih delovnih organizacij je pomaknil skupno izvršitev na 96 %. Letošnja realizacija z lanskega leto ni primerljiva.

Za zaključek lahko samo še enkrat poudarim, da dosežki iz meseca julija niso dobri in da so še poslalsli rezultate prvega polletja. Stvari ne smemo popoševati. Ponekod dosega zadovoljive rezultate, drugje se problematika iz meseca v mesec ponavlja ob enako slabih dosežkih. V avgustu bodo še dopusti, vendar na vročino se ne bo dalo več veliko sklicevati. Velikih popravil mora že tudi enkrat za opravičilo slabih rezultatov blagovne proizvodnje zmanjkati. Težave bodo pa še prišle, tudi take, s katerimi ob sestavljanju letnega načrta proizvodnje nismo računali.

Milan Marolt

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KOLEK

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK – 3. 9. TOREK – 4. 9. SREDA – 5. 9. ČETRTEK – 6. 9. PETEK – 7. 9. SOBOTA – 8. 9. NEDELJA – 9. 9.	SLAMNIK IVAN ERŽEN STANE ŽVAB PRIMOŽ BURJA ANTON, ml. SVETINA BOGOMIR ZUPAN ALOJZ KOSELJ ANTON	ZUPAN MIRKO PEZDIRNIK JOŽE ZUPAN MIRKO SITAR ZVONE NOVAK FRANCI REPE VLADIMIR KOVAC JANEZ
Telefon dežurnega za vzdrževanje v železarni je:		
vezni telefon je:		358
Na redne delovne dni dela dnevni dežurni		410
nočni pa		od 14.00 do 18.00 ure od 18.00 do 6.00 ure
Na proste sobote, nedelje in praznike dela:		
dnevni dežurni		od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa		od 18.00 do 6.00 ure
Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD Vzdrževanje.		

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 3. do 8. septembra bodo delale naslednje obratne ambulante:
dopoldan: I. obratna ambulanta – dr. med. Branimir Čeh in II. obratna ambulanta – dr. med. Vesna Furlan-Zidar,
popoldan: III. obratna ambulanta – dr. med. Želimir Cesarec in IV. obratna ambulanta – dr. med. Vesna Sitar.
V soboto, 8. septembra, samo dopoldan III. obratna ambulanta – dr. med. Želimir Cesarec in IV. obratna ambulanta – dr. med. Vesna Sitar.
Dispanzer za borce od 10.30 do 12. ure II. obratna ambulanta – dr. med. Vesna Furlan-Zidar.
Zobna ambulanta:
dopoldan: I. zobna ambulanta – v. den. Viktor Stražišar.
V soboto, 8. septembra, samo dopoldan I. zobna ambulanta – v. den. Viktor Stražišar.
V torek, 4. septembra, in v četrtek, 6. septembra, dodatno za Železarno od 13. do 19. ure I. zobna ambulanta – v. den. Viktor Stražišar.
Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. ure in popoldan od 13. do 19.30, v soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

DELAVCEM, KI NIMAJO DOKONČANE OSNOVNE ŠOLE

Železarne Jesenice se je vključila v akcijo, ki jo v dogovoru z občinskim sindikalnim svetom organizira Delavska univerza Jesenice, da do leta 1985 čimveč delavcev konča osnovno šolo; zato priporočamo delavcem, ki so stari manj od 45 let in nimajo dokončane osnovne šole, da se šolanja udeležijo.

Pouk se bo predvidoma začel v septembru, po naslednjem programu:

- prva stopnja je namenjena kandidatom, ki nimajo dokončanih prvih štirih razredov osnovne šole. Ta program obsega 200 pedagoških ur.
- druga stopnja zajema 5. razred. Program obsega 150 pedagoških ur.
- vsak nadaljnji razred pa je mogoče dokončati v enem šolskem letu.

Šolanje je brezplačno, razen učbenikov, ki jih nabavijo udeleženci sami. Pismene prijave zbira kadroviski sektor – oddelek za izobraževanje, telefon 209, kjer bodo kandidati dobili tudi vse nadaljnje informacije.

ŽERJAVOVODSKI TEČAJ

Na osnovi potrebe po žerjavovodnih objavljamo interni

RAZPIS
za žerjavovodski tečaj

POGOJI:

- da ima kandidat najmanj šest razredov osnovne šole,
- da je vsaj eno leto zaposlen v železarni Jesenice,
- da ima odslužen vojaški rok,
- da bo kandidat izpolnjeval psihofizične zahteve.

Kandidati dobijo obrazce za vpis (izjava) pri personalnih delavkah TOZD, katerim pravilno in čitljivo izpolnjene obrazce tudi vrnejo do 12. 9. 1979.

Interesenti naj se prijavijo do roka, ker poznejših prijav ne bomo sprejemali.

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati iz TOZD, v katerih se žerjavi uporabljajo.

KADROVISKI SEKTOR

OBVESTILO UPOKOJENCEM

Vse nekdanje sodelavce, sedaj upokojece delovne skupnosti za ekonomiko, tehnično kontrolo in raziskave ter novogradnjo vabimo na piknik, ki bo 8. septembra na Poljanah (Male Poljane), s pričetkom ob 10. uri.

Prijave pošljite do 5. septembra na tajništvo posameznih sektorjev.

V slučaju slabega vremena bo piknik 22. septembra.

Osnovna organizacija zveze sindikatov

JUBILANTI 50-LETNIKI

V mesecu septembru bodo praznovali petdeset let življenja naslednji sodelavci: Jože VOGRINC, valjarna debele pločevine – 2. septembra, Marija PRETNAR, DS za ek. OTK – RO, novogr. – 3. septembra, Janez SENICA, remontne delavnice – 4. septembra, Zora GOJAN, družbena prehrana – 8. septembra, Maks GAZVODA, transport – 8. septembra, Rudolf GRILC, strojne delavnice – 11. septembra, Karel BOHINC, livarna – 12. septembra, Ludvik PEČAR, remontne delavnice – 16. septembra, Franc Zupan, strojne delavnice – 18. septembra, Slavko SUŠNIK, transport – 20. septembra, Miloš CVJETKOVIČ, jeklarna – 21. septembra, Venceslav LAPAJNA, željarja – 21. septembra, Milan VISTER, DS za ek. OTK – RO, novogr. – 25. septembra, Franc TRATNIK, žičarna – 25. septembra in Franc KLINAR, remontne delavnice – 26. septembra.

Vsem sodelavcem iskreno čestitamo!

Z obiska Janka Smoleta, predsednika Ljubljanske banke v Železarni 20. avgusta (S. K.)

SAMOUUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

2. SEJA ODBORA SAMOUUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE ŽELEZARNE

Člani odbora samoupravne delavske kontrole Železarne so se v torek, 21. avgusta zbrali na 2. redni seji in kot osrednjo točko dnevnega reda obravnavali polletno poslovno poročilo, pri čemer so pregledali poročilo o poteku razprave po temeljnih organizacijah, gibanje stroškov, izgube in delitev dohodka. Poleg te točke so obravnavali še poročilo o službenih potovanjih v I. polletju 1979 in poročilo o porabi sredstev za reprezentanco v I. polletju 1979 ter pregledali izvrševanje sklepov prejšnje seje.

Poročilo o pregledu sklepov prejšnje seje je podal predsednik poslovnega odbora Stefan Nemec. Iz poročila je bilo razvidno, da so sklepi prejšnje seje odbora večinoma izvršeni, vsi neizvršeni sklepi pa se prenesejo naprej kot zadolžitve, dokler ne bodo izvršeni. Se vedno ni realiziran v celoti sklep 9. seje odbora v pretekli mandadni dobi glede nadurnega dela. Člani odbora so sprejeli sklep, da morajo vsi odbori samoupravne delavske kontrole po temeljnih organizacijah obravnavati problematiko nadurnega dela, vendar do te seje še ni bilo zaključkov iz vseh temeljnih organizacij. Sklep o nadurnem delu se torej prenese še naprej kot zadolžitev, saj je problematika nadurnega dela resnično peča in morajo o tem razpravljati vsi odbori samoupravne delavske kontrole po temeljnih organizacijah.

Obrazložitev osrednje točke dnevnega reda je podala Jelka Vidali iz finančno računovodskega sektorja. Med drugim je dejala, da so polletno poslovno poročilo obravnavali odbori za gospodarstvo, delavski sveti in samoupravne delovne skupine po temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih in da so bile razprave zlasti v nekaterih temeljnih organizacijah dokaj bogate in kritične. Delavski sveti so sprejeli na podlagi razprave določene ukrepe, s katerimi bodo skušali izboljšati poslovni rezultat v drugem polletju.

Odbor samoupravne delavske kontrole Železarne se je s polletnim poslovnim poročilom strinjal in podprl dodatne sklepe in ukrepe za boljše delo, saj bomo le tako lahko dosegli boljše poslovne rezultate v drugem polletju. Člani odbora so v razpravi, ki je bila dokaj bogata in obširna ugotovili, da tako delovna kot tehnološka disciplina nista zadovoljivi, da bo potrebno urediti stanje zalog v temeljnih organizacijah in sproti spremljati gibanje stroškov v posameznih temeljnih organizacijah. Sklenili so, da morajo vsa stališča in predloge, ki so jih sprejeli v razpravi, člani odbora posredovati odboru samoupravne delavske kontrole v svoji temeljni organizaciji, ki naj sprejmejo ustrezne sklepe in ukrepe za boljše gospodarjenje.

Člani odbora so se v razpravi zavzeli za to, da bi čim bolj razširili in podprli izobraževanje ob delu in za delo in si tako zagotovili dovolj strokovnega kadra. Treba pa bo zagotoviti tudi večje število delavcev, saj se večina temeljnih organizacij srečuje s problematiko pomanjkanja delavcev. Opozorili so tudi na disciplino, ki v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih še ni povsem zadovoljiva. Vse to so naloge, ki jim bo v prihodnosti treba posvetiti veliko pozornosti.

Vodja splošnega sektorja Dušan Stare je prisotnim podal še poročilo o opravljenih službenih potovanjih

odobrene kvote, kar je za 11,6 % več kot je bilo planirano. V zvezi s tem so člani odbora za splošne zadeve opozorili vse koristnike teh sredstev, da se pri uporabi le-teh omejujejo. Tak sklep podpira tudi odbor samoupravne delavske kontrole.

Ob koncu seje so člani odbora sklenili, da bodo glede na gradivo, ki bo posredovano odboru v obravnavo, sklicevali seje bolj pogosto, tako da bodo lahko le-te krajše in kvalitetnejše.

Odbor je vzel na znanje tudi informacijo predsednika poslovnega odbora o tem, da bo odbor na eni izmed prihodnjih sej obravnaval poročilo o problematiki kantine, ki je v pripravi.

Predsednik odbora se je zahvalil za udeležbo in sodelovanje in zaključil sejo.

Z. V.

4. SEJA ODBORA ZA SPLOŠNE ZADEVE PRI DS ŽELEZARNE

V sredo, 22. avgusta, so se na 4. redni seji zbrali člani odbora za splošne zadeve pri delavskem svetu Železarne. Za sejo je bil predlagan naslednji dnevni red: pregled sklepov prejšnje seje, odobritev službenih potovanj v tujino, poročila o službenih potovanjih v tujino in ocene ter tekoče zadeve.

Pri pregledu sklepov prejšnje seje so člani odbora ugotovili, da so sklepi, ki jih je odbor sprejel na prejšnji seji, izvršeni v celoti.

Službena potovanja v tujino je odbor odobril naslednjim sodelavcem: Božo Oblak bo potoval v Zürich - Švica, kjer se bo udeležil dveh seminarjev za področje operacijskega sistema MVS za IBM. Potoval pa bo tudi v Essen - Zahodna Nemčija, kjer se bo udeležil tudi seminarja za področje operacijskega sistema z naslovom System Generation.

Anton VIDIČ in Stanetu STEFANČIČU je odbor odobril službeno potovanje v Veliko Britanijo, kjer se bosta v Londonu udeležila seminarja za področje banke podatkov IMS prav tako za IBM.

Člani odbora za splošne zadeve so predloge za udeležbo na teh seminarjih podprli, ker sodijo v okvir tehničnih in finančnih priprav za izgradnjo novega elektronskega računalniškega centra, oziroma izobraževanja kadra za ta center.

V Avstrijo bo potoval Jože Arh iz raziskovalnega oddelka, kjer se bo s strokovnimi sodelavci železarne Donawitz pogovarjal o proizvodnih in kvalitativnih problemih programa na konti livu.

Franc Bassanese in Janko Kelb bosta potovala v Italijo, kjer si bosta s strokovnimi sodelavci železarne Cogne in firme Filtri Dieme pogovarjala in se seznanila z izvedbo filterstikalnic.

Janez Bidovec bo potoval v Sovjetsko zvezo, kjer se bo v Moskvi

udeležil razgovorov o blagovni listi za IV. kvartal, istočasno pa bo urgiral izdobjo TVT v okviru metalurške menjave za elektrode.

Janez Vilman, Pavel Burja in Franc Testen bodo potovali v ČSSR, kjer bodo zastopali železarno Jesenice na sejmu »Brno 79«, ki bo v dneh od 12. septembra do 20. septembra.

Člani odbora so bili seznanjeni tudi z ocenami službenih potovanj v tujino za:

- Valentina Erjavška s potovanjem na Poljsko, kjer se je v Katowicah udeležil zasedanja delegacij poljske in jugoslovanske črne metalurgije. Potovanje je bilo ocenjeno kot uspešno.

- Janeza Malenska in Bogomirja Svetina s potovanja na Poljsko, kjer sta tehnično pregledala NC stružnico za struženje valjev. Tudi to potovanje je poslovodni odbor ocenil kot uspešno.

Vodja splošnega sektorja je člane odbora seznanil tudi s poročilom o službenih potovanjih v tuzemstvo za julij 1979 in s polletnim poročilom o službenih potovanjih v inozemstvo. Na poročilo ni bilo pripomb.

Nato so reševali vloge posameznih društev in organizacij in sprejeli ustrezne sklepe.

Ob koncu seje so bili člani odbora seznanjeni še z informacijo o obisku tujih gostov, ekskurzijah v tehničnem muzeju Železarne in o izdaji knjig ter slik za reprezentanco.

Z. V.

TOZD Hladna valjarna Jesenice

4. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik delavskega sveta TOZD Hladna valjarna Jesenice, je v četrtek, dne 2. avgusta sklical 4. redno sejo in predlagal dnevni red, ki so ga delegati sprejeli in soglasno potrdili. Prešli so k pregledu sklepov in ugotovili, da so vsi uspešno izvršeni, razen petega, ki se ponovi.

Seznanjeni so bili s samoupravnim sporazumom o osnovah organiziranega nastopa v gospodarskem sodelovanju s Poljsko in ga soglasno potrdili.

Vodja TOZD Sašo Kavčič je seznanil vse prisotne s polletnim poročilom TOZD, ki je bilo predhodno obravnavano na zborih delavcev, oziroma sestankih SDS, katerega so soglasno sprejeli.

Delavski svet je imenoval posebno komisijo, ki bo ugotovila vzroke slabe

poslovanja v odpremi. Zadnje čase prihaja do pogostih zamešnjav in v zvezi s tem do številnih reklamacij. Komisija naj bi ugotovila trenutno stanje in vzroke takega dela.

Obravnavali so pritožbo sodelavca na ukrep disciplinske komisije in ugotovili, da je neutemeljena in se zahtevi ne ugoditi.

Delegati so bili seznanjeni z analizo izvajanja srednjeročnega plana za obdobje 1981-1985, ki jo je podal vodja TOZD.

A.

4. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

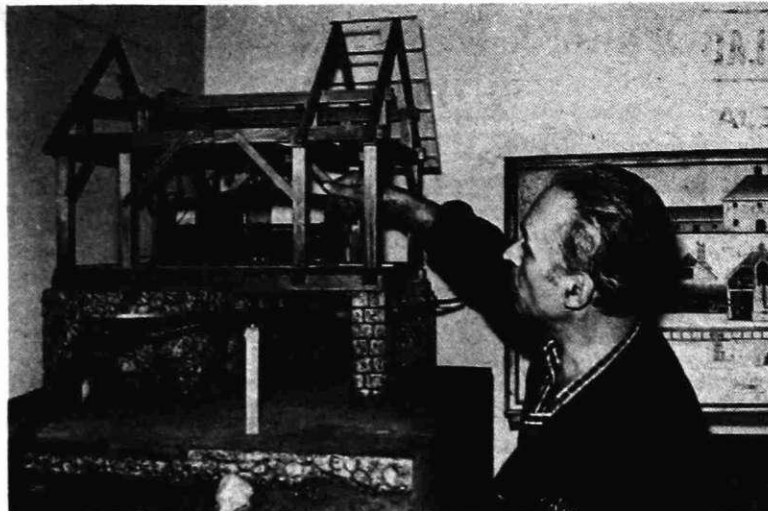
V sredo, 22. avgusta, je predsednik odbora za gospodarstvo Franc Podlipnik sklical 4. redno sejo. Po pregledu sklepov, ki so bili vsi izvršeni, so obravnavali družbeni plan za mesec september, ki znaša 2.500 ton skupne in 2.400 ton blagovne proizvodnje. Ugotovili so, da je glede na proizvodne zmogljivosti plan realen s tem, da se resnično zagotovijo planirani toplo valjani trakovi ustreznih dimenzij.

Pri analizi osebnih dohodkov so ugotovili, da so višji v odnosu na prejšnji mesec za 9,6 %, od tega na račun dodatkov za delo izven dopolnjenega delovnega časa za celih 4 %.

Člani odbora so odobrili sredstva na konto TOZD Hladna valjarna Jesenice in sicer za tenis klub Jesenice in strelsko društvo Javornik.

Razpravljali so o poslovanju v mesecu juliju in ugotovili, da je TOZD poslovala z nižjimi stroški.

A.

Sodelavec - maketar Marjan Dolinšek pri svojem izdelku - maketi Pantzove žitnice (I. K.)

USPELA KRVODAJALSKA AKCIJA

V dneh od 14. do 21. avgusta je bila v občini Jesenice organizirana krvodajalska akcija, katere se je udeležilo 1648 krvodajalcev. Od tega jih je bilo 879 ali 53,33 % iz Železarne in 769 ali 46,67 % iz ostalih organizacij združenega dela v občini ter obrtnikov, gospodinj in študentov. Od skupnega števila krvodajalcev sta bila iz zdravstvenih razlogov odklonjena 102, oziroma 6,18 % udeležencev.

Kakšna je bila udeležba po TOZD in delovnih skupnostih naše železarne glede na zaposlenost in skupno število krvodajalcev, vidimo iz naslednje razporednice:

TOZD	Štev. zaposl.	Štev. krvod.	% glede na zaposl.	% glede na skupno štev. krvodajalcev
Plavž	226	26	11,5	2,6
Jeklarna	667	41	6,1	4,7
Livarna	83	17	20,5	1,9
Valj. bluming-štel	421	37	8,8	4,2
Valjarna žice in profilov	226	13	5,7	1,5
Valj. debele ploč.	194	23	11,8	2,6
Hladna valj. Bela	299	55	18,4	6,3
HV Jesenice	234	30	12,8	3,4
Žičarna	302	39	12,9	4,4
Profilarna Jav.	97	19	19,6	2,2
Vratni podboji	47	11	23,4	1,3
Jeklovlek	145	18	12,4	2,1
Elektrodni	261	28	10,7	3,2
Želbljarna	88	14	15,9	1,6
Stroj. del. - strug. valj.	315	64	20,3	7,3
Rem. del. RTA	514	112	21,8	12,8
Vzdrževanje	532	101	19,8	11,5
Energetika	255	18	7,0	2,0
Transport	365	33	9,0	3,8
Družbena prehrana	173	13	7,5	1,5
Kom. in finance	285	28	9,8	3,2
Kadr., spl. zadeve ter informiranje	363	44	12,1	5,0
ETKN	487	83	17,0	9,5
Kovinoservis	83	12	14,5	1,4
Skupaj	6641	879		100

Kot vidimo iz tabele, so se glede na zaposlenost najštevilneje odzvali delavci iz TOZD Vratni podboji (23,4 %), TOZD Livarna (20,5 %), TOZD Remontne delavnice (21,8 %), TOZD Vzdrževanje (19,8 %) itd. Glede na skupno število krvodajalcev pa je bil največji odziv iz TOZD Remontne delavnice (12,8 %), TOZD Vzdrževanje (11,5 %), delovne skupnosti za ekonomiko, tehnično kontrolo in raziskave ter novogradnje (9,5 %) itd.

V primerjavi z lanskim letom je bila letos krvodajalska akcija uspešnejša tako po številu udeležbe železarjev (kar za 169 več krvodajalcev), kot po skupni udeležbi (139 več).

Ze vsa leta, kar organiziramo krvodajalsko akcijo na Jesenicah, si prizadevamo, da bi bil odziv železarjev čim večji. Tudi letos je bilo več kot polovico udeležencev akcije iz Železarne. Toda če hočemo število krvodajalcev obdržati, se bo moral odnos delavcev Zavoda za transfuzijo krvi v Ljubljani do udeležencev akcije spremeniti. Z odvzemom krvi so večkrat začeli šele ob 7. uri, zato so se pojavljale dolge vrste čakajočih, ki jih ob točnem začetku dela ne bi bilo. Med delavci je bilo precej kritik in negotovanja.

Zaradi takega ravnanja ekipe pa bo v bodoče naše delo oteženo, saj se vsi delavci s kritikami obrača-

jo na naš oddelek in ne na Zavod za transfuzijo krvi v Ljubljani.

Kljub temu je akcija letos uspela, saj se naši delavci zavedajo, da je kri še vedno nenadomestljiva in da jo darujejo za ljudi, ki to plemenito tekočino potrebujejo.

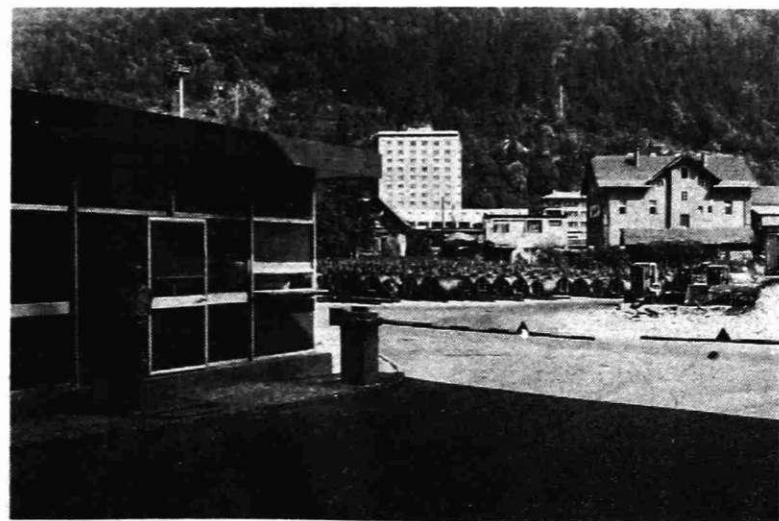
Občinski odbor Rdečega križa Jesenice in oddelek za zdravstveno in socialno varstvo Železarne se vsem krvodajalcem Železarne iskreno zahvaljujeta za željo, da bi bila udeležba železarjev že naprej tako dobra kot vsa ta leta doslej.

RAZGIBANA OSMI IZMENA V CRICKENICI

Iz Crikvenice se je pretekli petek vrnila osma izmena dopustnikov našega kolektiva. Večina sončnih in toplih dni, s kratko deževno pavzo, pa dobra hrana s prijazno in hitro postrežbo (boljšo kot prejšnja leta), nam je omogočila res prijeten oddih. Pod mentorstvom rekreatorja Bena Ramuša smo izmenno preživeli tudi v razgibanem športno-rekreacijskem vzdušju. Tekmovanje v balinanju je bilo zagrizeno do zadnje »kugle«, zmagala pa sta Košir in Vavpotič pred Sulcem in Gašperinom ter Thalerjem in Znidarjevo. Pri namiznem tenisu je bil najboljši Gašperin, drugi je bil Rozman in tretji Košir med odraslimi. Med otroci je bil v namiznem tenisu prvi Ivaštanin, drugi Kos in tretji Vavpotič. Iz sklada, v katerega so prispevali vsi nastopajoči, je rekreator pripravil najboljšim, pa tudi predzadnjim, praktične nagrade.

Sedemnajst otrok od četrtega do devetega leta je obiskovalo plavalni tečaj in skoraj vsi so splavali ali pa izpopolnili že prej pridobljeno znanje, kar dokazuje, da tovariš Beno res zna delati z otroki.

Popoldanski izlet s čolni na sosednji otok Krk, v Klimno, je minil v prijetnem razpoloženju, večina pa je bila nad možnostmi za kopanje v plitvem zalivu razočarana. Zaključni večer pred odhodom domov je rekreator povezal s podelitvijo nagrad in zabavno tekmovalnimi igrami, v katerih se je spet izkazal Košir-Smit.

Novi vhod v hladno valjarno Jesenice (I. K.)

TOZD Strojne delavnice

4. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

V petek, 17. avgusta, je predsednik odbora za delovna razmerja Slavko Polanc sklical 4. redno sejo odbora. Poleg članov odbora so bili prisotni še predsedniki družbenopolitičnih organizacij.

Odbor je pri pregledu sklepov ugotovil, da so vsi realizirani, razen sklep, ki se nanaša na nadomestovanje delovdij.

Odbor je potrdil delovno razmerje dvanajstim novim delavcem, dvema delavcema pa počitniško delo. Članu pihalnega orkestra Jeseniških železarjev je odbor odobril pet ur izredno plačanega dopusta za sodelovanje na koncertu v spominskem parku na jesenicah, v okviru praznovanja občinskega praznika. Dva delavca sta po izjavi prenehala delo v TOZD Strojne delavnice, zato jih je potrebno dati na disciplinsko komisijo. Sodelavcu, ki je prošil za prekinitev delovnega razmerja, je odbor odobril enomesečni odpovedni rok. Dokončno pa še ni rešeno vprašanje glede nadomestovanja delovdij v TOZD Strojne delavnice.

JM

SEJA PREDSEDSTVA OO ZSMS JAVORNIK — KOROŠKA BELA

V četrtek, 23. avgusta, smo se člani predsedstva OO ZSMS Javornik — Koroška Bela zbrali na peti seji v prostorih mladinskega kluba na Javorniku.

Predsednik nas je v uvodu seznanil s programom prireditve v počastitev krajevnega praznika Javornika in Koroške Bele. V torek, 4. septembra, bo ob 18. uri slavnostna seja skupščine krajevnih skupnosti, katere se bosta udeležila tudi predstavnik mladine Ivo Železnikar in Franc Gašpar. Sicer pa se bodo mladi iz OO ZSMS udeležili športnih tekmovanj v odbojki, košarki, tenisu in balinanju, ki bodo potekala v okviru praznovanja krajevnega praznika. Organizator je OO ZSMS Javornik — Koroška Bela v sodelovanju z domačim TVD Partizanom in ostalimi športnimi sekcijami.

Razen tega pa so mladi in ostali prebivalci vabljeni na ostale prireditve, ki bodo potekale v času praznovanja krajevnega praznika. Tako se bodo lahko udeležili že tradicionalnega koncerta pihalnega orkestra Jeseniških železarjev ter spremljali tudi ostali kulturni program izveden ob prazniku. Program bo objavljen pravočasno na plakatih. Za nedeljo, 9. septembra, je načrtovan pohod na Pristavo pod geslom Nič nas ne sme presenetiti. Tu bodo mladi prevzeli predvsem nalogo propagande, pomoč pa bo nudila DPD Svoboda France Mencinger Javornik — Koroška Bela.

Mladi so se odločili, da v septembru izpeljejo akcijo, prav tako pod geslom Nič nas ne sme presenetiti. V programu imajo realizacijo mnogobojno. In sicer so predlagali tekmovanje v razstavljanju in sestavljanju

puške, metanju bombe, stafetnem teku (ekipno) ... Pri organizaciji mnogobojno se bodo povezali s priпадniki JLA.

Ze dalj časa pa so v predsedstvu osnovne organizacije čutili potrebo po kadrovskih spremembah. Zato so predlagali nekaj zamenjav. Za novega blagajnika so predlagali Darka Katrašnika, predlagali pa so tudi kandidata za referenta za idejno politično delo in kulturo ter šport. Glede zamenjave predsednika pa se bodo posvetovali z OK ZSMS na Jesenicah. Do zamenjave pa bo svojo funkcijo opravljal dosedanjí predsednik.

Na seji so sprožili tudi vprašanje plesa v mladinskem klubu. Sklenili so, da bodo najprej rešili probleme v predsedstvu ter dali popraviti aparaturo, nato pa nadaljevali z izvedbo plesov.

Desetega oktobra naj bi v KS Javornik — Koroška Bela organizirali proslavo ob 60-letnici SKOJ. Predlagali so posameznike za pripravo programa in se odločili, da se bodo pri izvedbi programa povezali tudi z osnovno šolo Karavanskih kurirjev NOB.

Najbolj kočljiv je bil problem izkopa jarka za položitev telefonskega kabla. Mladi so omahovali v odločitvi, ali naj sprejmejo breme te akcije na svoja ramena, ali ne, kajti trasa izkopa je v celoti dolga 4600 m in je razdeljena na dva dela. Z izkopom naj bi pričeli 10. septembra. Mladi so ugotovili, da je akcija za samo OO ZSMS praktično neizvedljiva. Povezali pa se bodo z OK ZSMS in povabili v akcijo klub brigadirjev pri OK ZSMS, šole ter mladino Železarne.

B. S.

MLADINSKI TABOR NA VRŠČU

Tudi letos, že tretjič, smo mladi planinci Planinskega društva Javornik — Koroška Bela imeli svoj tabor. Tokrat smo ga izvedli na Vršču.

Prtljago so nam na Vršču odpeljali že dan pred začetkom tabora, sami pa smo odšli naslednji dan ob 8. uri. Z avtobusom do Kranjske gore, kjer smo starejši izstopili, mlajši, manj izkušeni pa so se odpeljali prav do Erjavčeve koče na Vršču. Tudi naša skupina je kar hitro prišla do cilja in tu smo najprej poskušali vsak svojo prtljago. Nato smo pričeli postavljati šotore. Z delom smo kmalu končali in čakalo nas je že kosilo, potem pa smo imeli predavanje o plezanju in varovanju v gorah, proti večeru pa smo imeli še praktične vaje.

Za naslednji dan smo imeli v programu izlet na Prisojnik. Toda zagodlo nam jo je vreme, ker nas je že navsezgodaj presenetil dež, ki je po strehah šotorov priredil prijetno budnico. Dopoldanski prosti čas smo tako zapolnili z različnimi družabnimi igrami, popoldan pa smo poslušali predavanje: oprema in nevarnosti v gorah. Po predavanju smo se vadili v streljanju z zračno puško. Tako nam je čas hitro minil in kmalu smo šli k počitku.

Tudi tretji dan nam vreme ni bilo preveč naklonjeno, zato smo se odpravili na krajši izlet na Sleme. Tu smo poskušali manjše snežišče, kjer smo se naučili večini na snegu, popoldan pa nas je obiskal nekdanji partizan tovariš Kambič in nam pripovedoval dogodivljaje iz narodnoosvobodilne borbe, zatem pa nam je predaval še tov. Biaggio, k.ko se orientiraš v gorah. Zvečer smo odšli

zgodaj spat, ker so starejši ljudje po sončnem zahodu ugotovili, da bo naslednji dan lepo vreme.

Zgodaj zjutraj smo se odpravili starejši na Prisojnik, mlajši pa k izviru Soče. Pot na Prisojnik nas je vodila nekaj časa po meliščih, kmalu pa smo se začeli vzpenjati. Po enurni hoji smo prišli do »Okna«. Od tu smo imeli čudovit razgled, potem pa smo nadaljevali pot po grebenu proti vrhu, kjer nam je teknila dobra malica in razgledali smo se po bližnjih vrhovih. Sledilo je »krševanje«, saj jih je bilo veliko prvič na Prisojniku. Kar kmalu smo se odpravili nazaj proti Vršču. Tam smo ugotovili, da se mlajša skupina še ni vrnila, toda nismo čakali dolgo, pa so bili tudi ti v taboru. Potem smo

Brigadirji delovne brigade jeseniško-bohinjski odred, ki so sodelovali na delovni akciji v Brkinih, na proslavi dneva graničarjev v karavli Rateče. (Foto B. Blenkuš)

imeli kosilo, proti večeru pa smo imeli še tekmovanje z zračno puško.

Pred nami je bil še izlet na Mojstrovko. Ker je bilo lepo jutro, smo se naslednji dan odpravili iz tabora bolj kasno in po poti nas je gredo sonce. Kar preznojeni smo prišli na vrh, od koder je bil čudovit razgled na Sleme, Jalovec, Tamar, Špik, Skrlatico ... Po kratkem počitku smo se odpravili nazaj v tabor. Najprej smo se odpočili in kosili, potem je bilo treba pripraviti drva za taborni ogenj, saj je bil to zadnji večer našega bivanja na Vršču. Kmalu po večerji smo prižgali taborni ogenj, ob njem smo prepevali in prehitro je prišel čas za počitek.

Zadnji dan bivanja je bilo treba pospraviti tabor in pripraviti prtljago, da nam jo je društveni avto odpeljal v dolino.

Na planinskem taboru smo se naučili veliko novega, kar nam bo zelo koristilo pri hoji v hribe. V imenu vseh udeležencev tabora se zahvaljujem vodnikom za lepe dneve, ki smo jih preživeli v gorskem svetu.

Tomaž Beg

SREČANJE MLADIH IN SKOJEVCEV NA MALI PLANINI

V nedeljo, 26. avgusta, je bilo na Mali planini pri Kamniku srečanje mladine in nekdanjih skojevcev, ki ga je pripravila republiška konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije. Med udeleženci so bili poleg številnih mladih in nekdanjih skojevcev tudi ugledni slovenski družbenopolitični delavci, med njimi Stane Dolanc, France Popit, Viktor Avbelj in drugi. Na tem srečanju so se spomnili dveh pomembnih mejnikov v naši revoluciji 60-letnice SKOJ in 40-letnice pete državne konference SKOJ, ki je bila 6. avgusta na Mali planini.

Slavnostni govornik na srečanju je bil predsednik slovenske mladine Boris Bavdek, ki je med drugim poudaril, da danes mlada generacija stopa po poti revolucionarnih izkušenj komunistov, skojevcev in članov drugih naprednih organizacij, ki so se v tistih težkih trenutkih borili za srečnejši današnji in jutrišnji dan. Boris Bavdek je tudi orisal delovanje SKOJ med narodnoosvobodilno borbo, dotaknil se je tudi današnjih nalog članov mladinske organizacije. S srečanja pa so tudi poslali pozdravno pismo tovarišu Titu. Srečanja so se udeležili tudi mladi in nekdanji skojevci iz jeseniške občine.

J. R.

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje ...

12

Tito

ZAŠČITA ŽIVALI V PRIMERU ABK NAPADA

Ce ne moremo ustaviti krvavitve na že opisane načine, v izjemnih razmerah, da bi rešili življenja živali, lahko uporabljamo bolj zapletene posege, podvezemo krvne žile ali rane zašijemo. Ker je krvavečo žilo brez prijemalek težko doseči, je najbolj, da zašijemo kožo. Zašita koža bo preprečila odtokanje krvi, ki se bo zato nakopila, strdila in pritisnila na krvavečo žilo v rani.

USTAVLJANJE KRVAVITVE NA POSAMEZNIH DELIH TELES

Za učinkovito ustavljanje krvavitve je zelo pomembno vedeti, kje potekajo glavne krvne žile.

Na okončinah večina krvnih žil poteka po notranji strani noge; na glavi in vratu potekajo krvne žile delno pod kožo; medtem ko na trupu vse glavne arterije potekajo precej globoko.

Iz arterije na licu skušamo ustaviti krvavenje z ruto, v katero zavijemo gladek, trd predmet (kamen). Rano prekrijemo s sterilno gazo ali povojem, na katerega postavimo ruto tako, da trdi predmet pritisne na žilo, ki krvavi. Ruto ovijemo okoli nosu, njene konce prekrizamo pod brado, in potem spet sestavimo na tilniku, kjer jih zategnemo v vozle.

Za krvavitve na vratu ne moremo uporabiti takšnega načina, ker bi z zategovanjem rute, povoja ali gumijaste cevke, stisnili sapnik in zadušili žival. Na vratu pritiskamo s svitkom gaze na žilo, dokler ne pride strokovnjak, ki bo podvezal žilo in zašil rano.

Krvavitve na prsih ustavimo s pritiskom. Rano najprej prekrijemo s sterilno gazo, na katero pritisnemo čist kos lesa, ki ga stisnemo z jermenom ali vrvjo okoli telesa.

OSKRBA RANE

Poleg ustavljanja krvavitve sodi v prvo pomoč tudi prvotna obdelava ali začasna oskrba rane, s katero skušamo preprečiti, da bi se rana slabše celila. Pri tem kot pri vsakem drugem posegu moramo vedno skrbeti, da s svojimi ukrepi ne naredimo več škode kot koristi. Naravi moramo pomagati pri zdravljenju rane, ne pa je ovirati ali celo preprečevati.

Kaj moramo storiti pri začasni oskrbi rane?

1. Rano prekrijemo s sterilno gazo ali povojem, če tega nimamo, lahko uporabimo prelihan robec ali kose čistega platna.

2. Ko smo rano zaščitili, očistimo in razkužimo njeno okolico. Počakamo, da se razkužilo posuši, preden začnemo z naslednjim posegom.

3. Odstranimo gazo in rano posujemo z antibiotiki ali s sulfonamidi.

4. Znova s sterilno gazo ali prelikanim platnom prekrijemo rano in obvezemo.

5. Zelo pomembno je, da v poškodovanem področju preprečimo gibanje, ki lahko zelo poslabša zdravljenje rane. To je posebej pomembno pri kostnih zlomih ali pri poškodbah bolj občutljivih delov telesa.

OKUŽBA RANE

Vse neugodne rane in rane z orožjem se okužijo že ob nastanku. Infekcija rane se posebej lahko razvije, če je v rani veliko poškodovanih tkiv, strjene krvi in če je rana slabo oskrbovana s krvjo. Rana se lahko inficira z dvema skupinama klic: s klicami gnojenja in z anaerobnimi klicami.

Glavna znamenja gnojnega vnetja so: izcedek, gnoj in splošne spremembe (zvišana telesna temperatura, pospešen žilni utrip itd.). Veliko bolj nevarne so infekcije z anaerobnimi klicami, ki povzročajo šumeči prisad (šuštavec, parašustavec) in tetanus. Te bolezni so opisane med kužnimi boleznimi.

POŠKODBE KOSTI

Poškodbe kosti lahko povzročijo zunanje in notranje mehanske sile (padci, udarci, delovanje mišic itd.).

V glavnem ločimo zaprte in odprte zlome. Pri zaprtem prelomu kosti koža nad prelomom ni poškodovana. Odprt prelom pa je takrat, kadar je koža nad prelomom poškodovana, ali pa prelomljena kost celo štrli iz rane.

Znamenja kostnega zloma so:

- huda bolečina
- sprememba oblike in oteklina okoli zloma
- motnje v rabi, na primer zlom kosti okončine, huda hromost
- nenormalna ali čezmerna gibljivost zlomljenega področja
- prasketanje pri nasilnem premikanju zlomljenih kosti, ki ga lahko slišimo ali čutimo, če prislonimo dlan.

TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI

MORSKI VALOVI IN ELEKTRIČNA ENERGIJA

Morski valovi, ki se premikajo preko oceanov so bili vedno nevarnost za tiste, ki jim daje morje na takšen ali drugačen način zaslužek. Vendar so valovi tudi izvir energije morja in možnost za njeno pretvarjanje v električno energijo vzbujajo vedno večjo pozornost.

V valovih, ki akumulirajo energijo vetra, je več energije kot v drugih naravnih virih. V severnih predelih Atlantika in na Pacifiku je v dolžini enega metra valovanja 80 kW energije in v Severnem ter Japonskem morju 40 kW.

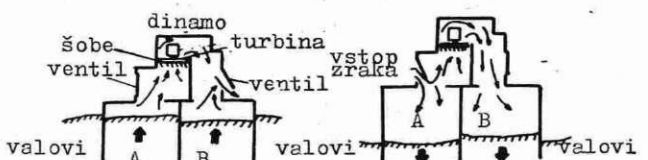
Japonska je ena izmed vodilnih držav na področju raziskav za pretvarjanje te vrste energije v električno. Praktični rezultat teh prizadevanj je več kot 400 boj, postavljenih na morskih poteh, ki imajo svoj energetski vir v generatorjih na vodni pogan.

Na osnovi teh izkušenj, so pod okriljem japonske agencije za znanost in tehnologijo zgradili prototip elektrarne, ki izkorišča za pogon energijo morskih valov. Zgradili so posebno ladjo, 80 m dolgo, 120 m široko in 7,8 visoko, kar ustreza ladji z nosilnostjo 2000 ton, na kateri je elektrarna, ki s pomočjo valov skrbí za električno energijo, ki je potrebna za razsvetljavo.

V notranjosti je ladja opremljena s štirimi plavajočimi komorami in z 22 na dnu odprtimi prostori z zračnimi kompresorji. Nad prostori z zračnimi kompresorji je enajst pnevmatskih turbin z generatorji. Vsaka turbina, ki je zgrajena iz korozijsko odporne aluminijaste zlitine, ima premer 1,4 m in 60 lopatic. Vzporedno premikanje valov deluje na zračne kompresorje in pritisk zraka poganja lopatice turbine ter proizvaja moč 25 kW na vsako turbino.

Sedaj izvajajo poskuse v Japonskem morju, ki je znan po slabem vremenu. Cilji preizkušanja so naslednji:

- Potrditi dosežene moči generatorjev in značilnosti pnevmatskih turbin generatorjev.
- Razjasniti učinek dušenja valov, ki nastane pri izkoriščanju njihove energije.
- Raziskati varnost priveza ladje in posebej, glede na specialno razvite verige z visoko trdnostjo, njihovo kvaliteto.
- Ugotoviti trajnost kablov za prenašanje električne energije, uporabljenih pri preizkusih in posebej še tistih, ki povezujejo neprestano se gugajoče dele z obalo.

Iz skice je razvidno delovanje elektrarne, ki jo poganjajo morski valovi. Valovi butajo v spodaj odprti prostor z zračnimi kompresorji, ki so v paru povezani s turbino in generatorjem in se nahaja med obema prostoroma. Ko se raven vode dvigne ter komprimira zrak v prostorih A in B, se odpre ventil, ki omogoča prehod zraka v prostor B na prosto. Ko se to zgodi, preide zrak iz prostora A v prostor B in pri tem prehaja skozi šobe ter s hitrostjo 100 m/sek. vrtilno turbino generatorja. Ko val upade in s tem tudi zniža raven vode, se ustrezno zmanjša pritisk v prostoru, ventil v prostoru B se zapre in zrak iz zunanosti prehaja v prostor A skozi odprti ventil na tej strani in poganja turbino. Na ta način stalno vrtilno hitro strujanje turbine, ne glede na to, ali poteka gibanje valov navzgor ali navzdol.

NAJPOGOSTEJŠE NAPAKE V DISCIPLINSKEM POSTOPKU

(Nadaljevanje s 1. strani)

vplivale na izrečeni disciplinski ukrep. To pomeni, da sodišče združenega dela tudi v disciplinskih zadevah, ko se odloča o zakonitosti disciplinskega ukrepa, razrešuje sporno razmerje meritorno. Opustitve posameznih procesnih dejanj pred disciplinskimi organi v temeljni organizaciji je deloma možno sanirati pred sodiščem združenega dela, pri čemer pa sodišče ne more prevzeti funkcije disciplinske komisije ali delavskega sveta temeljne organizacije. Tako lahko sodišče pridobi mnenje sindikalne organizacije, ki bi ga morala pridobiti disciplinska komisija v smislu 2. odstavka 204. člena zakona o združenem delu, pa tega ni storila. Prav tako lahko sodišče zasliši delavca, predlagatelja o vseh očitanih kršitvah in okoliščinah, če disciplinska komisija delavcem ni pravilno vročila vabila za sejo in mu tako onemogočila neposredno zaslišanje, kar pomeni kršitev v smislu 2. odstavka 203. člena ZZD. Razumljivo je, da glede na meritorno reševanje spornih razmerij sodišče tudi izvaja dokaze o tem, ali je bila očitana kršitev storjena ali ne in ali je za kršitev delavec odgovoren. Ti dokazi se izvajajo ne glede na to, ali so bili izvedeni že pred disciplinsko komisijo ali ne. Ne more pa sodišče sanirati take kršitve, zaradi katere je odločba o disciplinskem ukrepu nična. Če disciplinska komisija ni bila pravilno sestavljena, ali pa o disciplinski odgovornosti delavca sploh ni odločala disciplinska komisija, je razumljivo, da take napake pred sodiščem združenega dela ni možno odpraviti.

POMANJKLJIVE OPREDELITVE V SAMOUPRAVNIH SPLOŠNIH AKTIH

Samoupravni splošni akti o odgovornosti delavcev so večkrat pomanjkljivi, zlasti glede določb o kršitvah delovnih obveznosti. Po 153. členu zakona o delovnih razmerjih morajo delavci določiti tudi tiste hujše kršitve delovnih obveznosti, za katere disciplinska komisija lahko izreče disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja. To pomeni, da bodo morali poleg teh kršitev delavci navesti v splošnem aktu še druge hujše kršitve delovnih obveznosti, lažje kršitve delovnih obveznosti ter tiste kršitve delovnih obveznosti, za katere se lahko izreče disciplinski ukrep denarne kazni. Te slednje kršitve so sicer že tekstativno našteje v 196. členu ZZD in povzete v 152. členu zakona o delovnih razmerjih.

Kršitve delovnih obveznosti je potrebno natančno določiti, saj tudi v postopku pred disciplinsko komisijo velja načelo, da je delavec odgovoren le za tista dejanja ali opustitve, ki so opredeljene v samoupravnem splošnem aktu kot kršitve delovnih obveznosti. Takšna je tudi praksa sodišča združenega dela, kar pomeni, da je uveljavljeno legalitetno načelo.

Pomanjkljivosti se kažejo tudi v opredelitvi zastaranja postopka, saj so v nekaterih primerih določeni tako kratki zastaralni roki, da v takšnih rokih postopka ni mogoče izvesti. Posebej je potrebno tudi opozoriti na določbo 2. odstavka 154. člena zakona o delovnih razmerjih, po kateri teče zastaralni rok za tiste kršitve delovnih obveznosti, ki imajo znake kaznivga dejanja, od dneva, ko se je zvedelo za kršitev in storilca. Ker se ugotavljajo samo znaki kaznivga dejanja, ne pa tudi kazenska odgovornost, ni potrebno, da bi se v temeljni organizaciji postopek prekinil in da bi se čakalo na izid kazenskega postopka. Neodvisno od kazenskega postopka namreč lahko poteka disciplinski postopek, ki je lahko tudi zaključen prej od kazenskega. Takšno stališče so zavzela sodišča združenega dela zlasti tudi zato, ker se je večkrat izkazalo, da so zastarale najtežje kršitve delovne obveznosti zato, ker so v temeljni organizaciji čakali na izid kazenskega postopka.

SESTAVA DISCIPLINSKE KOMISIJE

Zakon o združenem delu je zelo natančno uredil tudi sestavo disciplinske komisije, saj mora biti sestavljena iz lihega števila članov, včetrški predsednika, v disciplinski komisiji pa mora sodelovati tudi tako imenovani zunanji član, ki ga izvolijo delavci z liste, ki jo določijo zbor združenega dela skupščine občine. Ni nujno, da odloča o vsaki kršitvi delovne obveznosti celotna disciplinska komisija, saj lahko njeno delo poteka po senatih. Senat seveda vodi predsednik disciplinske komisije ali njegov namestnik, v vsakem senatu pa mora sodelovati tudi zunanji član, če pa gre za skupno disciplinsko komisijo na ravni delovne organizacije, pa tudi vsaj en član iz tiste temeljne organizacije, iz katere je delavec, ki se klicne na odgovornost (200. člen ZZD). V prehodnem ob-

dobju, dokler niso bili sprejeti samoupravni splošni akti o delovnih razmerjih, sodišča niso posvečala posebne pozornosti sestavi disciplinske komisije, po uveljavitvi novih samoupravnih splošnih aktov pa bo seveda bistveno vprašanje, ali je o delavčevi odgovornosti odločil pristojni organ ali ne, kar pomeni, da nepravilno sestavljena disciplinska komisija ne more biti pristojna za takšno odločitev.

O ugovoru zoper disciplinsko komisijo vselej odloča delavski svet temeljne organizacije, v kateri je delavec v delovnem razmerju, oziroma komisija, ki je pooblaščen po statutu. Kljub jasnim določbam v samoupravnih splošnih aktih o reševanju ugovorov, pa so dokaj pogosti pojavi, da o odločitvi disciplinske komisije in o ugovoru delavca odloča zbor delavcev. V nekaterih temeljnih organizacijah so namreč prepričani, da je potrebno o najtežjih ukrepih — o prenehanju delovnega razmerja — zahtevati opredelitev in odločitev vseh delavcev temeljne organizacije, kar pa je v nasprotju z zakonom. O ugovoru torej ni odločal pristojni organ, saj zbor delavcev ne more o tem odločati, če je v temeljni organizaciji oblikovan delavski svet.

SODELOVANJE SINDIKATA

Zakon o združenem delu določa kot pravilo, da v disciplinskem postopku sodeluje sindikat. Sindikat je tisti, ki lahko zahteva uvedbo postopka, sindikat mora biti tudi obveščen o postopku, razen tega pa se mora slišati tudi njegovo morebitno mnenje, kot to določa 2. odstavek 204. člena ZZD. Sindikat mora biti torej obveščen o slehernem postopku in tudi povprašan za mnenje glede posameznega postopka. Ni nujno, da sindikat poda mnenje, čeprav mora sproti spremljati vse disciplinske postopke v temeljni organizaciji. Na lastno pobudo ali pa na zahtevo delavca lahko sindikat zastopa delavca pred disciplinsko komisijo. Pogoj je le, da delavec v to privoli. V spornih zadevah se lahko zasledi, vendar ne vselej, podano mnenje sindikata, vendar šele potem, ko je uveden postopek pred delavskim svetom na ugovor delavca. Zakon pa predvideva, da mora biti vprašan sindikat že tedaj, ko je v teku postopek pred disciplinsko komisijo. Pri tem se pomotoma upošteva določba iz člena 223 ZZD, ki govori o varstvu pravic delavcev in določa, da je pristojni organ v temeljni organizaciji dolžan zahtevati mnenje sindikata, preden odloči o delavčevi zahtevi. Sindikat tudi lahko vloži v imenu delavca ugovor, čeprav delavca med postopkom pred disciplinsko komisijo ni zastopal, razen v primeru, če bi delavec to odklonil.

Mnenja sindikata se pogosto ne razlikujejo od stališč tistega organa, ki je zahteval uvedbo postopka, ta organ pa je v veliki večini primerov individualni poslovodni organ. Iz tega je možno sklepati, da se sindikat ne pogloblja v konkretne disciplinske zadeve, ali pa o teh zadevah ne zavzame samostojnih stališč. To velja tudi za tiste primere, ko sodišča združenega dela sanirajo storjeno napako in šele v postopku pred sodiščem pridobijo mnenje sindikalne organizacije ali pa kar na obravnavi zaslišijo predstavnika te organizacije. Ob tem pa seveda ne more biti dvoma, ima sindikat interes za utrjevanje delovne discipline, kar pomeni zaščito delavcev temeljne organizacije pred samovoljnimi postopki posameznikov. V takšni vlogi bi lahko sindikat seveda tudi začel postopek pred disciplinsko komisijo, saj je že navedeno, da je eden izmed upravičencev, ki lahko postavijo takšno zahtevo.

KRŠITEV PRAVIC DO OBRAMBE

Osnovno načelo disciplinskega postopka je, da mora disciplinska komisija ugotoviti materialno resnico. Te pa ni možno ugotavljati brez zaslišanja delavca. Delavcu mora biti namreč vročena zahteva za postopek še preden je zaslišan, razen tega pa mu mora biti omogočena formalna in materialna obramba. Formalna obramba pomeni, da lahko delavec pooblasti pravno usposobljeno osebo, ki ga bo zastopala pred disciplinsko komisijo, ali pa zahteva zastopanje sindikata. Delavec lahko predlaga izvedbo kakršnihkoli dokazov, saj ne more biti pred disciplinsko komisijo nobenih dokaznih omejitev.

Če delavec ni zaslišan, ali pa če je zaslišan pomanjkljivo, oz. ni povabljen na delavski svet, ko se odloča o njegovem ugovoru, lahko te kršitve sanira sodišče združenega dela tako, da delavca na obravnavi natančno zasliši o storjenih kršitvah in okoliščinah, ki so vplivale na izbiro disciplinskega ukrepa. To velja tudi za zaslišanje prič ali izvedencev, ki jih disciplinska komisija ni zaslišala, ne glede na to, ali so bili to dokazi pred-

lagani v disciplinskem postopku ali ne. To pomeni, da sodišče preverja dejansko stanje, ki ga je ugotovila disciplinska komisija, pri čemer lahko izvaja kakršnekoli dokaze. Sodišče združenega dela prav tako ni omejeno z nobenimi dokaznimi pravili, saj mora popolnoma in resnično ugotoviti vsa dejstva, od katerih je odvisno, ali je delavec zahtevek utemeljen ali ne. Tako kot pred disciplinsko komisijo, velja tudi pred sodiščem združenega dela preskvalno načelo, kar pomeni, da se mora v obeh postopkih izvajati dokazni postopek po uradni dolžnosti, neodvisno od predlogov udeležencev. Prav glede ugotavljanja dejanskega stanja se postopek pred sodiščem združenega dela ozko povezuje z disciplinskim postopkom in pogosto pomeni nadaljevanje postopka, ki je bil začel pred disciplinsko komisijo.

POGOJNA ODLOŽITEV IZVRŠITVE UKREPA

Ukrepa denarne kazni in prenehanja delovnega razmerja se lahko pogojno odloži, ko to določa 198. člen ZZD. Čas odložitve določa samoupravni splošni akt z omejitvijo, ki je predvidena v 1. odstavku 156. člena zakona o delovnih razmerjih, ki določa, da ta čas ne sme biti daljši od enega leta. Posebej je to vprašanje aktualno za ukrep prenehanja delovnega razmerja, ker s pogojno odložitvijo ukrepa delavcu delovno razmerje ne preneha, saj je razlog za prenehanje v smislu 4. točke 187. člena zakona o delovnih razmerjih le nepogojen disciplinski ukrep prenehanje delovnega razmerja.

V temeljnih organizacijah posvečajo premalo pozornosti okoliščinam v katerih so bile kršitve storjene, prav tako pa tudi malo pozornosti socialnim, zdravstvenim, stanovanjskim, družinskim in drugim razmeram, v katerih delavec živi. Pogojna odložitev je namreč možna takrat, kadar se iz vseh okoliščin lahko sklepa, da delavec v prihodnje ne bo več kršil delovnih obveznosti, čeprav se ukrep prenehanja delovnega razmerja ne izvrši. Prav zato se te okoliščine dokaj pogosto uveljavljajo pred sodiščem združenega dela, večkrat tudi uspešno, in sodišča v takšnih primerih pogojno odlagajo izrečeni ukrep, pri čemer upoštevajo čas, ki je določen v samoupravnem splošnem aktu za takšno odložitev ukrepa.

Pogojno odložitev se seveda lahko prekliče, če delavec v pogojni dobi stori hujšo kršitev delovne obveznosti. Po mnenju nekaterih teoretikov pride v upoštevanje takšna hujša kršitev, ki je enako težka kot tista, zaradi katere je bil izrečen ukrep, ali pa celo hujša. Sodišča združenega dela upoštevajo določbo 2. odstavka 198. člena zakona o združenem delu oz. 2. odstavka 156. člena zakona o delovnih razmerjih, po katerih se delavcu lahko prekliče odložena izvršitev kazni, če v pogojni dobi hujše kršitve delovnih obveznosti. To pomeni, da ni nujno, da delavec stori eno izmed kršitev, za katero se lahko izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja, marveč zadostuje že storitev hujše kršitve delovne obveznosti.

Pogojno odložitev ima za posledico ugotovitve, da delavcu delovno razmerje ni prenehalo in da mu mora temeljna organizacija povrniti ves izostali osebni dohodek, ki bi ga prejel, če bi delal tudi po dokončni odločitvi o disciplinskem ukrepu. To velja tudi za tiste primere, ko je bil izrečen suspenz, ker je delavec med suspenzom prejemal le polovico osebnega dohodka.

ZASTARANJE UVEDBE IN VODENJE POSTOPKA

Zastaranje uvedbe in vodenje postopka je potrebno upoštevati po uradni dolžnosti, ne glede na stališča delavca ali tistega, ki je zahteval uvedbo postopka. Zastaranje mora upoštevati disciplinska komisija in postopek ustaviti, če pa zastara postopek pred odločitvijo delavskega sveta, ga morate upoštevati v ugovornem postopku delavski svet.

Zastaranje teče vse od storitve kršitve pa do dokončne odločitve delavskega sveta. Izjema so le tiste kršitve, ki imajo znake kaznivga dejanja, kar je bilo uvodoma že navedeno. Če se v temeljni organizaciji zastaralnega roka ne upošteva, potem mora sodišče to ugotoviti po uradni dolžnosti in razveljaviti odločbe o izrečenem ukrepu ter postopek ustaviti.

Zastaranje teče ne glede na to, ali je delavec med postopkom zbolel in ni mogel priti na sejo disciplinske komisije ali delavskega sveta.

Zastaralni rok tudi teče, če delavski svet o ugovoru delavca ne odloči v roku tridesetih dni, kot to predvideva 204. člen ZZD. Po stališču sodišča združenega dela pa se zastaralni rok pretrga, ko delavec sproži postopek,

pred sodiščem združenega dela, če delavski svet v roku tridesetih dni ni odločil o njegovem ugovoru. To pomeni, da ne more teči zastaranje, brž ko je sprožen postopek pred sodiščem združenega dela. Delavec, ki je po izteku tridesetih dni zahteval odločitev sodišča, je torej v slabšem položaju od tistega delavca, ki je tudi

po preteku 30 dni čakal, da bo delavski svet o njegovem ugovoru odločal. Pri tem velja opozoriti, da delavčeve zahteve za varstvo pravic oz. ugovor zoper disciplinsko komisijo zadržijo izvršitev do dokončne odločitve o njegovih pravicah. Izjema so določene le v 2. odstavku 184. člena zakona o delovnih razmerjih, oz. 221. člena ZZD, vendar se te izjeme ne nanašajo na odločitev v disciplinskem postopku.

V tistih temeljnih organizacijah, ki so določile kratke zastaralne roke, niso upoštevali, da se kršitve delovnih obveznosti vselej ne odkrivajo takoj po storitvi, ampak šele kasneje. Niso tudi upoštevali, da se postopek iz enega ali drugega razloga lahko zavleče in da je potrebno pred dokončnostjo odločitve postopke ustaviti, ker po izteku zastaralnega roka postopek ne sme več teči.

IZBIRA DISCIPLINSKIH UKREPOV

Samoupravni splošni akti običajno določajo, katere olajševalne ali oteževalne okoliščine se upoštevajo pri izbiri ukrepa. Teh določb pa disciplinske komisije ne upoštevajo

ali pa vsaj to ni razvidno iz odločb teh komisij. Prav zaradi tega morajo sodišča, ki ob upoštevanju določb samoupravnih splošnih aktov ugotavljajo vse okoliščine, spreminjati izrečene ukrepe, tako da namesto hujših izrekajo milejše ukrepe.

Pri ukrepih prenehanja delovnega razmerja pa je najpogostejša sprememba ta, da se ukrep pogojno odloži, oz. da se za določen čas odloži izvršitev tega ukrepa. Kadar se ugotovi, da je delavec storil le nekatere kršitve od vseh očitanih, potem je vselej dilema, ali je ukrep, ki je bil izrečen primeren ali ne. Prav zaradi tega sodišča v takih primerih ne razveljavljajo odločb disciplinskih komisij, ampak sama izberejo primeren ukrep, ki je ustrezen glede na kršitve, ki jih je delavec dejansko storil.

Ker morajo sodišča združenega dela ugotavljati, ali je bil postopek pred disciplinskimi organi zakonit ali ne, ker morajo ugotavljati, ali je bilo dejansko stanje pravilno ugotovljeno ter če je bil izrečen tudi ustrezen disciplinski ukrep, so prav spori v zvezi s kršitvami delovnih obveznosti eni med najtežavnejšimi spori, ki jih obravnavajo sodišča združenega dela. Posebej je treba upoštevati tudi posledice, saj gre v večini primerov za prenehanje delovnega razmerja, s čimer so tesno povezane tudi materialne pravice, kot npr. plačilo izostalega osebnega dohodka, prispevek od tega dohodka itd.

I. Žužek
(Gospodarski vestnik,
23. avgusta 1979)

Koliko tisoč kilogramov starega železa je zasutega v nasipu za valjarnami na Belci? Ali smo res tako bogati? (Foto S. Kozelj)

UVELJAVLJANJE IN OBRAČUN REKLAMACIJ

V samoupravnem sporazumu o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju skupnega prihodka in določanju internih cen je med drugim zapisano, da je TOZD kot končna proizvajalka odgovorna za vse napake do tretjih oseb (kupcev) in da je dolžna na osnovi izdane garancije nuditi vse potrebne storitve, da se napake odpravijo.

V primeru, da je možno napako na izdelku popraviti ali odstraniti, mora TOZD kot končna proizvajalka zahtevati od tiste TOZD, ki je povzročila napako, da jo odstrani na lastne stroške. Kolikor ne bi v treh dneh pristopila k temu, lahko TOZD kot končna proizvajalka, naroči drugi TOZD, da odstrani napako na stroške tiste TOZD, ki je napako povzročila.

Če napake ni možno odstraniti, bremenijo stroški reklamacije in slabše kvalitete neposredno tisto TOZD, ki je povzročiteljica. Da bi se gornje,

tako kot je zapisano, tudi uresničevalo, pri oddelku za organizacijo dela SEO pripravljajo ustrezno navodilo. Z njim bo podpisan postopek za uresničevanje določil samoupravnega sporazuma, in sicer ne samo za kvaliteto proizvodov, pač pa tudi za storitve. Razen tega bodo v navodilu določila za ravnanje ob poškodbi materiala, delni ali popolni izgubi ter višku materiala, kadar se ta prevaža od ene do druge TOZD. S tem bo urejeno, da bo stroške za slabo delo nosil tisti, ki jih je povzročil, najsibo v proizvodnih ali storitvenih TOZD ali pa tudi v delovnih skupnostih.

Osnutek tega navodila bo dan v razpravo in bo nato z dopolnitvami ter spremembami uveljavljen. S tem se bodo tudi na tem področju pravilno in pravično uredila medsebojna razmerja pri ustvarjanju skupnega prihodka in določanju internih cen v Železarni.

Pri vhodu v adjustažo štekla so našli svoj dom (Foto S. Kozelj)

POLLETNI FINANČNI KAZALCI ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI ZELO NEUGODNI

Na enajsti redni seji obeh zborov skupštine Zdravstvene skupnosti Jesenice bo predložen polletni obračun prihodkov in odhodkov. Celotni obračun ima dve različni posebnosti, in sicer pri prihodkih ni upoštevana povečana dogovorjena vsota, na osnovi katere je grajen drugi del finančnega načrta za leto 1979. Odhodki so programirani na osnovi sporazumov o svobodni menjavi dela in so višji od prihodkov. Zaradi tega je zbor združenega dela povečal dogovorjeno vsoto, sicer pa je ostala prispevna stopnja 8,02 %.

Tako nam kaže obračun prihodkov povečanje v prvem polletju za 4,4 % pri nepovečani dogovorjeni vsoti. Toda, če bo gibanje osebnih dohodkov takšno kot je bilo v letu 1978, bomo dosegli vsaj približno vsoto planiranih odhodkov. Zaskrbljujoče je to, da presegamo tudi odhodke, čeprav so bili povečani že pri samem programiranju, oziroma s podpisom samoupravnih sporazumov o svobodni menjavi dela. Za leto 1979 so povečani odhodki kar za 25 % v primerjavi z letom 1978. Zato je tudi polletna prekoračitev toliko bolj zaskrbljujoča, ker presegamo skoraj povsod dogovorjene programe in to v posameznih panogah zdravstvenega varstva zelo občutno, kar je razvidno iz nadaljevanja.

Viri prihodkov	Realizacija I-VI 79	% na plan 1979	% na realizacijo 1978
1. Prispevki iz dohodka OZD	20.364.000	58,9	59,3
2. Prisp. iz BOD zaposlenih	116.795.000	52,9	58,1
3. Prisp. kmetijske dejavnosti	254.000	50,8	65,8
4. Prisp. za zdrav. varstvo upokojencev	10.121.000	50,1	59,8
5. Drugi prispevki	2.000	25,0	1,4
6. Drugi prihodki (izven B-2)	790.000	121,4	64,0
7. Participacija	2.468.000	54,4	—
Skupaj	95.858.000	54,4	64,6

Pod točko 6 so razčlenjeni prihodki naslednji:

Prispevek za socialne	60.000	Iz zgornjega prikaza je razvidno, da so skupni prihodki v prvem polletju preseženi za 4,4 %, v primerjavi z letom 1978 pa kar za 14,6 %. Torej prihodki pritekaajo kot smo predvidevali in kažejo rahel porast, toda ta porast ne pokriva odhodkov, ki hitreje naraščajo kot smo predvidevali. To prikazuje tudi spodnja razpredelnica.
Obresti	107.000	
Odškodninski zahtevki	594.000	
Konvencije	26.000	
Drugo	3.000	

PREGLED ODHODKOV V PRVEM POLLETJU, V PRIMERJAVI Z LETOM 1978

Viri odhodkov	Realizacija	% na plan 1979	% na realiz. 1978
A. Nadomestila OD in povračila	12.541.000	45,2	59,0
1. Nadomestila OD za bolezen, izolacijo in nego	8.512.000	46,2	61,1
2. Nadomestila OD za nesreče pri delu in pokl. obol.	1.044.000	45,7	69,4
3. Nadomestila OD med nosečnostjo in porodom	2.287.000	38,9	49,4
4. Pogrebne	535.000	54,8	67,9
5. Posmrtnine	163.000	74,4	92,1

Pri tem je treba pripomniti, da so odhodki za pogrebne in posmrtnine že valorizirani, dočim bo valorizacija nadomestil osebnih dohodkov šele v drugem polletju vplivala na povečanje odhodkov, pri istem številu odsotnih z dela.

B. Zdravstveno varstvo	70.468.000	54,3	66,8
1. Splošno in dispanzersko zdravljenje	13.159.000	55,8	66,7
2. Specialistično zdravljenje	5.312.000	60,8	78,3
3. Bolnišnično zdravljenje	36.126.000	54,1	71,1
4. Zobozdravstvo	4.050.000	54,4	67,5
5. Preventiva	498.000	33,2	41,5
6. Reševalni prevozi	1.082.000	45,6	53,9
7. Zdravila in injekcije	8.258.000	54,4	62,6
8. Zdraviliško zdravljenje	519.000	51,4	64,2
9. Ortopedski pripomočki	346.000	44,4	53,2
10. Drugi in potni stroški	382.000	54,3	65,1
11. Zdravstveno varstvo po konvencijah	285.000	40,0	48,0
12. Zdravstveno varstvo študentov	369.000	40,6	50,0
13. Zdravstveno varstvo v tujini	81	162,0	—
C. Materialni stroški in drugi odhodki	259.000	20,1	26,4
D. Združevanje sredstev	10.171.000	48,9	52,4
Skupaj odhodki	95.925.000	52,1	65,2

Pri skupnih odhodkih je upoštevana tudi dosežena participacija v višini 2.486.000 din, kar predstavlja 54,4 % planirane vsote za leto 1979. Iz razpredelnice je razvidno, da so v prvem polletju odhodki višji kot pa prihodki in da smo povsem pozabili na stabilizacijska prizadevanja oziroma ukrepe, katere smo sprejeli že leta 1976 in so še vedno v veljavi, samo izvajati jih bo potrebno, v kolikor nečemo zaključiti leto 1979 z izgubo. Značilno za prvo polletje je, da so rezultati poslovanja zdravst-

venih skupnosti celotne regije, vključno z jeseniško, negativni in so bolj ugodni rezultati poslovanja zdravstvenih delovnih organizacij izkazani v periodičnih obračunih. Če hočemo zaključiti leto 1979 brez izgube, bo potrebno v drugem polletju zmanjšati porabo. Pri vsem tem pa se moramo tako uporabniki kakor izvajalci zdravstvenega varstva zavedati, da sredstva namenjena zdravstvu niso neizčrpna, ampak so v celoti odvisna od družbenega proizvoda.

REALIZACIJA ODKUPLJENEGA DELOVNEGA PROGRAMA ZA LETO 1979 V OBDOBJU JANUAR - JUNIJ 1979

TOZD% Dejavnost	Delovni program	Realiz. I-VI	Indeks
ZD Jesenice			
Splošna zdravstv. dejavnost			
dispanzerska dejavnost ter ostala dejavnost	2.884.931,0	1.773.404,8	61,5
Specialistična dejavnost	330.763,0	217.523,0	65,8
Zobozdravstvo	1.025.032,0	561.002,0	54,7
OA Železarne Jesenice			
Splošno zdravstvo, dispanzerska dejavnost ter ostala dejavnost skupaj	685.279,0	395.151,8	57,7
Specialistična dejavnost	33.380,0	9.429,2	28,3
Zobozdravstvo	210.066,0	98.989,5	47,1

TOZD ZSMH Kranj	209.000	122.456,0	58,6
Bolnišnična dejavnost			
Psihiatrična bolnica Begunje (dni)	9.637	5.151	53,5
specialist. dej. (faktorjev)	68.149,0	45.645,0	67,0
Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj			
ginekološki porodniški odd. (dni)	1.000	466	46,6
intenziv. nega otrok (dnevi)	30	28	93,3
Special. dej. (faktorjev)	20.500,0	8.451,0	41,2
Storitve izven nomenkl.		9.672	—
Ambulanta za novorojenčke		241,0	—

Splošna bolnica Jesenice:

— Za leto 1979 planirano oskrbovanih dni 42.875 do 30. junija realizirano 20.913 ali 48,8 % na letni plan.
— Število K-faktorjev program 219.026,5, realizirano 130.605,0 ali 59,6 %.
— Število faktorjev program 462.032,5, realizirano 248.800,5 ali 53,6 %.
— Specialistične ambulante v splošni bolnici Jesenice — programirano 832.059,8, realizirano 491.079,0 ali 59,0 % na letni plan.

Institut za TBC Golnik:
Bolnišnična dejavnost (oskrbni dnevi) program 3.395, realizirano 2.484 ali 73,1 % letnega plana. Pri tem najbolj presega plan interni oddelek, ki je v prvi polovici leta dosegel kar 148,2 % letnega plana.
— Število faktorjev planirano 75.649,0, realizirano 84.534,75 ali 111,8 %.
— Število K faktorjev planirano 4.878,0, realizirano 6.255,0 ali 128,3 %.
— Zdravila (dinarjev) planirano 147.078,00, realizirano 132.460,85 ali 90,1 %.

I. V breme sredstev OZD:

Vzrok nezmožnosti za delo	Primerov dni 1979	Primerov dni 1978
Nesreče pri delu in poklicna obolenja	530	5.838
Bolezen in nesreče izven dela	10.054	77.543
Skupaj	10.584	83.381
II. V breme zdravstv. skup.:		
Nesreče pri delu in poklicna obolenja	91	5.566
Bolezen in nesreče izven dela	874	46.383
Nega družinskega člana	1.086	4.855
Izolacija in spremstvo	211	232
Skupaj	2.262	57.036
Skupna odsotnost z dela zaradi bolezni	12.846	140.417
	11.930	135.414

Iz razpredelnice je razvidno, da je bilo v prvem polletju letos odsotnih z dela zaradi bolezni 916 delavcev več, izgubljenih dni pa je bilo kar 5.003 dni več. Vprašanje odsotnosti z dela postaja vsak dan bolj zaskrbljujoče, kajti le-ta ne pomeni samo denarne stroške, ampak zmanjšuje tudi uspehe gospodarjenja organizacije združenega dela in s tem tudi zmanjševanje denarja, ki je namenjen za zdravstveno varstvo.
Polletni finančni obračun, kakor tudi prikaz izpolnjevanja dogovor-

jnih programov v zdravstvenih delovnih organizacijah narekuje tako uporabnikom, kakor izvajalcem zdravstvenega varstva, da posvetijo vso pozornost vprašanju, kako uskladiti porabo z dotokom dogovorjenih sredstev, da ne bo potrebno ob koncu leta sprejemati posebnih ukrepov, ki bi bili boleči tako za uporabnike, kakor tudi za izvajalce. Pri taki porabi pa se bomo morali sprijazniti tudi s tem, da za enkrat ne moremo niti misliti na tako imenovani B program. Stane Torkar

JE SISTEM NAGRAJEVANJA PRI NAS RES TAKO SLAB?

(Nadaljevanje s 1. strani)

Vsekakor pa je najbrž res, da z razmerjem do TOZD storitvenih dejavnosti in delovnih skupnosti še nismo našli ustreznih meril, glede na to, da je obračunska enota še vedno le opravljena ura, da v službah razen plana aktivnosti še nimamo vgrajenih rezultatov prispevka ali sodobneje povedano, ugotavljamo, da so šibke točke in smer dograjevanja sistema v iskanju ustreznih rešitev na osnovi svobodne menjave dela.

Drugod, kolikor poznam razmere, zlasti še v organizacijah družbene nadgradnje pa v splošnem lahko trdim, da pravzaprav nikjer niso bistveno pred nami na razvojni poti in dodelavi družbenoekonomskega sistema.

Za sistem nagrajevanja v Železarni se čutim soodgovornega, zato bi se rad nekoliko dalj pomudil ob stimulaturnem sistemu nagrajevanja. Kateri sistem nagrajevanja je bolj ali manj stimulativen, pravzaprav ne vem. Sistem je lahko oblikovan tako, da je bolj ali manj odvisen od delovnega prispevka, od rezultatov dela in poslovanja. To so različne stvari in niso vedno usklajene. Iz svoje prakse nisem prepričan, da ljudje želijo sistem, ki bi bil strogo odvisen od delovnega prispevka, čeprav to plat zelo poudarjamo, kadar govorimo na sestankih. Ločiti pa moramo dvoje: višino osebnih dohodkov na eni in sistem delitve na drugi strani. Odličen sistem delitve je lahko docela slab, če za njim ni ustrezne višine oblikovanih sredstev za delitev in obratno, če nimamo dovolj sredstev za delitev, je kvaliteta sistema delitve drugorazrednega pomena. Na to pa imajo pomemben

vpliv cene izdelkov, ki jih priznava tržišče.

Sistem delitve pogosto kritiziramo, in prav je tako. Mislim, da moramo do tega problema imeti kritičen odnos, ker le-ta lahko razčišča neupravičene notranje razlike. Vendar moramo odločno ločiti konstruktivno od slabe kritike. Konstruktivna kritika mora izhajati iz globine poznavanja problema in mora sistem dograjevati s predlogi in argumenti, boljimi in pravičnejšimi rešitvami, slaba kritika pa lahko razvrednoti tudi dober sistem. V naslednjih vrsticah bom poskušal obstoječi sistem delitve v Železarni analizirati, navrgel bom nekaj dilem, bralcem pa prepuščam opredelitev, kaj je dobro in kaj slabo v veljavnem sistemu delitve osebnih dohodkov. To delam zato, ker mislim, da mnogo kritike delitve izvira prav iz nepoznavanja sistema.

Delitev osebnih dohodkov se v osnovi izvaja po merilih iz živega dela, minulega dela in drugih deležev iz sklada skupne porabe, inovacijskega dohodka, socialne varnosti iz sredstev solidarnosti ter po posebnih izplačilih in nadomestilih. Vsako skupno merilo bom v nadaljnjem obravnaval z analizo prednosti in pomanjkljivosti.

V strukturi osebnih dohodkov smo imeli povprečno v juliju na:

%	
— osnovi živega dela:	
— vrednost delovnih nalog	51,9
— uspešnosti:	
— norme, premije	18,3
— produktivnosti	3,9
— ocena delovnega prispevka	6,8
— časovni dodatki	10,6
— oteženo delo	1,2
— osnovi minulega dela:	
— dodatek na delovno dobo	4,0

Iz sklada skupne porabe občasna izplačila

— na osnovi inovacijskega dohodka:	
— izplačila avtorjem inovacij	2,3
— na osnovi solidarnosti:	
— izplačila socialne pomoči nadomestila za bolezensko odsotnost do 30 dni	2,3
— posebna izplačila in nadomestila	1,0
skupaj	100,0

To pomeni, da je bilo v mesecu juliju v strukturi osebnih dohodkov na osnovi živega dela izplačano 92,7 %, na osnovi minulega dela 4 %, za nadomestila za bolezensko odsotnost do 30 dni 2,3 % in posebna izplačila in nadomestila 1 %.

Na osnovi živega dela se pridobiva osebnih dohodek iz naslova zahtevnosti delovnih nalog, meril uspešnosti pri izvajanju delovnih nalog, dodatkov na posebne pogoje dela in poslovne uspešnosti.

Zahtevnost delovnih nalog je opredeljena s kategorizacijo delovnih mest. Kategorizacija delovnih mest je bila izvedena pred desetimi leti. Vsako delovno mesto je bilo tedaj po obratih in službah rangirano po globalni oceni zahtevnosti, na ravni delovne organizacije pa ustrežno uravnoteženo med obrati. Do pred nekaj leti se je smatrala ta metoda primerjalnega rangiranja docela v redu, medtem ko se danes smatra metoda kot premalo natančna in dokaj nezanesljiva.

V desetih letih veljavnosti tega sistema je bilo obravnavanih mnogo zahtevkov po spremembi vrednosti delovnih mest. Nekaj delovnih mest je bilo prevrednoteno trikrat, nekaj dvakrat, večina enkrat, nekaj pa sploh ne.

Danes smo tako precej oddaljeni od prvotno izdelanega modela vrednotenja. Danes ima analitična ocena delovnih nalog vso politično podporo in prav gotovo prispeva k pravičnejšemu vrednotenju zahtevnosti delovnih nalog. Pri analitičnem vrednotenju delovnih nalog se opredeljuje zahtevnost glede na posebno znanje, delovni napor, odgovornost in vplive okolja, ki otežujejo izvajanje delovnih nalog. O analitični opredelitvi zahtevnosti in vrednotenju delovnih nalog smo imeli priliko, da se izčrpno poučimo iz prispevkov v nekaterih zadnjih številkih tednika Železar.

V modelu sistema nagrajevanja ostro ločujemo zahtevnost delovne naloge (kategorija delovnega mesta) od uspešnosti izvajanja delovne naloge, ki se opredeljuje z doseganji v normalnih premijskih sistemih in dodatnih merilih opredeljevanja uspešnosti.

Delež osebnih dohodkov iz naslova meril uspešnosti pri izvajanju delovnih nalog je opredeljen z merili doseganja učinkovitosti v normnih in premijskih sistemih, dodatnih kriterijih merjenja uspešnosti fleksibilne produktivnosti in oceno delovnega prispevka.

Osnova normnih in premijskih sistemov je fizična produktivnost. V normnih sistemih se doseganje izračunava z razmerjem obračunanih ur proti dejansko opravljenim uram. Obračunske ure se izračunavajo tako, da se dosežena, kvalitativno neoporečna proizvodnja deli z reprezentantom. Reprezentant ima dimenzijo normalne storitvenosti stroja na izdelavno uro in predstavlja zato normalno produktivnost. Z enostavno spremembo metode izračunavanja lahko faktor doseganja norme prevedemo na faktor doseganja produktivnosti z razmerjem med doseženo in normalno produktivnostjo.

Osnova premijskih sistemov je produktivnost na ravni temeljne organizacije in proizvodni stroški. Dosežena produktivnost se ugotavlja za proizvodni delež z razmerjem med doseženo in normalno proizvodnjo v TOZD, za časovni delež z razmerjem normalnih ur k porabljenim urami. Normalne ure so produkt dnevnega normativna in števila delovnih dni. Stroškovni del se ugotavlja z razmerjem razlike med plansko in doseženo lastno celo k planski ceni pod kvadratnim korenom. Naša družba smatra fizično produktivnost kot zelo kvalitativno merilo merjenja uspešnosti.

Šibka stran tega sistema je v poprečju priznanih urah v normnih sistemih in delovnih mestih, ki participirajo na poprečju doseganja norme ali sestavljenih premijskih sistemih. Prvo pomeni nedodelanost meril normnega sistema, drugo pa, da za ta delovna mesta tudi temeljne organizacije in delovne skupnosti niso našle ali hotele najti ustreznih lastnih meril merjenja uspešnosti.

Za naš dolgoročni cilj si moramo postaviti obvezo, da bomo rezultate dela slehernega delavca in delovnega teama v delovni organizaciji merili in tudi ustrezno honorirali, v postenih medsebojnih razmerjih.

(Nadaljevanje sledi)
C. T.

IZ KRONIKE KOKRŠKEGA ODREDA

IVAN JAN DRUGI KOKRŠKI ODRED

Terenski obveščevalci pa je tudi sporočil, da so policisti brezbržni in da se bodo radi udali.

Sestavili so skupino šestih mladih prostovoljcev. To so bili: Jelka Miklavžina-Peštaj, sekretarka SKOJ prvega bataljona, Jože Šilar-Milan, tedaj vodnik, Franc Korošec-Dane, vodnik, ki je teren poznal najbolje, Mirko Makarov, Jože Košenina, namestnik komandanta bataljona in Ivo Porenta-Vojko, tedaj, komaj 17 let star odredni sekretar SKOJ. (Udeleženci v tej akciji sem natančneje omenil zato, ker je bil to drzen upad. Doslej je bil ta dogodek opisan že večkrat in vselej drugače, vedno pa netočno. Tako tudi v knjigi J. Vidica Zločin pri Lenartu na str. 379-383. Tam beremo, da je bila Jelka obveščevalka (to je bila pozneje); Vojko, bataljonski sekretar SKOJ, poveljnik bataljona Planinc, Makarov (part. ime), manjka pa J. Šilar-Milan in še drugi. Na voljo niso le žive priče, temveč tudi avtentični dokumenti. Oboroženi so bili z brzostrelkami in oblečeni v nemške uniforme. Za vsak primer pa je druga skupina borcev nad vasjo postavila še težko strojnico Fiat, da bi vsaj dokler je bil še dan, varovala gibanje diverzantov.

Ogledniško-obveščevalno delo je tedaj opravila tiha, preudarna, a drzna bataljonska sekretarka SKOJ Jelka Miklavžina-Peštaj, ki je tudi dobro znala nemško. Ona se je prva spustila v vas, ogledala notranjost gostilne in sporočila, da so policisti že prišli večerjat. Takoj nato so tovariši šli h gostilni. Pri vratih sta dva ostala za zavarovanje, trije pa so šli v gostilno. Ko so z naperjenimi brzostrelkami vdrli v sobo in zaupili »Hände hoch«, so vsi štirje policisti, kolikor jih je bilo, takoj segli po orožju, kot bi se pričakovali kaj takega, ter se vrgli pod mizo. Policisti se niso hoteli udati, temveč so pokazali odpor. V naslednjem trenutku se je namreč že vnelo obojestransko streljanje. Začelo se je torej drugače, kot so na osnovi obvestil pričakovali! Streljanje je sprožilo zmešnjavo. Dva policista, izmed katerih je bil eden ranjen, sta se nato splazila skozi stranska vrata v kuhinjo, medtem pa sta bila ranjena tudi Košenina in Dane. Začel se je umik. Košenina se je še lahko umikal sam. Danetu, ki je bil zadet kar s štirimi strelji, pa je pred vrati, kjer ni bilo nobenega več, prestregla Jelka. Reševala ga je še potem, ko je vedno bolj slabel in ga nazadnje, ko je že izgubljal zavest, tudi prikrila.

Partizanska zaseda s težkim Fiatom v strmini nad Selom v tej zmedi, ki se je odvijala predvsem v gostilni, ni mogla nič pomagati. Užgala je šele, a bolj demonstrativno tedaj, ko sta se prva dva borca iz gostilne že začela umikati v strmino. Takoj je namreč uvidela, da je nekaj narobe.

V gostilni je ostal samo še Ivo Porenta-Vojko s policisti. Ni več uspel streljati, kajti dva policista sta ga napadla s hrbtne strani in se ga lotila kar z rokami. Eden mu je hotel iztrgati brzostrelko, tedaj pa

se je Vojku posrečilo, da je spet začel streljati. Že v naslednjem hipu pa so ga po glavi zadeli udarci puškega kopita, ki so potem še padali. Vojko je obležal krvav in kot mrtev. Zato so ga policisti pustili, mu vzeli brzostrelko in izginili. Toda Vojko je bil le nezavesten, zato se mu je potem posrečilo splaziti iz gostilne ter se rešiti v Gosjak nad vasjo. Tam pa je že dobil soborce, ki so mu pomagali priti v ambulanto pod Begunjščico.

Ranjeni Dane, ki je od časa do časa zgubljal in spet dobival zavest, je v bližini Sela preživel hudo noč in se sam splazil do nekega kozolca. Po zaslugi Jelke Peštajeve, ki je v bataljon odhitela po pomoč in odrednega namestnika komandanta Jožeta Rebolja-Planinca, so ga iskali ure dolgo. Težko so ga dobili, ker ni bil več tam, kjer ga je pustila Jelka, a so ga zjutraj le našli. Bil je komaj še živ. Odnegli so ga v ambulanto, kjer so ga rešili. Tam sta bila tudi že ostala dva ranjenca: Jože Košenina in Ivo Porenta-Vojko.

O tej sicer ponesrečeni, a zelo odmevni akciji, je povsem objektivno poročal tudi Milan Medvedšek-Drago, prizadeveni vojni dopisnik kokrškega odreda.

Ta partizanski upad je zabeležen tudi v nemških poročilih, ki so zanimiva zaradi podatkov. Iz njih zvedemo, da so bili v gostilni štirje železniški policisti, ki so večerjali, eden od njih je bil ruske narodnosti in je bil pri napadu mrtev, dva pa ranjena. Eden — tudi Rus — hudo, eden pa lažje, medtem, ko je cel ušel le eden. Ranjeni Rus pa je, tako poročajo, zaplenil avtomat, ki je pripadal Vojku.

Ker se je Jelka Miklavžina-Peštaj pri vsej akciji, posebej pa še pri reševanju hudo ranjenega Daneta, izredno izkazala, je bila že naslednji dan pohvaljena s poveljem, ki je obšlo odredne enote.

Hudo ranjeni Franc Korošec-Dane je zdravil rane še ob koncu vojne, vendar je v poznejših letih doživel in postal sodnik; Jelka Peštaj je postala novinarka; Ivo Porenta-Vojko bančni strokovnjak; Jože Košenina pa se je uveljavil v trgovskem sektorju.

Isti večer, 8. septembra, je šla na prago tudi skupina minerjev prvega bataljona. V noči na 9. september je minirala železniško progo pri predoru med Otočami in Radovljico in sicer na treh mestih. S tem je bil promet ustavljen za več ur, kar priznavajo tudi poročila v dnevniku nemškega orožniškega okrožja Kranj.

Na prago med Lescami in Žirovnico je ta večer šla tudi skupina borcev iz druge MSC, o čemer govorijo isti dokumenti.

Zaradi preteklih mobilizacij je policija iz Naklega 8. septembra, to je isti dan, zaprla pet ljudi. Pri zasliševanju so jim grozili s pretnjami, da jih ne bodo spustili, dokler se ne »urnejo moški, ki so jih nedavno mobilizirale enote kokrškega odreda«. Torej so vedeli, kdo jih je mobiliziral.

Tega dne, 8. septembra, je kokrški odred poslal zahodno-koroškemu

odredu 45 novincev. To je bila za razmeroma še maloštevilen odred onstran Karavank izdatna pomoč.

Tega dne je kokrški odred okrepil tudi komando gorenjskega vojnega področja, ki se je začelo snovati v tem času. Tja je čez Savo odšlo 25 oboroženih in deset neoboroženih tovarišev. Ob tem je treba povedati, da so bile komande mest kot zaledne vojaške enote na Gorenjskem ustanovljene dokaj pozno in postopoma. Te zaledne vojaške ustanove so imele nalogo predvsem mobilizirati novince, skrbeti za transport za bojevanje potrebne blaga in ljudi, organizirati razne prehodne kuhinje, vzdrževati potrebne delavnice, skrbeti za čim boljše delovanje zvez, zbirati hrano ter podobno. Nekatere naloge se dostikrat niso mnogo razlikovale od nalog odredov, kar je bilo na Gorenjskem vse do konca vojne značilno.

Komanda gorenjskega vojnega področja je bila ustanovljena 4. septembra 1944 in se je zadrževala predvsem v Škofjeloškem hribovju, kjer je bilo za tako delovanje še največ pogojev. Komanda je imela potrebne odseke od obveščevalnega do tehničnega in svojo zaščitno četo, kar vse so postopoma organizacijsko in vojaško dopolnjevali in utrjevali. Na Gorenjskem so potem najprej ustanovili komandi mest Ziri in Škofja Loka in sicer v oktobru, na levem bregu Save pa je bilo to organizirano v novembru 1944.

V tem mesecu so začeli sestavljati komande mest za Kranj, Radovljico, Trzin in skupno za Jesenice in Bled-Bohinj v najzahodnejšem delu Gorenjske. Večji del kadra za te komande je dal kokrški odred.

BOJNI POHOD V GORNJESAVSKO DOLINO

Medtem je štab prvega bataljona na osnovi povelja odrednega štaba pripravil bojni pohod v Gornjesavsko dolino in tudi na Koroško. Naloga in namen te odprave je bil, da vojaško in politično pomaga razgibati to, od Nemcev močno zavarovano dolino, ki je bila za narodno-osvobodilno gibanje dokaj neugodna. Podobno nalogo je tedaj dobil tudi jeseniško-bohinjski odred, ki je z delom svojih sil prav tako v septembru začel prodirati v to dolino.

Tako kot poprej tudi poleti in na jesen 1944 v tej dolini ni bilo partizanskih vojaških enot. Tam je delovalo le nekaj terenskih političnih delavcev, ki so spričo okupatorjeve moči in odsotnosti partizanskih enot imeli težak posel. To potrjujejo tudi poročila obveščevalnih centrov jeseniško-bohinjskega in kokrškega odreda. Podatki pričajo, da je bilo v drugi polovici 1944. leta samo v tej dolini vedno najmanj 300 nemških orožnikov, obmejnih stražarjev in pripadnikov protiletalske obrambe. Vsi ti so bili razporejeni po vaseh od Jesenic do Bele peči onstran Rateč. Temu moramo dodati še okoli 100 mož iz različnih nemških varnostnih enot, razporejenih na območju Jesenic ter možnost nemške intervencije s Koroške strani prek Korenskega sedla.

»Morava najti rešitev«, je rekla in se boleče nasmehnila. V njenih nesrečnih očeh je zažarelo upanje. »Povej ime in grem.« Ni upal. Bilo je noro. Vendar se nič boljše ni spomnil. Vse drugo je preveliko tveganje. Saj je v vasi, med kmeti še kdo, ki bi mu pomagal. Malo pa je verjetnosti, da bi to lahko tudi izpeljal. Tudi izdal bi ga lahko. Imel je sorodnike, vendar niso bili partizanski. Dva bratranca, oba v legiji. Učitelj Jarman, na katerega je večkrat pomislil, morda ne bo upal pomagati, morda ne bo želel. Matic pa je bil trdno prepričan — izdal ga ne bo! Kar mu bo povedala Breda, bo obdržal zase.

»Edino ti presodi. Bolje ga poznaš od mene. Bi najin učitelj Jarman hotel, upal pomagati? Lahko bi, rezervni poročnik. Seveda, veliko tveganje.«

Breda ni dolgo premišljala. Zavzeto mu je pokimala.

»Če bo pristal in želel kak svet, namig, kaj naj mu porečem?« je vprašala Breda.

»Reci mu, da bi po mojem moral vreči bombo proti italijanski vojakom. Morda še ustreliti. Dam mu bombo, pištolo. Italijani bi morali verjeti, da sem ušel iz vasi.«

Breda mu je nestrpna svetlovala, naj si vzame kakšno knjigo, bere, da bo lažje dočakal njeno vrnitev.

Seveda bo bral, kaj bi drugega. No, raje bi gledal skozi okno. Najraje pa bi odšel z Bredo. Če bi lahko ponoči odšla v partizane?

Vzel je Sienkiewiczov roman Krizarji in se privlekel do kavča. Ni dolgo bral. Odložil je knjigo, zaprl oči in srečen premišljeval, da gresta z Bredo v partizane. Z njim gre, rane so ozdravljene. Kakšna sreča.

Koraki v spodnjem nadstropju so pretrgli razmišljanje. Zgrabil je brzostrelko in se pomikal proti vzglavju. Niso bili vojaški čevlji, čeprav je bila hoja težka. Bredin oče, je pomislil. Kaj če je Breda odšla pri zadnjih vratih, ne da bi staršema povedala, da odhaja? Oče lahko pride pogledat? Drhtel je od strahu. Malenkost pa je lahko usodna. Ni dovolj premislil. Bolj misli na Bredo kot na previdnost. In če ga dobijo?

VINKO TRINKAUS

10 IZDAJA

Trpel je hude muke. Oče je odšel v sobo. Kmalu se je vrnil na hodnik. Matic je prisluškoval korakom. So se res oddaljevali po stopnicah nazaj? Naposled so zamrl.

S težavo se je pomikal proti oknu in od daleč, skozi zaveso pogledoval na kočček poti, sadovnjak, dvojje hiš, kar je lahko skozi okno videl. Dolgo je oprezoval, dokler ni zagledal italijanskega vojaka. Ni hodil brezskrbno. Bil je videti napet, pripravljen, da zbeži ali ustrelji, če se bo nenadno prikazal skriti partizan. Očitno so jih morali strašiti z njim, s partizani. Spomnil se je italijanskih vojakov prve mesece okupacije. Kako so bili brezskrbni. Neresni, prav nič podobni vojakom. Zdaj, kakršni so pač že bili, v veliki premoči so bili nevarni. Zagledal je soseda Pajka. Namršen, s težko, racavo hojo je stopal ob vozu, ki sta ga vlekla voliča. Kako rad bi mu vsaj pomahal, zaklical skozi okno prijazno besedo.

Odšel je do kavča in se skušal zamotiti z branjem. Ob vsakem novem šumu se je napel in prisluhnil. Glasovi so zamirali, razpoznan je nekaj ljudi, Brede pa ni bilo.

Težave, ga je zaskrbelo? Le kaj bi se lahko zgodilo? Da bi se Jarman pod vplivom žene Albine in sina Zana tako spremenil, da bi zagrozil z izdajo? V to ni hotel verjeti, ni pa tudi mogel preganiti nemira, ki ga je ukenil.

Breda se je naglo vzpenjala po stopnicah. Matic je vzbujen zgrabil brzostrelko in jo povlekel k sebi. Se bo moral braniti? Breda je naglo odprla vrata, lahno vrisnila, potem se je s hrbotom naslonila na vrata. Na obrazu, ki ga je obarvala rdečica, ji je lebdela srečen nasmeh.

Uspelo, je uganil Matic. Učitelj Jarman je obljubil, da pomaga. Morda se le reši iz težkega položaja.

»Obljubil je, da pride.« je zadihana srečna dahnila Breda in se nasmehnila. »Vojaki so zasedli šolo, našla sem ga pri čebelah. Kako me je pogledal, ko sem mu povedala, da te skrivam v svoji sobi. Še zmerom ne uganem, kaj ga je bolj osupnilo: da skrivam partizana ali da si v moji sobi? No, naj si misli, kar hoče, glavno, da bo pomagal.«

»Pa si mu omenila, da bo moral napasti stražarja...«

»Rekla sem mu, da bo dobil bombo, če želi tudi pištolo. Vse pa mora tako opraviti, da bodo Italijani prepričani, da si ušel iz vasi. Obljubil je. Če pa mora vedeti še kakšno podrobnost, povej mi. Natanko bom Jarmanu ponovila vsako besedo.«

Razlagal je Breda, da je poglavitno že omenila. Italijani morajo biti prepričani, da je ušel iz vasi. Jarman mora stražarja ubiti, raniti ali prestrašiti, da bo zbežal.

»Ti nisem rekla, da bo uspelo?« je srečna vzkliknila Breda. »Tudi mi, zavedni Slovenci, čeravno nismo partizanski komandirji, smo pripravljeni nekaj tvegati za zmago.«

Matic je pomignil Bredi, naj pride bliže. Navihano je odkimala z glavo, položila kazalec na usta in mu odpihnila poljub. Naglo je zaprla vrata, zavrtela ključ, ga izvlekla iz ključavnice in odbrzela po stopnicah.

Bilo je pred mrakom; časa dovolj za vse priprave za streljanje ponoči. Imeli pa smo en sam pripomoček — kvadrant, vrag vedi katerega orožja. No, vseeno je šlo po šolskem pravilu topništva. Idealen zaklon, razmak med minometoma 15 metrov, označitev smeri z obeljenimi leskovimi palicami za vse dane cilje obih minometov. Odredil sem mesta ožjega zavarovanja štirim mitraljezom v obliki romba z medsebojnim prekrivanjem. Ena stran, to je dva mitraljeza, sta po potrebi lahko takoj delovala proti Stražišču. Presenečenje je bilo možno samo iz smeri Besnica — Sv. Jošt, ki pa sovražniku v temi nikakor ne bi uspelo.

Cas teče, nastopila je že tema. Za grebenom gledamo pred seboj razsvetljeno mesto. Sliši se lahko brnenje in utrip mesta. Kar malce sentimentalno. Silhuete borcev v nekaki otroposti mi vsilijo misel, da se preveč predajajo raznim mislim. To moram preprečiti. Ukažem: »Fantje na svoja mesta.« Z obema minometalskima posadkama se in še ponavljam delo s kvadrantom, kako bom izvajal popravke s spreminjanjem kota in podobno. Grem k mitraljezom. Kaj novega ni povedati, saj so preizkušeni borci. Pošljem dve patroli pregledovat teren, samo da zaposlim ljudi. Opazovalce opozarjam na prikrivanje, pazijo naj na vsakršno zaznavno spremembo v mestu. Čas hiti, pa se nikakor ne premakne. Nobenega sporočila ni, ne ukaza. Ni slišati strela, vse brez kakršnekoli opazne spremembe. Ura je že 20 ali 21, to je čas napovedane akcije. Za vraga, kaj delajo? Vprašanja mi burijo misli. Ura bo že 22, vendar se mi le zdi, da iz stražniške smeri slišim neko premikanje. Končno prisopiha kurir: »Na komandno točko, ni daleč.« pravi, »pa zdi se mi, da se niti ne mudi.« Proti navadi vprašam: »Kako kaj gre?« »Kot po maslu, samo, naj bom koj general, če bomo polovico tega odpeljali, kar smo že do zdaj izpraznili.«

Krtina je res napeljal telefon od tovarne na pomožno komandno točko. Malce zadihan se javim! Krtina prav po laško krepko zakolne, potem povpraša, kako in kaj je »gora«, če se kaj sliši ali čuti kakšne premike iz smeri mesta. Zadovoljen pravi: »Mi smo v glavnem gotovi, nekako čez pol ure — verjetno — ti sporoči kurir o začetku bombardiranja tovarne, če ti sam položaj ne bo nakazal nujnosti tvojega posega.«

(SE NADALJUJE)

O RAZVOJU TOPNIŠTVA V IX. KORPUSU NOV IN POS

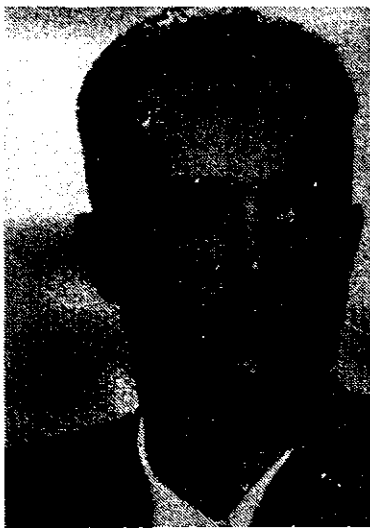
4

JOŽE ČEPIN-MARKO

AKCIJA STRAŽIŠČE — KRANJ 8. 11. 1943

Politični položaj je zahteval prikaz udarnosti naših enot tudi v večjih krajih, kot so Škofja Loka, Kranj, Radovljica in druge. Štab Prešernove brigade je izdelal načrt napada na Hellerjevo tkalnico v Stražišču pri Kranju. Namen napada je bila oskrba z blagom za perilo našim borcem in dvig morale prebivalstva s prikazom udarnosti partizanskih enot. Zavedali smo se, da kranjska garnizija, vstevši prehodne dopolnilne enote za vzhodno fronto, šteje od 2500 do 3500 in celo več mož. Poleg tega je bila samo 10 km vstran škofjeloška garnizija s 1880 do občasno 2600 možmi.

Za tako akcijo je bilo potrebno izvršiti vse priprave v najstrožji konspiraciji. Posebno pomembno je bilo uskladi »avizo« akcije v X kraju in času z VOS Gorenjskega odreda, terenci in obveščevalci Labor, Oreška in Stražišča. Štab je v akcijo pritegnil svoj 2. 4. in spremiljevalni bataljon. Slednji je

Matevž Jekler — je seniški železar, je bil med prvimi padlimi borci novoustanovljene enote težkega orožja

imel v svoji oborožitvi 47 mm top, dva minometa 80 mm s 33 minami, štiri lahke mitraljeze, v sestavi pa okoli 66 mož in tovarne živali. Top v akciji ni bil uporabljen.

Celoten premik enot iz Zg. Žetina na izhodiščne položaje v rajon Stražišča je bil konspirativno in časovno izvršen v najlepšem redu. Spremljevalni bataljon, ki je okoli 25 strelcev dal štabu brigade, je s terenci vodil čez pred mrakom skrivoma prišel v določeni rajon med Šmarjetno goro in Stražiščem.

Načelnik brigade tov. Krtina je bil kmalu za nami. Ponoči je na kratko našo nalogo: »Na morebitno hitro intervencijo Nemcev točki Savski most, cesto na Labore, same Labore, skratka točki tam in tako, da nam olajša umik. Če pa bomo mi prej končali, o čemer boš obveščen, pa razbijaj po Fluggättwerke. Priden bodi in srečno!«

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Izvršni svet OS Radovljica je na 59. seji, 20. avgusta obravnaval projektno nalogo za izdelavo zazidalnega načrta Zgornje Gorje, ki ga je pripravil Zavod za urbanizem Bled. V razpravi je bila tudi dokumentacija za izvajanje prostorske, urbanistične in zemljiške politike v SR Sloveniji, izhodišča Zveze vodnih skupnosti Slovenije za pripravo smernic in elementov planov vodnega gospodarstva SR Slovenije ter predlog odbora podpisnikov sporazuma za uporabo sredstev solidarnosti za odpravo posledic neurja v občini Sentjur pri Celju. Beseda je tekla tudi o poročilu o stečajnem postopku Gorenjske opekarne Dvorska vas, o vlogi trgovskega podjetja Murka Lesce za pridobitev prostorov v Lescah za delavce, ki bodo vodili priprave izgradnje nakupovalnega središča. Na seji so razen tega sklepali o zvišanju dodatka za pomoč in postrežbo v domu dr. Janko Benedik v Radovljici in o zaračunavanju oskrbne cene v zavodu Matevž Langus v Kamni gorici. Izvršni svet je soglasno potrdil spremembo sistematizacije delovnih mest na oddelku za ljudsko obrambo pri občinski skupščini Radovljica.

Oddelek za gospodarstvo in finance pri OS Radovljica je izdal sklep o novem obratovalnem času v vseh delovnih organizacijah prometa blaga, gostinstva, turizma, obrti, prometa in zvez zdravstva in drugih storitvenih dejavnosti na območju KS Bled. Veljal bo od 26. avgusta do 10. septembra, ko bo na Bledu svetovno prvenstvo v veslanju. Vsi lokali, delavnice in prostori naštetih delovnih skupnosti bodo odprti v tem času nepretrgano vsak dan, vključno ob sobotah in nedeljah.

Iz osnutka plana za prihodnje srednjeročno obdobje je razvidno, da bo za radovljiško občino predvidena modernizacija regionalnih cest le za 70,3 %. Na Gorenjskem se načrtuje modernizacija za 81,9, v Sloveniji pa 83 %. To pomeni za občino občutno zaostajanje izgradnje sodobnih regionalnih cest, kar bo imelo tudi negativne posledice pri razvoju turizma. Izvršni svet OS je sprito tega zadolžil oddelek za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve, da pripravi pripombe na osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih planov srednjeročnega plana magistralnih in regionalnih cest v SRS za razdobje 1981-1985 s posebnim opozorilom na stanje cest v občini, ki bistveno zaostaja za drugimi slovenskimi občinami.

Med obiskom v Sloveniji je gost predsednika Tita, predsednik republike Gvineje Bissau Luis Cabral, prejšnji teden obiskal tudi Bled in Bohinj in si z zanimanjem ogledal znamenitosti tega dela Gorenjske.

Zena zambijskega predsednika republike Betti Kaunda je med svojim obiskom na Bledu, 20. avgusta obiskala Begunje, kjer jo je sprejel predsednik občinskega odbora ZZZ NOV Radovljica Slavko Staroverški. Visoka gostja, ki je tudi sama sodelovala v osvobodilnem gibanju svojega ljudstva, si je z posebno pozornostjo ogledala muzej in na grobišču talcev v graščinskem vrtu položila venec. Po povratku iz Begunj si je ogledala tudi prodajalno Almir v Radovljici.

Do konca julija je bilo iz proračuna občine Radovljica razporejeno za krajevne skupnosti 1.578.915 din dotacij, kar je 40,3 % več kot lani in 50,5 % celoletnega plana. Za ureditev

prostorov krajevnih skupnosti je bilo razporejeno 400.000 din in iz zbrane turistične takse 1.406.314 din.

Skupnost organizacij združenega dela za lovstvo Slovenije je v nedeljo, 26. avgusta pripravila pri koči na Vellem polju svečanost ob odkritju spominske plošče velikemu ljubitelju naših gora Edvardu Kardelju, čigar posvetilo o čuvanju gorske narave je vpisano na tej plošči. Slavnostni govornik Ivan Fabjan-Niko z Bleda je posebno poudaril nenehno skrb in prizadevanja pokojnega revolucionarja Edvarda Kardelja za urejanje in obvarovanje Triglavskega narodnega parka. Svečanosti s kulturnim programom so prisostvovali najvidnejši slovenski družbenopolitični delavci.

V spomin na tragičen dogodek, ko so nacisti pod Rovarco 28. avgusta 1941. leta ustrelili prvih pet talcev, slavijo tega dne v Gorjah svoj krajevni praznik. Osrednje slovesnosti s svečanim zasedanjem skupščine KS Gorje so bile v soboto, 25. avgusta. Ob tej priložnosti so otvorili novo knjižnico in izdali prvo številko svojega glasila Gorjanc. Osmim zaslužnim krajanom so podelili priznanja OF.

24. avgusta slavijo svoj krajevni praznik tudi v KS Ljubno, ko se spominjajo tega dne 1941. leta. Takrat so namreč nacisti ustrelili prvih pet talcev na Gorenjskem v tej vasi. Svečano zasedanje skupščine KS z osrednjo proslavo je bilo v soboto, 25. avgusta, ko so zaslužnim krajanom podelili posebna priznanja. Razen športnih tekmovanj, ki so se zvrstila že pred praznikom, je bila v nedeljo, 26. avgusta, tudi gasilska vaja.

Predstavniki samoupravnih in poslovnih organov DO Sukno Zapuže in Almira Radovljica so 22. avgusta na Bledu svečano podpisali samoupravni sporazum o dolgoročnem sodelovanju, združevanju dela in sredstev ter delitvi skupnega dohodka doseženega na podlagi tega sodelovanja.

Udeležencem mednarodnega simpozija o gojenju in izkoriščanju gozdov, ki je bil organiziran v okviru lesnega sejma v Celovcu, so prejšnji teden obiskali Pokljuko, kjer so jim predstavniki Gozdnega gospodarstva Bled in biotehnične fakultete iz Ljubljane razkazali dosežke pri gojenju in izkoriščanju gozdnega bogastva pri nas. Poučnega ogleda in strokovne razprave so se udeležili izvedenci iz Jugoslavije, Avstrije, ZR Nemčije in Švice.

Po sklepu izredne seje izvršnega sveta OS Radovljica mora investitor obnove objekta nove Kazine na Bledu, Viator TOZD hoteli Bled poskrbeti, da bo objekt v celoti gotov in odprt vsi lokali do 26. avgusta, ko se bo pričelo svetovno prvenstvo v veslanju. V tem času do 10. septembra bo od Kazine do lokala Ljubljanske banke prepovedano parkirati vozila.

Občinski odbor ZZZ NOV Radovljica je daroval muzeju revolucije v Beogradu sto izvodov spominskega kataloga v slovenskem in tujih jezikih o muzeju talcev v Begunjah. Kataloge bodo predstavniki beograjskega muzeja podelili na bližnjem mednarodnem srečanju muzealcev v Auschwitzu, udeležencem iz evropskih in drugih dežel. S tem bo seznanjena širša svetovna javnost tudi s trpljenjem naših ljudi pod nacisti v drugi svetovni vojni.

V radovljiški občini je osem ordinacij za splošno zobozdravstveno varstvo, trije zobotehnični laboratoriji, štiri ordinacije za šolsko zobozdravstvo, ortodontske opazovalne postaje in zobne ambulante za borce NOB na Bledu, Bohinju in v Radovljici. Na Bledu je tudi ambulanta za manjše kirurške posege pri zobnih in ustnih boleznih.

gasilstva v kraju sklenili, da se morajo bolje zavarovati pred požari. To je predvsem zahtevala gosta naseljenost vasi, lesene hiše in hlevi. Požarov je bilo v tistem času precej na tistem območju in so povzročili veliko škodo.

V kroniki požarov, ki je dosti dobro ohranjena, je prvi požar omenjen že leta 1790. Takrat je po pripovedovanju starih ljudi v Mojstrani okrog Koširja pogorelo več hiš. Leta 1847 je po uradnih ugotovitvah v Mojstrani pogorelo 14 hiš na Bregu okrog Pavleša. Tri leta kasneje je gorelo pri Drašlarju in Kosmatu na Dovjem. Pogorela je tudi stara ženska, ki se zaradi bolezni ni mogla sama rešiti iz goreče hiše. V naslednjih letih je pogorelo tudi precej gozdov v okolici.

Rdeči petelin, ki je gospodoval v kraju, je narekoval potrebo po ustanovitvi društva. Pobudnik za ustanovitev društva je bil Jakob Janša-Blazejev, ki je postal tudi prvi predsednik društva. Po starih zapisih je moč ugotoviti, da je bila ustanovitev društva zelo slovesna. To je bilo jeseni leta 1879. Sodelovala so dekleta v narodnih nošah, govor pa je imela Helena Dovžan-Blazejeva, ki je deset let kasneje postala tudi kumica prvega gasilskega prapora.

Društvo se je najprej imenovalo Prostovoljna gasilska bramba. Prvi člani so morali resnično zaorati ledino na tem področju. Opreme še niso imeli, le nekaj ročne. Na raz-

lične načine so jo začeli zbirati, vsako leto nekaj. Kmalu so potem dobili ročno brizgalno, ki je danes nekje na Belci.

Pri takratni prostovoljni gasilski brambi so kmalu začeli razmišljati tudi o svojem domu. Na zahodni strani vasi so kmalu dobili primeren prostor. Zemljo je podaril Zrnov Jakob, največ pa je potem pri gradnji pomagala takratna zemljiška skupnost. Seveda pa so člani izredno veliko naredili tudi sami s prostovoljnimi delom. Slavnostna otvoritev doma je bila leta 1898. V začetku tega stoletja se je v požarno brambo vključilo že 40 članov. Zanimivo pri tem je, da so bili člani poleg dobrih gasilcev tudi drugače vsestransko delavni. Večina jih je sestavljala vaško godbo in pevski zbor. Leta 1905 so člani požarne brambe skupaj z vaškimi dekleti v gostilni Pri Železniku uprizorili igro V Ljubljano jo dajmo. Pri vseh večjih prireditvah so sodelovali gasilci in dekleta v narodnih nošah.

Kmalu zatem se je prostovoljna bramba preimenovala v gasilsko društvo. Po smrti prvega predsednika Jakoba Janša je kmalo društva prevzel Franc Jakelj-Kvačnikov, ki je bil predsednik do leta 1924.

Kljub budnosti gasilcev pa so se po letu 1900 še vedno vrstili požari. Jeseni leta 1900 je gorelo pri Mihtarju, Guzeljnu in Kvančniku na Dovjem. Leta kasneje je gorelo pri Matiču, leta 1908 je zgorelo veliko gozda za Belami. Leta 1913 je gorelo na Seducah, prav tako tudi leta 1916, ko je požar zanetil strela. Precej požarov se je zatem še zvrstilo do leta 1930.

Gasilci so si vedno prizadevali požar kar najhitreje pogasiti, vendar je prav zaradi njihove slabe opremljenosti pogosto nastala velika škoda. Pri gašenju so gasilec vedno priskočili na pomoč žene, dekleta in drugi krajan. Treba je poudariti, da so krajan vedno izkazovali veliko solidarnost pri požarih, poleg tega pa so tudi na različne načine, s tombohli in veselicami zbirali denar za dejavnost društva in za nabavo opreme.

Pomemben dogodek v zgodovini dovskega gasilskega društva je bil leta 1924, ko je bil dograjen nov vodovod nad vasjo. Vodovod je po-

menil velik napredek za vso vas, predvsem pa je postal izrednega pomena v borbi proti požarom. Pri otvoritvi je sodelovalo preko 500 gasilcev. Spored je postrlelo 60 deklet v narodnih nošah. Posebno priznanje so dobili mladi gasilci, ki so prikazali vajo z ročno brizgalno.

Naslednja prelomnica pa je bilo leto 1934. Takrat so nabavili prvo motorno brizgalno Rossenbauer, za katero je bila kumica Kristina Jakelj. Tudi ob tem pomembnem dogodku je bila velika parada. Sodelovala je domača pihalna godba, vaški pevski zbor in godba na prihala z Jesenic.

Po letu 1924 so bili predsedniki društva še Franc Rabič-Mvakarjev in Franc Jakelj. Zatem so bili poleg predsednikov še poveljniki. Po drugi svetovni vojni so bili to Janez Jamar, Jaka Smolej, Ivan Dolžan in Janez Kosmač. Danes je predsednik društva Janez Kosmač, mlajši, poveljnik pa Vinko Legat.

Tudi v obdobju po drugi svetovni vojni je bilo na tem območju veliko požarov. Precej požarov so zanetile tudi iskre vlaka, ko je še veselo sopihal od Jesenic do Rateč.

Društvo je v povojnem obdobju vedno bolj širilo svojo dejavnost. Vsako leto so člani imeli številne vaje, vedno so priskočili na pomoč pri elementarnih nesrečah. Poleg tega so člani postali tudi aktivni družbenopolitični delavci, sodelovali pa so tudi v drugih društvih in organizacijah.

Leta 1964 so gasilci dostojno proslavili 65-letnico društva. Ob tej priložnosti je bila velika parada, v kateri je sodelovalo več kot 300 gasilcev. Pred desetimi leti pa so razvili nov društveni prapor. Danes društvo šteje okrog 30 aktivnih članov, več kot 200 pa je podpornih. Leta 1976 so nabavili novo motorno brizgalno, leto kasneje pa so kupili nov gasilski avto. Letos pa so za 90-letni jubilej še ob domu zgradili nov stolp. Ob vseh teh akcijah so gasilec s prostovoljnimi prispevki vedno radi priskočili na pomoč podporni člani in tudi drugi krajan, ki še na razne druge načine pomagajo.

To je bilo le nekaj drobcev iz pestre in bogate zgodovine Gasilskega društva Dovje ob njegovi 90-letnici.

Janko Rabič

GASILSKO DRUŠTVO DOVJE SLAVILO 90-LETNICO

V soboto, 25., in nedeljo, 26. avgusta, so člani Gasilskega društva Dovje slavili lep jubilej 90-letnice ustanovitve in delovanja društva. S praznovanjem so začeli v soboto popoldan, ko je bila najprej na sporedni sekciji vaja. Ob 17. uri se je oglasila sirena, ki je naznanjala, da na Dovjem »gori« Lengarjeva hiša. Mladinska desetina je takoj stopila v akcijo, na pomoč pa so prihale tudi druge desetine gasilskih društev iz Gornjesavske doline. Ko je bil namišljen požar uspešno pogasjen, so člani poklicne in reševalne čete jeseniške železarne prikazali še način gašenja s peno.

Zvečer je sledila slavnostna seja upravnega odbora Gasilskega društva Dovje, na kateri so podelili gasilska odlikovanja zaslužnim članom. Za 60 let gasilskega dela je odlikovanje prejel Janez Klančnik; za 50 let Ivan Dolžan in Janez Kosmač starejši; za 40 let Vena in Karel Paulus, Franc Potočnik in Vinko Legat; za 30 let Franc Lotrič, Janez Mežnar, Aleksander Skumavc in Marica Jamar; za 20 let Drago Paulus, Stefan Črtno, Janez Kosmač mlajši, Minka Črtno, Marjanca Klinaar, Franc Legat in Janko Guzelj ter za deset let Ivko in Branko Lendero, Milan Paulus, Slavko Skumavc in Janez Janša. Poleg tega so podelili tudi priznanja za delo v gasilstvu ter priznanja najbolj zaslužnim članom pri gradnji stolpa ob gasilskem domu.

V nedeljo je bila velika parada gasilskih enot skozi Dovje do gasilskotega doma. Velika škoda je bila, ker je ravno v tistem času močno deževalo, tako da so morali parado skrajšati. Poleg članov domačega društva so v njej sodelovali tudi člani drugih gasilskih društev iz jeseniške občine.

Proslavi ob 90-letnem jubileju pa so se potem pred gasilskim domom pridružili še gasilci iz zamejstva, in sicer iz Italije in Avstrije, predstavniki občinske gasilske zveze Jesenice in predstavniki družbenopolitičnih organizacij krajevnih skupnosti Dovje-Mojstrana.

O zgodovini društva v devetih desetletjih je spregovoril predsednik društva Janez Kosmač mlajši. Za njim pa je spregovoril še Anton Arh, predsednik občinske gasilske zveze Jesenice. Pohvalil je prizadevanja gasilcev na Dovjem v vsem tem obdobju, ob tem pa je še posebej poudaril, da je danes treba še posebno delati na preventivi, da ne bi prišlo do požarov.

Na proslavi so tudi podelili štiri visoka odlikovanja. Janez Kosmač mlajši in Stefan Črtno, oba člana Gasilskega društva Dovje, sta prejela gasilsko plamenico tretje stopnje, podelili pa so še dve visoki priznanji, in sicer Valentinu Kežarju s Hrušice gasilsko zvezdo Jugoslavije I. stop., Darku Zupanu, podpoveljniku OGZ Jesenice pa gasilsko zvezdo Jugoslavije II. stopnje.

V kulturnem programu je na proslavi sodeloval pevski zbor upokojencev in pihalna godba DPD Svoboda Hrušica.

NEKAJ DROBCEV IZ PESTRE ZGODOVINE

Gasilsko društvo Dovje je staro že 90 let. Vsekakor lepa in častitljiva starost za izredno pomembno organizacijo v kraju. Pred devetimi desetletji, leta 1889 so takratni domačini, lahko jih imenujemo pionirji

Parada gasilcev ob praznovanju 90-letnice GD Dovje (I. K.)

NOVOSTI NA POLICAH JESENIŠKE KNJIŽNICE

Franček RUDOLF: Fotosinteza Linhart. Državna založba Slovenije 1979.

Za označbo Rudolfove proze bi lahko uporabil reklamno geslo: to je jogi proza, proza moderne dobe! Lahko bi pa tudi rekli, da je ta proza lahkotna in igriva kot Mozartove melodije.

Rač bi pa knjigo presodil po njenem razmerju do realizma. Seveda pri tem mislim na »realizem brez obale« — ta izraz nekega francoskega marksista mi je všeč. Rudolfov najnovejši roman je hkrati fikcija in izsek iz življenja; njegova mrzlična fantazija plete izmišljene zgodbe, ki pa so na las podobne današnji stvarnosti.

V čem je tu fantastika? Predvsem v naslovu, pa v imenih. Fotosinteza je ime neke dekle, osebe, ki se pojavlja čezlepe proti koncu romana. Druge osebe imajo bolj človeška imena, pač pa si je avtor privoščil nekaj nedolžnih zemljepisnih šal. Ljubljana je glavno mesto Kaledonije; Bohinj je ob morju, Kamnik leži ob Kamniškem zalivu. Za temi igravicami, ki iztrgane iz konteksta niti ne zvenijo preveč duhovito, pa se skriva nekaj več: avtorjevo prepričanje, da danes ne ljudje ne mesta niso nekaj nezamenljivega, oziroma, da jih kot take ne more spoznati.

Sam neke v knjigi piše, da človeka tako ali tako ne moreš spoznati. Lahko ga opisuješ, kakršen se ti zdi na površju, lahko upoštevaš njegove besede, ki se sučejo večidel okrog ničevosti, včasih pa se za spremembo dotaknejo tudi globokih reči, nikoli pa niso zadnja in verodostojna beseda o njem.

Mimogrede in vendar nujno se porodi vprašanje: kako brati to knjigo? Je to humoristični roman? V Fotosintezi Linhart je precej sestavljen, ki bi opravičevala tako branje. Na drugi strani pa humor skoraj vedno sloni na neki stereotipni morali, na prepričanju, da pravi ljudje vedo, kaj je res in kje je pravica. Humor in satira se bolj ali manj odlikujeta kot neko posebno gledanje na stvari, za katerim pa zlahka prepoznamo trdne obrise ustaljenih sedb o ljudeh nasploh. V pričujočem romanu je sicer precej zdravega razuma, vendar v njem ni trdnosti, ne take, ne drugačne. V tem je Rudolf moderen, vsaj tako kot njegova vrstnika D. Rupel in M. Dolenc.

V Fotosintezi nastopa za dober duhat oseb, večidel mladih, tako okrog dvajsetega-tridesetega. Njihovi opravi in njihovi interesi se po malem prepletajo, v medsebojnih odnosih nihajo med zaljubljenostmi, spolnimi poželjenji in lahkotnimi prijateljstvi, sovražnost se pojavlja samo kot senca prijateljstva. Ti študentje ali kar so že živahno zanimajo drug za drugega, hkrati pa ostajajo zabuhli v vase. Presenetljivi so v tem, kako brez zadržkov

kažejo svoje apetite, svoje slabosti, svojo ničemurnost in lahkomišelnost. Iz tega jasno izhaja, da je največkrat beseda o seksu. Seks količin-sko prevladuje, nima pa v tem svetu privilegiranega položaja: je pač ena stvar tega sveta.

Prav zato pa se nam vsaj v nekaterih poglavjih dozdeva, da bi Rudolf rad napisal naš (sodobni slovenski) Satirikon. Seveda pa Rudolf ni starorimski Petronij: nikoli ne bo znal hliniti hladne objektivnosti, ki je bila pred dvatisoč leti menda povsem normalna. Res je, ne posiljuje nas s čustvi in moralo, vendar je nekaj takega na zastrti način vselej prisotno. Tu je pač deset ali dvajset oseb, neizjemnih, takih, kakršne poznamo s ceste, z delovnih mest, iz lokalov, iz bežnih srečanj ali dolgih ljubezenskih razmerij; jasno je, da ti ljudje niso mogli uiti vsakršni kulturni, verski ali humanistični dediščini. So pa to ljudje, ki so vsi po vrsti zrastle v povojni družbi in nimajo poslušna za velike stvari, njihov odnos do naše današnje stvarnosti pa je pogosto lahkomišeln. Kaj jim torej manjka? E. Fromm bi verjetno rekel, da jim manjka resnični interes, zavzetost za druge ljudi (in za lastno rast). Tako gledanje pa je zunaj Rudolfove pisateljske optike — in v tem ni edini, sploh ni edini.

Iz vsega tega ni težko uganiti, ali vam bo roman všeč ali pa je bolj, da se ga sploh ne lotite. Končno so tu tudi grdi izrazi, ki bi utegnili odbiti prenekaterega starejšega bralca. Vendar moram reči, da zvenijo taki izrazi pri Rudolfu nekam ljubko in neprisiljeno, nekaj zaradi njegovega v osnovi lahkotnega odnosa do ljudi in dogodkov, nekaj zaradi njegove posebne zmoglosti, da pogovorne izraze vsrka v knjižni jezik, da jih asimilira. Sicer pa je vprašanje okusa, da presodimo, kaj je za v strokovni članek in kaj za v poezijo. Mnogi menijo, a so medicinski izrazi za »te reči« lepi in dostojni. Za kak drug okus pa zveni »sud« ali »občevanje« dosti bolj grobo od nespodobnih besed, kakršne so sicer med ljudmi v rabi.

Koga naj bi torej ta knjiga pritegnila in zakaj? Moderna proza tega tipa praviloma ne pritegne s tradicionalnimi pripovednimi sredstvi, se pravi z gibanjem k nekemu cilju, k neki razrešitvi ali k nekemu spoznanju, ki ga bo bralec na koncu deležen, pač pa s tem, da je vsak hip nova, sočna, presenetljiva, na svoj način — in ta je navadno neopazen — včasih tudi globoka. Tu, v Fotosintezi Linhart kaže pripoved sicer

realno perspektivo, v njej nastopajo osebe, ki jih lahko občutimo kot realne (kot svoje sodobnike, znanee in prijatelje). Najbrž pa večini bralcev ne bo pretirano pomembno, ali bo Som Mlinarič dobil v službi stol s koleščki, kakršnega so mu pozabili dodeliti; ali se bo Renata Cibic vrnila k zamorenemu zapuščeni ljubčki Jožetu Jazbecu; ali se bosta Urban in Špela naveličala mečkarnja, ali bo Franci Bar, dijak, ki je zapadel v narkomanijo, našel svojo dušo. Vseeno pa jih bo očarala ta nenavadna zmes fantazije in realnosti, ti lahkotni in presenetljivo priostreni stavki, te večne bogoskrnske misli, ki tako zelo dišijo po resničnosti.

Marko Hudnik

8. SEPTEMBRA SPOMINSKA SVEČANOST NA JELOVICI

Občinska odbora ZZB NOV Jesenice in Radovljica ter občinski konferenci ZSMS Jesenice in Radovljica tudi letos organizirajo že tradicionalno spominsko svečanost ob 37-letnici smrti narodnega heroja Joža Gregorčiča-Gorenjca in 26 padlih soborcev, ki bo v soboto 8. septembra ob 9. uri pri grobnici padlih borcev NOV v Radovljici in ob 11. uri na Lipniški planini na Jelovici, kjer je padel Joža Gregorčič s soborci 9. septembra 1942 v boju s premočnim sovražnikom. V kulturnem programu bodo sodelovali šolske kulturne skupine iz Radovljice in osnovne šole Tone Čufar z Jesenic ter pihalni orkester Jeseniških železarjev.

POPRAVA DOMAČE NALOGE

V spokorniško haljo oblečen, tretjato pred avtodafejem zaradi krivoverskega spisa, ki sem ga v potrošniški izpravljenosti naslovil kot

PRAVILNOST O PRINCESKI PETETE

prosim poštarstvo inkvizicijo za odpuščanje in za milo sodbo, preden bi me dali na natezalnico ali se celo odločili za sežig na grmadi.

Podpisani globoko skesani, do dna duše pretreseni, v krčevitem joku omagujoci, do neba vriskajoči in do smrti potrti grešni pisec

Pravljica o princesi Peteti

skrušen, do zemeljske ruše potolčen, malo manj kot ubit, za las se grabeč in po vsem telesu se praskajo, obupano zroč po pomoči, ki je ni od nikoder, javkajoč, tarnajoč, piskajoč, naricaoč —

sem se pogumno odločil,

da bom pred mukami, ki me čakajo — upoštevajoč Menartove Srednjeveške balade — izpovedal čisto in golo, popolnoma nago resnico ter bom zgoraj imenovano pravljico v samoupravljalno socialističnem duhu samokritičistično

razcefral

ter urbi et orbi povedal, kako sem ga mogel tako neznansko zavoziti, polomiti pa pokvariti počitnice ljudem, ki so že po naravi dela dobri, uslužni, ljubeznivi in ki s svojim garaskim delom zaslužijo še nič koliko podobnih ukrasnih pridevkov.

Pravici mora biti zadoščeno!

Strt priznavam:

V blato sem povaljal docela nedolžne ljudi.

Kaj takega se je zgodilo že velikokrat na tem zasranem svetu. Še danes uprizarjamo love na čarovnice. Tu lovijo rdeče, tam črne, drugod oranžnomodre, na Atlantidi sivka-

stozelene, povsod pa take, ki komu niso všeč. Ki imajo preveč odprt gobec. Ki mislijo s svojo glavo. Ki ne marajo postati zvočniki.

Da, da...

Človeški plazilci so skoraj vedno zelo strupeni.

(Sodobnost 4, 1979, letnik XXVII, stran 472. J. Mrkalj) — Kadmus, Afrozim!

Tole popravo domače naloge, naslovljene kot **Pravljica o princeski Peteti**, pa pišem predvsem zaradi grdih grdih sanj, ki sem jih sinoči sanjal. Naj jih na kratko razložim!

Prebujam se iz omedlevice. Na mojo angino pectoris nekdo pritiska stetoskop. Desna roka je vsa omrtvičena. Iz daljnjih dalj zaslišim:

»Prisik je padel. Dvesto skozi sto-petdeset.«

»Tudi srce se mu umirja. Utegne preživeti.«

Komajda kaj dojemam. Bolščin v močno luč. Slutim bele halje okrog sebe.

Tedaj pa mi zraste pred očmi grozeča poštna znamka. Kača je upodobljena na njej. In ta prekleta kača na znamki (zakaj, hudiča, moram kar naprej sanjati o kačah?) nenadoma oživi, odpre svoje smrdljive čeljusti, zazija vame s strupenimi skalci, pomiga s pošastnim jezičkom ter zasika:

»Če nas takoj ne rehabilitiraš, te pijem, da boš utihnil za vse večne čase! Jasno!«

Ves moram in prepoten sem se prebudil.

Zdaj, sredi noči, sedim za pisalnim strojem in pišem popravo domače naloge z naslovom **Pravljica o princeski Peteti**. Ne maram, da bi me še naprej morile kače z naših poštnih znamk. In:

Pravici mora biti zadoščeno!

Čas je torej, da začnem.

NAPAČNO:

Babica je premišljevala:

»Poslušaj, princeska moja, kdaj pa dobiš na pošto tistega METALURGA!«

»Danes, v četrtek. O pravem času Vsi prejemniki bi ga morali jutri dobiti. Oh, ta petek!«

PRAVILNO:

Babica je premišljevala:

»Poslušaj, princeska moja, kdaj pa dobiš na pošto tistega METALURGA!«

»Kakor nanese, babica. Tekad v Železarni ga dobe ob četrtek redko do desetih, včasih ob dvanajstih, včasih tudi ob pol dveh. Potem morajo nalepiti dva tisoč petsto levkov z naslovi za vse tiste, ki jim METALURGA še namerenijo. Kdaj naj to stori? Če so v službi samo štiri namesto sedmih? Vsaka mora tiskati po dveh progah, kot temu pravijo. In za vsako po sto more METALURGA zaviti lepo v papir, ter ga previti z vrstico! To niso majhne solze! Delo se jim zavleče v petek, je bolj tako... amatersko delo.«

»Česa ne poveš!« se je začudila babica.

»Nalepiti dva tisoč petsto levkov za vsako poosebje pripraviti papir zaviti omo in ga prevezati z vrstico! Pa vse to med časom, morajo raznašati še pošto po obdobjih!«

»Gotovo so tiste dekle...«

»Spet si v zamudi, babuška! Lanes nikogar več ne plačujemo za delo. Zanj je vsakdo na grajen, kakor zasluži.«

»No, ja... Štirindvajset starih jurjev dajo vsak mesec vsem sedmim skupaj, da štirikrat na mesec odpravi vijo METALURGA.«

POMNI:

Ne nasedaj izjavam, ki jih slisam od odgovornih. Posebej ne, če podpisujejo kot glavni in odgovorni uredniki.

NAPAČNO:

»Potem je pa vseeno, če jutri METALURGA ne raznašaš. Prihrani ga za ponedeljek!«

PRAVILNO:

»Potem pa jutri METALURGA tako in tako ne moreš raznositi. Ga dobiš šele sredi dopoldneva do celo popoldne. Ga boš pač v soboto!«

POMNI:

Ne pljuvaj na tla, temveč v roko!

NAPAČNO:

To ni nobena pravljica.

PRAVILNO:

To je pravljica.

POMNI:

Dejal bi »ni«, a rečem »je«, a »je« ni »ni« in »ni« ni »je«, če »ni« bi »je« bil, del bi »ni«, a ker ni »ni« »je«, rečem »je«. Prosto po Janezu Menartu (Kritična metoda).

NAPAČNO:

Tako ravnamo na jeseniški PTT ŽELEZARJEM.

PRAVILNO:

Postarji so se samoupravno dogovorili in pogodili, da ob sobotah delarja in ŽELEZARJA ne bodo raznašali.

POMNI:

Ne misli, da kaj zamudiš, če kdaj kak paragraf prespiš! (Janez Menart, Deset človeških zapovedi.)

Nostalgčno razmišljanje ob koncu prve poprave kake moje domače naloge.

Prijatelj v Wetzlarju, oddaljen samo tisoč dvesto petdeset kilometrov od Mojstrane, odda v četrtek pismo, naslovljeno náme. Čisto navadno pismo. Nič priporočeno s celo z ekspresno pošto.

Pismo dobim v ponedeljek. ŽELEZAR izhaja ob četrtek.

Dobim ga v ponedeljek. Od Jesenic do Mojstrane je des

kilometrov.

Enačba se torej glasi:

1250 = 10.

Pika. Konec poprave.

Janez Svobojak

REKONSTRUKCIJA TAVČARJEVE ULICE IN UREJANJE OKOLICE STOLPNIC NA PLAVŽU

Izvajanje del pri rekonstrukciji Tavčarjeve ulice in urejanje okolice stolpnice na Plavžu je bilo v zadnjem času deležno več kritičnih razmišljanj v Železarni in v radio Triglav.

O vsem tem so razpravljali tudi organi krajevne samouprave na sejah skupščine, sveta krajevne skupnosti in komisije za komunalno gospodarstvo in urbanistično planiranje krajevne skupnosti Plavž. Vsi samoupravni organi so bili enotnega mnenja, da je potrebno Plavž urediti po kompleksih tako, da bo življenje na ureditvenih kompleksih in ob njih v času urejanja čim manj moteno. Predstavniki krajevne samouprave, SIS za komunalno kot investitor in TOZD Nizke gradnje Kovinar Jesenice kot izvajalec so se dogovorili o etapnem urejanju, in sicer:

— I. etapa: preustavitev vseh električnih in PTT napeljav v zelene površine; ureditev dovozov iz Tavčarjeve do stolpnice Titova 85, 87 in 89; ureditev parkirnih prostorov ob Tavčarjevi ulici in ureditev južnih poti ob stolpnicih Titova 85, 87 in 89;

— II. etapa: ureditev severnih prihodov in povezovalnih poti ob stolpnicih Titova 85, 87 in 89;

— III. etapa: rekonstrukcija Tavčarjeve ulice od križišča Kurilniške ulice do njenega zahodnega izhoda na Titovo cesto; ureditev pred bloki Tavčarjeve ulice; asfaltiranje vseh voznih in parkirnih prostorov; zaseditev drevov in grmicev po planu ureditev.

Po zagotovilih izvajalca del naj bi bile vse tri etape gotove v mesecu oktobru letos. Izvajalec ima namreč v tem mesecu zagotovljeno ekipo za asfaltiranje.

Z deli je Kovinar začel v mesecu juliju letos, vendar je po nekaj dneh z njimi tudi prekinil, ker je potreboval ekipo v Smokuču in Rodinah, kjer se je po izjavah izvajalca pokazalo več del kot je bilo predvideno. Na cesti Zirovnica—Begnje je namreč že delala asfalterna ekipa.

Investitor in izvajalec del na področju Tavčarjeve ulice sta zagotovila organom krajevne samouprave, da bosta na področju dohodkov k stolpnici Titova 85, 87 in 89 v času prekinitev zagotovila nemoten promet in zavarovanje gradbišča, kar pa izvajalec ni izvedel. Izvajalec je zagotovil, da bo kljub prekinitvi vsa predvidena dela v roku završil.

Menimo, da je bila kritika objavljena v Železarni in oddajah radia Triglav s strani stanovalcev in obiskovalcev nad izvajanjem del upravičena. Zato smo toliko bolj prepričani, da bo izvajalec svoja zagotovila izpeljal in dela zaključil v dogovorjenem roku.

pomb, kritike in vprašanj je bilo. Čigar je krom? Kdo je gospodar? Kdo dovoljuje, da nekdo sme tako gospodariti z družbeno lastnino. Da, to je družbena last. Vem, da je dom tabornikov pred vojno kupila Bratovska skladnica. Kdo je polnil blagajno te ustanove? Nič druge kot jeseniški železar. Zadnja leta pred vojno so v ta dom pošiljali na oddih delavce Železarnice. Po vojni jih ni bilo več na oddih.

Premišljuje kam vse je jeseniški železar vlagal svoj denar. Koliko stanovanj je zgradil? Ni jih upravljal? Zgradil žičnico na Španov vrh, da sedaj hodi pod žičnico in čaka, da bo inšpekcija proglasila žičnico za dotrajano.

V domu tabornikov je namreč sanitarna inšpekcija zaprla pred dobrim letom gostilno in od takrat dom tudi za tabornike ni več zanimiv. Od takrat ni nihče več odgovoren za ta dom. Pozimi ni nihče izklučil vode. Popokale so cevi in bojler. Voda je zalila vse prostore. V domu je več kot trideset jogijev in druge opreme, verjetno že uničene. Na hlevu poleg doma je med gnojnim senom in živalskimi iztrebki veliko omar, postelj in raztrganih posteljnih vložkov.

Premišljuje, kako smo dobili partizani prav v tem domu prepotrebne odeje med narodnoosvobodilno borbo, ko smo v haki vse izgubili.

Premišljuje, kje so inšpekcijske službe in druge službe, ki jih družba plačuje, da bi varovali družbeno lastnino. Že več kakor pol leta je, ko so nekateri krajin opozorili na vse to odgovorne organe, ki so bili prisotni na nekem zboru. Kljub temu je ostalo vse kot prej. Premišljuje, zakaj sestanki, predlogi, opozorila in sklepi, če jih ne uresničujemo.

Pred seboj imam časopis Glas od torka, 31. julija 1979. leta, ki je bil posvečen našemu občinskemu prazniku. Vsa šesta stran obsega predvsem razglednico naše najmanjše krajevne skupnosti Planina pod Golico. Med predlogi predstavnikov te krajevne skupnosti je tudi ta, da bi bilo potrebno zgraditi v tem turističnem kraju gostinske objekte za razvoj turizma in za zaposlitev domačinov, predvsem žensk. Prav imajo. Pri tem pa se morajo zavedati, da od

KDO JE IZVZET PRI OMEJITVI UPORABE VOZNIJE OSEBNIH IN DRUGIH MOTORNH VOZIL

Na osnovi zakonskih določil bodo oddelki za notranje zadeve skupščin občin 3. septembra začeli sprejemati vloge za izdajo odločb in nalepk za vozila, ki bodo ne glede na omejitve glede na lihe in sode končne številke registrskih tablic, smela voziti v cestnem prometu, objavljamo predpis, ki to določa in je bil objavljen v Uradnem listu SFRJ št. 37/79.

Namen objave je predvsem v tem, da se lastniki motornih vozil s tem predpisom seznanijo in že sami presodijo ali so do teh olajšav upravičeni ali ne.

5. Prepoved uporabe osebnih avtomobilov in motornih koles po 3. členu zakona o omejitvi uporabe in vožnje osebnih in drugih motornih vozil SE NE NANAŠA:

1) na osebnih avtomobile zveznih, republiških, pokrajinskih, mestnih in občinskih ali medobčinskih inšpekcijskih služb, KADAR OPRAVLJAJO INŠPEKCIJSKE ZADEVE;

2) na osebnih avtomobile organizacij združenega dela ZA NUJNE KOMUNALNE INTERVENCIJE, s katerimi se opravljajo nujne intervencije za vzdrževanje: VODOVODNEGA IN KANALIZACIJSKEGA OMREŽJA, GRELNH NAPELJAV, OMREŽJA JAVNE RAZSVETLJAVE, OMREŽJA IN NAPRAV ZA PRENOS ELEKTRIČNE ENERGIJE, TELEGRAFSKO-TELEFONSKIH VODOV IN NAPRAV, DVIGAL IN HIŠNIH DIMNIKOV;

3) na osebnih avtomobile organizacij združenega dela, ZA ODSTRANJEVANJE POŠKODOVANIH VOZIL, družbenih organizacij in občanov, ki so prirejeni za vleko poškodovanih vozil oziroma za vleko priklonikov ali polpriklonikov, posebej prirejenih in namenjenih za prevoz poškodovanih vozil;

4) NA OSEBNE AVTOMOBILE PRAVOSODNIH PREISKOVNIH ORGANOV, kadar se z njimi vozijo uradne osebe teh organov, da bi opravile službene naloge;

5) na osebnih avtomobile, KI SO LASTNINA DRUŽBENIH ORGANIZACIJ IN DRUŠTEV INVALIDOV S TELESNIMI OKVARAMI (društva vojaških vojn invalidov, društva za skrb o osebah, prizadetih s cerebralno paralizo, društva distrofikov in paraplegikov, društva slepih ipd.), KADAR SE Z NJIMI VOZILJO OSEBE S TELESNIMI OKVARAMI;

6) na osebnih avtomobile, KI SO LASTNINA INVALIDOV OZIROMA NJIHOVEGA SPREMLJEVALCA, KADAR SE Z NJIMI VOZI INVALID, KAKOR TUDI NA OSEBNE AVTOMOBILE, KI SO LASTNINA OSEB, KI JIM JE PRIZNANA POTREBA PO POSTREŽBI IN TUJI POMOČI, da se prepeljejo na kontrolo, zdravljenje ali okrevanje v določeno zdravstveno organizacijo združenega dela ali počitniški dom;

7) NA OSEBNE AVTOMOBILE ŠOL IN OTROŠKIH VRTCEV, BOLNIŠNIC IN DRUŽBENIH ORGANIZACIJ, KADAR SE Z NJIMI ORGANIZIRANO VOZIJO OTROCI V VARTVO, ŠOLO, K ZDRAVNIKU IN PO DRUGO POMOČ;

8) NA OSEBNE AVTOMOBILE CENTROV ZA SOCIALNO DELO in društev za skrb o ostarelih in onemoglih osebah, če se z njimi organizirano vozijo take osebe;

9) na osebnih avtomobile zveznih, republiških, pokrajinskih in občinskih SEKRETARIATOV ZA LUDSKO OBRAMBO IN DRUŽBENO SAMOZAŠČITO OZIROMA V LASTI OBČANOV, KADAR SE UPORABLJAJO V ČASU ORGANIZIRANJA VAJ ENOT IN STABOV TERITORIALNE OBRAMBE IN CIVILNE ZAŠČITE, kakor tudi, kadar se uporabljajo ZA INTERVENCIJE, DA SE ZAVARUJEJO IN REŠUJEJO LJUDJE IN MATERIALNE DOBRINE OB ELEMENTARNIH IN DRUGIH VEČJIH NESREČAH;

10) na osebnih avtomobile, ki so lastnina družbenih pravnih oseb oziroma občanov, KI SE NEPOSREDNO UDELEŽUJEJO ŠPORTNIH TEKMOVANJ, kakor tudi na osebnih avtomobile družbenih pravnih oseb ali v lasti občanov, KADAR SE UPORABLJAJO ZA SPREMLJANJE, VAROVANJE IN ORGANIZIRANJE ŠPORTNIH TEKMOVANJ;

11) NA OSEBNE AVTOMOBILE RADIOTELEVIZIJE IN RADIODIFUZIJNIH ORGANIZACIJ, KI SE UPORABLJAJO ZA ZBIRANJE INFORMACIJ PO SLUŽBENI NALOŽI;

12) na osebnih avtomobile organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter v lasti občanov, KADAR SE UPORABLJAJO ZA SPREMLJANJE IZREDNIH PREVOZOV (izvengubarnih), ko morajo imeti TA ČAS VKLJUČENO RUMENO UTRIPAJOČO OZIROMA VRTEČO SE LUC;

13) na osebnih avtomobile organizacij združenega dela oziroma v lasti občanov, PRILAGOJENE ZA PREVOZ POSMRTHNIH OŠTANKOV;

14) na osebnih avtomobile organizacij združenega dela oziroma drugih samoupravnih organizacij, s katerimi TE ORGANIZACIJE PREVAŽAJO BIOLOŠKI MATERIAL ZA TRANSPLANTACIJO, JEMANJE VZORCEV IN ANALIZE;

15) na osebnih avtomobile organizacij združenega dela oziroma drugih samoupravnih organizacij, s katerimi TE ORGANIZACIJE PRESKRBUJEJO IN ZBIRAJO KRI, PLAZMO, SERUME, ZDRAVILA, CEPIVA, MAMILA, STRUPE IN LAHKO VNUTLJIVE SNOVI ZA POTREBE ZDRAVSTVA IN VETERINARSTVA OZIROMA ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA, KI SE UKVARJAJO S PROMETOM TAKEGA BLAGA NA DEBELO;

16) na osebnih avtomobile organizacij združenega dela, S KATERIMI SE OPRAVLJA HIGIENSKO-EPIDEMIOLOŠKO IN EPIZOTOLOŠKO VARTVO ČLOVEKOVEGA OKOLJA (JEMANJE VZORCEV VODE, ZRAKA, ZEMLJIŠČA itd.);

17) na osebnih avtomobile družbenopolitičnih skupnosti, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij, ki jih te skupnosti in organizacije uporabljajo ZA ZDRAVSTVENO VARTVO ŽIVALI, ZA UMETNO OSEMEJENJE TER ZA UKREPANJE V BOJU PROTI ŽIVALSKIM KUŽNIM BOLEZINAM;

18) na osebnih avtomobile družbenih pravnih oseb, KADAR NADZORUJEJO IN INTERVENIRAJO NA CESTAH, DA ODPRAVIJO MOTNJE IN OKVARE NA CESTAH;

19) na osebnih avtomobile organizacij združenega dela oziroma drugih samoupravnih organizacij, ki jih TE UPORABLJAJO ZA INTERVENCIJE IN NADZORSTVO NAD CEVOVODI;

20) na osebnih avtomobile organizacij združenega dela oziroma drugih samoupravnih organizacij, ki jih te organizacije uporabljajo LE ZA NUJNE INTERVENCIJE, DA ODPRAVIJO MOTNJE ALI OKVARE NA ELEKTRIČNEM OMREŽJU;

21) na osebnih avtomobile organizacij združenega dela oziroma drugih samoupravnih organizacij ZA PREVOZ HRANE, KI JIH TE ORGANIZACIJE UPORABLJAJO LE ZA PRESKRBO TOČK, V KATERIH JE ORGANIZIRANA DRUŽBENA PREHRANA DELAVCEV;

22) na osebnih avtomobile organizacij združenega dela oziroma drugih samoupravnih organizacij, ki jih te organizacije UPORABLJAJO ZA INTERVENCIJE PRI OBRAMBI PRED POPLAVAMI IN PRED ONESNAŽENJEM VODA;

23) na osebnih avtomobile organizacij združenega dela, KI SO OPREMLJENI S POTREBNIM ORODJEJEM, PRIBOROM IN INSTRUMENTI ZA STORITVE PRI VZDRŽEVANJU IN POPRAVILIH TEHNIČNIH, ELEKTROENERGETSKIH, GRADBENIH, RUDARSKIH, GEOLOŠKO-MEHANIČNIH, TELEKOMUNIKACIJSKIH IN PODOBNIH NAPRAV TER OPREME;

24) na osebnih avtomobile za vzdrževanje radionavigacijskih naprav za vodenje letal (ZVEZNE UPRAVE ZA KONTROLO LETENJA) in ZA SERVISIRANJE IN VZDRŽEVANJE GOSPODINJSKIH APARATOV IN NAPRAV IN ZA VAROVANJE OBJEKTOV SPLOŠNEGA DRUŽBENEGA POMENA.

6. Osebnih avtomobilov družbenih pravnih oseb, ki so izvzeti od prepovedi uporabe in vožnje, morajo biti, kadar so udeleženi v prometu, ZAZNAMOVANI Z USTREZNIM ZNAJENJEM, FIRMO OZIROMA IMENOM ORGANIZACIJE IN S POSEBNO NALEPNIČO TER IMETI POTNI NALOG, IZ KATEREGA JE RAZVIDNO, DA SE OPRAVLJA Določena vrsta prevoza oziroma dejavnost ali intervencija, KAKOR TUDI ODLOČBO, DA JE TA OSEBNI AVTOMOBIL IZVZET OD PREPOVEDI UPORABE IN VOŽNJE.

SREČANJE SLOVENSKEH PLANINCEV

Planinsko društvo Jesenice vabi člane in ljubitelje planin na 11. srečanje slovenskih planincev, ki bo v organizaciji Planinske zveze Slovenije in Planinskega društva Poljane na dan planincev, v nedeljo, dne 9. septembra na Boču na Stajerskem. Organizatorji pričakujejo več tisoč planincev iz vse Slovenije. Slavnostni govornik na proslavi in otvoritvi obnovljenega planinskega doma na Boču ob 11. uri bo član CK ZKJ Andrej Marinc.

PD Jesenice bo organiziralo na to srečanje avtobusni izlet. Odhod od Čufarja na Jesenice bo ob 5.30 zjutraj. Kar bo samo okrog 10 minut peš hoje, se izleta lahko udeležijo tudi starejši planinci. Prijave sprejemajo na upravi PD Jesenice do četrta, dne 6. septembra do 12. ure.

PRVENSTVO ŽELEZARNE V PLAVANJU

Komisija za šport in rekreacijo razpisuje prvenstvo Železarne v plavanju, ki bo 7. septembra ob 15.30 na kopališču Ukova. Tekmovanje bo izvedeno v naslednjih kategorijah:

moški: do 20 let, od 20 do 30 let, od 30 do 40 let, od 40 do 50 let in nad 50 let;

ženske: do 30 let in nad 30 let.

Tekmuje se v naslednjih disciplinah: 50 metrov prsno (moški in ženske), 50 metrov prosto (moški in ženske), štafeta 4 x 50 metrov prosto (moški).

Za ekipo uvrstitev se šteje po en tekmovalac do 20 let, od 20 do 30 let, od 30 do 40 let, nad 40 let ter rezultat štafete. Štejejo pa se rezultati v prani in prosti konkurenci, torej štirje rezultati v prenem slogu, štirje v prostem slogu in rezultat štafete. Ženske ekipno ne tekmujejo, pač pa le posamezno.

Prijave za tekmovalce sprejema vodja tekmovalcev Beno Ramuš eno uro pred pričetkom tekmovalca na kopališču Ukova. V nižji (mlajši) kategoriji lahko tudi tekmujejo tekmovalci iz višjih (starejših) kategorij. Število nastopajočih pa je neomejeno.

bef.

UČENCEM GLASBENE ŠOLE

Učenci Glasbene šole Jesenice bodo dobili urnik za novo šolsko leto v ponedeljek, 3. septembra, od 10. do 11. ure ali od 14. do 15. ure, v glasbeni šoli Jesenice.

Redni pouk se bo pričel v torek, 4. septembra 1979.

DEŽURNA TRGOVINA

V soboto, 1. septembra, bo na Jesenicah od 15. do 19. ure odprta trgovina DELIKATESA - Kašta 2 na Trznici.

REŠITEV KRIŽANKE IZ 31. ŠTEVILKE ŽELEZARJA

SARATOV, TROJANE, RAMADAN, ORA, IT, AMIN, KARAJAN, ANTE, NA, MATA, TROT, KASA, TORKAR, EDOM, ROV, AR, SLAVICA, RAZ, AGONIJA, ATOMI, EB, IGALO, TODD, LA, ASAM, KAKI, SION, ANANAS, TU, ASIREC, TOVA, DEL, DAKAR, NK, ILOK, TERMIKA, SORA, KASKADER, CERN, MARI, BOR, ARTAN, NR, KK, OVINEK.

IZGUBLJENA URA

22. avgusta 1979 sem od 17.45 do 19. ure na poti od Korotana do Pikove dame izgubila žensko ročno digitron uro, znamke ACME. Ker mi je drag spomin, prosim poštenega najditelja, da jo proti nagradi vrne na naslov: Tea Kreuzer, Gregorčičeva 2, Jesenice.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene in mame

MARIJE LAKOTA

se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani, darovali cvetje in vence in vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti.

Se posebej pa se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju jeseniške bolnice ter onkološkega inštituta v Ljubljani za njihovo prizadevnost v boju z neizprosno boleznijo.

Orehnkovi

ZAHVALA

Vsem zdravnikom in strežnemu osebju kirurškega oddelka bolnišnice Jesenice se najlepše zahvaljujemo za ves trud in prizadevanje, ker so sinu rešili življenje po prometni nesreči. Lepa hvala dr. Pažurju, dr. Grubešiču, dr. Čebokliju in vsem ostalim, katerih imen ne vemo.

Prav tako se zahvaljujemo vsem zdravnikom in strežnemu osebju bolnišnice na Golniku - oddelku za intenzivno nego za reševanje sinovega življenja.

Se enkrat vsem najlepša hvala družina Mikula

ZAHVALA

Čenjenemu odboru Društva upokojencev Javornik-Koroška Bela se prav lepo zahvaljujemo za čestitki ob najini 80-letnici.

Rozalija Obrn, Kristina Oman

ZAHVALA

Članom upravnega odbora Društva upokojencev Javornik-Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za poslano čestitko, ki sem jo prejel ob svojem osebnem prazniku.

Jože Podlipnik

ZAHVALA

Tretji izmeni livne jame se najlepše zahvaljujem za pozornost in darilo ob odhodu v pokoj. Sodelavcem želim še naprej mnogo razumevanja in delovnih uspehov.

Joža Lekše

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata žičarna II se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je v času bolezni prišla zelo prav.

Mirjana Mikutinovič

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

1. in 2. septembra amer. barvni pustolovski film MORILSKI AVTO, režija Elliot Silverstein, v gl. vlogi James Brolin, ob 17. in 19. uri.

3. in 4. septembra amer. barvni pust. film ČLOVEK PAJK, režija E. W. Swakhamer, v gl. vlogi Nicholas Hammond, ob 17. in 19. uri.

5. septembra amer. barvni pust. film STIRJE MUŠKETIRJI, režija Richard Lester, v gl. vlogi Oliver Reed, ob 17. in 19. uri.

6. septembra zaprto.

7. septembra italij. barvni pust. film TIGER JE ŠE ŽIV - SANDOKAN, režija Sergio Sollimo, v gl. vlogi Kabir Bedi, ob 17. in 19. uri.

8. in 9. septembra hong. barvni karate film PEST MASČEVANJA, režija Jimmy Shaw, v gl. vlogi Bruce Lee, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVZ

1. in 2. septembra amer. barvni pust. film ČLOVEK PAJK, ob 18. in 20. uri.

3. in 4. septembra amer. barvni pust. film MORILSKI AVTO, ob 18. in 20. uri.

5. septembra zaprto.

6. septembra amer. barvni - drama MESTO GROZE, ob 18. in 20. uri.

7. septembra amer. barvni pust. film STIRJE MUŠKETIRJI, ob 18. in 20. uri.

8. in 9. septembra italij. barvni akcijski film ROBIN HOOD BLIŠC, MEČ, KARATE, ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

1. septembra amer. barvni akcijski film KASIM, ob 20. uri.

5. septembra amer. barvni pust. film ČLOVEK PAJK, ob 20. uri.

8. septembra amer. barvni pust. film MORILSKI AVTO, ob 20. uri.

12. septembra italij. barvni akcijski film ROBIN HOOD BLIŠC, MEČ, KARATE, ob 20. uri.

Kino DOVJE-MOJSTRANA

1. septembra amer. barvni pust. film MISTER MILJARDER, ob 19.30.

2. septembra amer. barvni akcijski film KASIM, ob 19.30.

8. septembra amer. barvni pust. film ČLOVEK PAJK, ob 19.30.

9. septembra amer. barvni pustolovski film MORILSKI AVTO, ob 19.30.

TVD PARTIZAN BLEJSKA DOBRAVA VABI

TVD Partizan Blejska Dobrava bo priredil v nedeljo, 2. septembra, pri JURŠKU NA HOMU

VELIKO VRTNO VESELICO

s pričetkom ob 15. uri. Prireditve bo popestrjena z bogatim srečelovom in kegljanjem za ovco.

Za ples bo igral ansambel Blejski kvintet. Poskrbljeno pa bo tudi za dobro jedajo in pijačo.

PRIČETEK POUKA IN ZAKLJUČNI IZPITI NA ŽIC

ŽELEZARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER JESENICE

obvešča učence o pričetku pouka v šolskem letu 1979/80 in o opravljanju zaključnih izpitov v prvem septembrskem roku:

Oddelki rednih šol imajo začetek pouka 3. septembra in sicer:

- vsi prvi letniki ob 8. uri,

- vsi višji letniki pa ob 9.30.

Služatelji ob delu, delovodske in tehniške šole imajo začetek pouka 10. septembra ob 16. uri.

Začetek zaključnih izpitov bo 3. septembra, razpored bo objavljen 31. avgusta na oglasni deski v ŽIC.

SVET DELOVNE SKUPNOSTI TOZD OSNOVNE ŠOLE TONE ČUFAR JESENICE

objavlja prosta dela in naloge

- UČITELJA ZA POUČEVANJE ZGODOVINE za določen čas od 1/9-1979 do 12/4-1980 - nadomeščanje delavca na služenju vojaškega roka. Pogoj PU ali P

- UČITELJA ZA POUČEVANJE SPOZNAVANJA NARAVE IN BIOLOGIJE za določen čas od 1/9-1979 do 28/11-1979 - nadomeščanje delavca na služenju vojaškega roka. Pogoj PU ali P

- UČITELJA ZA POUČEVANJE SLOVENSKEGA IN SRBOHRVATSKEGA JEZIKA za določen čas od 1/9-1979 do 28/11-1979 - nadomeščanje delavca na služenju vojaškega roka. Pogoj PU ali P

- DVA UČITELJA ZA POUČEVANJE TELESNE VZGOJE NA PREDMETNI STOPNJI za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pogoj PU ali P. Začetek dela 1/9-1979.

- UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pogoj PU ali P. Začetek dela 1/9-1979.

- UČITELJA MATEMATIKE za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pogoj PU ali P. Začetek dela 1/9-1979.

Objava velja 15 dni. Kandidati vložijo pismene ponudbe z dokazili o izobrazbi na naslov: TOZD osnovna šola Tone Čufar Jesenice.

Kandidati morajo imeti moralnopolitične kvalitete za pedagoške delavce.

PROGRAM DRSANJA IN OSTALIH PRIREDITEV DO 9. SEPTEMBRA REKREACIJSKO DRSANJE

- sobota, 1. septembra, od 14. do 16. ure, - nedelja, 2. septembra, od 14. do 16. ure - splošno; od 17. do 19. ure - splošno in od 20. do 22. ure za Železarno.

- petek, 7. septembra, od 20. do 22. ure za Železarno.

- sobota, 8. septembra, od 14. do 16. ure in od 17. do 19. ure - splošno, - nedelja, 9. septembra, od 14. do 16. ure in od 17. do 19. ure - splošno, od 20. do 22. ure za Železarno.

HOKEJ

- sobota, 1. septembra, ob 17.30 mednarodna hokejska tekma za karavanski pokal HK Jesenice: KSV Kapfenberg Avstrija. Vstopnina: odrasli 40,00 din, otroci, šolarji - 20,00 din.

KEGLJANJE NA ASFALTU:

Štirizestno avtomatsko kegljišče prične z obratovanjem v ponedeljek, 3. septembra; do nadaljnjega bo odprto samo ob delavnikih, in sicer vsak popoldan od 16. do 22. ure.

KOŠARKA

V športnem parku v Podmetakliji:

- sobota, 1. septembra, ob 19. uri KK Jesenice: KK Radovljica - mladinci.

- nedelja, 2. septembra, ob 10. uri KK Jesenice: KK Klavivar - mladinke.

- sreda, 5. septembra, ob 17.30 KK Jesenice: KK Lokainvest - kadetince; ob 19. uri KK Jesenice: KK Lokainvest - mladinke.

- sobota, 8. septembra, ob 9. uri KK Jesenice: Šenčur - mladinci; ob 10.30 KK Jesenice: KK Klavivar - kadetince.

- nedelja, 9. septembra, ob 10. uri KK Jesenice: KK Triglav A - kadeti.

KOPALIŠČE

V mesecu septembru bo kopališče Ukova odprto od 10. do 18. ure, in sicer: - od 10. do 14. ure predvsem za učence posameznih šol zaradi izvajanja programa telesne vzgoje v okviru plavanja; - od 14. do 18. ure za ostale obiskovalce kopališča.

OSTALO

Sreda, 5. septembra, ob 19.30 pop rock koncert, na katerem sodelujejo ALEKSANDER MEŽEK IN THE TOWER BAND ECHOES OF JOY. Prodaja kart na dan koncerta ob 16. uri naprej. - v mesecu SIV Jesenice

V LESCAH RASTE NOV ROD KVALITETNIH PADALCEV

Se pred dvema letoma smo bili v Alpskem letalskem centru Lesce močno v srbih, ker za sedanjimi padalci smo imeli Buntičem, Hraštom, Humrom, Pesjakom in drugimi, nismo imeli primerne kvalitete zaledja. Kazalo je, da bo Lesce čez leto ali dve leti vodilno vloga v Jugoslaviji. Za vzgojo padalskih reprezentantov je treba več let vztrajnega in načrtnega dela, pri čemer pa je treba imeti še srečno roko pri izbiri kandidatov za začetniški tečaj.

Drago Buntič »Kings« po opravljenem dvatisočem skoku

Za ta lep in drzen šport je treba imeti poleg želje še veliko ljubezni do tega športa, hrabrosti in pripravljenosti na samoopovedovanje. Mladenci ali mladenke, ki se predajo padalstvu, mora imeti veliko volje za samodisciplino in za vestnost pri delu, v kar mora popolnoma zaupati. Če majhne napake se v padalstvu težko kaznujejo. Zato ni čudno, da že na začetku padalskega tečaja, še preden se prične z resničnim skakanjem, odpadejo mnogi ali zaradi zdravstvenih težav, ali zaradi nesprejemanja trdega režima, ki ga zahteva narava tega športa pa tudi zaradi pomanjkanja drugih kvalitativ.

Ravno zaradi vsega tega smo v Alpskem letalskem centru Lesce nadvse ponosni na nov rod mladih padalcev, ki kažejo, da bodo lahko zamenjali tudi sedanje državne prvake, če bodo vztrajali pri delu tako kot so pričeli. Ob takem vodju kot je Drago Buntič »Kings«, mladim to ni težko. Drago je trikratni absolutni državni prvak. Lansk leto je osvojil prvenstvo, čeprav je vadal zelo malo. V figurativnih skokih je bil nenadkriljiv. Njegov državni rekord bo verjetno še dolgo veljal, ima pa tudi visoko mednarodno vrednost. Zaradi delovnih obveznosti se je odpovedal državnim reprezentacijam, kjer bi bil še kako potreben. Raje se je posvetil delu z mladimi. Če tretje leto zanj pri tem lepe uspehe. Program dela, ki ga je pripravil za vse kakovostne skupine padalcev, zahteva od vsakega posameznika celoletno delo. Fizične in teoretične priprave v zimskem obdobju so bistvena osnova za uspešno napredovanje pri praktičnem skakanju. Zato ni čudno, da začetniki v leskem letalskem centru napredujejo hitro, še posebno v najtežji disciplini, figurativnih skokih.

Iz skupine začetnikov iz leta 1977 najvidnejše napredujejo Mojca Legat, ki se je že po enoletnem skakanju uvrstila v člansko državno reprezentanco in z njo nastopila lansko leto na svetovnem prvenstvu v Zagrebu in Darko Svetina, letošnji republiški prvak, tretji z letošnjega mladinskega državnega prvenstva in šesti s članskega državnega prvenstva. Iz lanske skupine se prebija med najboljšimi Benjamin Smid in Matjaž Lazar, ki sta opravila že preko 250 skokov. Značilnost letošnje začetniške skupine pa je veliko število skokov, ki so

jih opravili v štirih mesecih praktičnega skakanja. Posamezniki imajo od 85 do 97 skokov.

Da so mladi hitro napredovali je pripomoglo tudi letalo AN-2, ki v sorazmerno kratkem času poneso po dvanajst padalcev na višino dva tisoč metrov. S te višine izvajajo figurativne skoke. Letalo je bilo na voljo leskim padalcem osem dni in ob dokaj ugodnem vremenu je bilo dobro izkoriščeno. V tem času so padalci slavili tudi pomemben dogodek. Drago Buntič je skočil svoj dvatisoči skok. Tovariši so mu čestitali že v zraku, ko so v grupi sestavili zvezdo v prostem padu.

Ob zaključku osemnedevne padalske baze so mladinci tekmovali za prvenstvo ALC. Zmagal je Svetina v skokih na cilj in v figurativnih skokih. Še posebno upešen je bil v skokih na cilj. V osemih skokih je kar šestkrat skočil v center cilja. Dvakrat je cilj zadel Smid po enkrat pa Lazar in Mirt. Ostali so imeli s to disciplino več težav. V figurativnih skokih so uspeli izvesti obvezen program figurir pri dvatisoč metrov vsi razen enega. Najuspešnejša pa sta bila spet Svetina in Smid.

Zaradi pomanjkanja letalskega goriva pa po vsej verjetnosti v tem letu ne bo več veliko športne in šolske aktivnosti v Lescah. Upanje ostaja za prihodnje leto.

REZULTATI MLADINSKEGA PRVENSTVA ALC:

Skoki na cilj (8 skokov): 1. Darko Svetina 112 m, 2. Benjamin Smid 214 m, 3. Matjaž Lazar 6,68 m, 4. Branko Mirt 15,93 m, 5. Milan Krpič 26,92 m, 6. Roman Božič 29,07 m, 7. Dušan Intihar 39,61 m, 8. Iztok Jug 46,11 m, 9. Dušan Frank 57,06 m.

Figurativni skoki z 2000 m: 1. Svetina 11,2 sec., 2. Smid 11,8, 3. Lazar 13,8, 4. Mirt 14,2, 5. Božič 14,5, 6. Intihar 15,1 m, 7. Frank 16,8, 8. Jug 19,1, 9. Krpič 20,0.

Skupna razvrstitev: 1. Svetina 2 negativni točki, 2. Smid 8, 3. Lazar 18, 4. Mirt 32, 5. Božič 61, 6. Intihar 85, 7. Krpič 106, 8. Jug 128, 9. Frank 130.

ML

Leški mladi padalci iz letošnje začetniške skupine, utrujeni, vendar zadovoljni po zadnjem skoku iz letala AN-2, ki je osem dni služilo leskim padalcem. Na posnetku: Branko Mirt (19 let), Milan Krpič (18), Roman Božič (16), Dušan Intihar (20), Iztok Jug (16) in Dušan Frank (16 let) (Foto L. Mesarič)

SLAB ŠTART JESENIŠKIH NOGOMETAŠEV V NOvem NOGOMETNEM PRVENSTVU

V nedeljo, 26. avgusta, se je začelo nogometno prvenstvo Slovenije. Člani in mladinci NK Jesenice, ki igrajo v območni nogometni ligi – zahod, so slabo startali. Člani so igrali v Črnomlju in izgubili z domačim moštvom Bela Krajina 3:0, mladinci pa so doma igrali z ekipo Loke neodločeno 1:1.

NK BELA KRAJINA : NK JESENICE
3:0 (2:0)

V Črnomlju so člani nogometnega kluba Jesenice odigrali prvo prvenstveno tekmo v območni nogometni ligi Slovenije in proti domači ekipi Bela Krajina srečanje izgubili s 3:0. Domače moštvo je vse tri gole doseglo s hitrimi protinapadi, kajti vsa tekmo so domačini igrali bunker in preko svojih hitrih napadalcev večkrat ogrozili gol gostujočega vratarja Ilića. Igralci Jesenice so vsa tekmo imeli premoč na igrišču ali na žalost niso znali izkoristiti prilik pred golom domačinov.

Ta neukovitost se že iz tekme v tekmo ponavlja. Čeprav je moštvo v celoti igralo dobro, upajmo, da bo v tretjem kolu boljše in da bodo nogometaši Jesenice razveselili svoje igralce.

Vsekakor pa je treba nekaj besed reči na organizacijo tekme v Črnomlju, oziroma vzdušje, ki je bilo vse prej kot športno. Vso tekmo so namreč neodgovorni gledalci vpili in izvajali igralce nogometnega kluba Jesenice z žaljivimi besedami kot so: »svinje gorenjske«, »fasišisti«, »prekleti Bosanci« in podobno. Sprašujem se ali je to močeno, da toliko let po osvojitvi še obstajajo taki ljudje, ki si upajo take žaljivke izgovarjati na javnih mestih. Seveda je to tudi velika sramota za domačine – organizatorje, ki proti takim izpadom posameznih gledalcev niso ukrenili niti ena, le mirno so jih poslušali.

NK JESENICE : NK LOKA (MLADINCI)
1:1 (0:0)

Tudi mladinci NK Jesenice so odigrali prvo prvenstveno tekmo z ekipo Loke na domačem igrišču in igrali neodločeno 1:1. V prvem polčasu sta obe moštvi prikazali slab nogomet in malo priložnosti za gol. V drugem polčasu so najprej nogometaši Loke povedli in kmalu za tem so domačini izenačili z golom Jakupovića. Do konca tekme so igralci obeh moštev imeli več priložnosti, da bi tekmo dobili. Mladi nogometaši so zadovoljni v svojem prvem nastopu v območni nogometni ligi (zahod) Slovenije, računamo pa, da bo iz tekme v tekmo boljše.

NK JESENICE : NK MERKATOR
1:2 (0:1)

V sredo, 22. avgusta, so nogometaši Jesenice odigrali prijateljsko tekmo z moštvom Merkatorja iz Ljubljane. Domači nogometaši so tokrat prikazali eno najboljših iger letos. Čeprav so nogometaši iz Ljubljane slavili zmago 2:1 (1:0), niso prikazali tistega kar smo od njih pričakovali. Številni gledalci (okrog 500) so uživali v lepi igri obeh moštev.

Jeseničani so imeli več od igre, pa tudi več priložnosti za gol, ki jih niso izkoristili na srečo gostujočega moštva. Spominimo se priložnosti v prvi minuti Radica, pa številnih priložnosti Mlakarja, Trohe in Komića, ki je od številnih izkoristil eno in tako dosegel edini gol za Jesenice.

Jesenički nogometaši so bili zadovoljni s tekmo, še bolj pa številni gledalci, ki so prišli bodrit nogometaše in s tem tudi dokazali, da na Jesenicah vlada veliko zanimanje za nogomet.

V drugem kolu ONL so člani NK Jesenice prosi, mladinci pa igrajo v Ivančni Gorici proti istoimenski ekipi.

PROGRAM POHODA NA TRIGLAV

Poročali smo že, da bo v soboto, 8. septembra deseti – jubilejni pohod delavcev delovnih organizacij SOZD Slovenske železarnice na Triglav. Delavci iz železarnice Jesenice bodo na Triglav odšli iz treh smeri in to:

- I. skupina v smeri Kot – Staničev dom,
- II. skupina v smeri Vrata – Dolč,
- III. skupina v smeri Vrata – Skrlatica.

Odhod avtobusov za vse tri skupine je v soboto ob 7. uri izpred parkirnega prostora pred železarno. V nedeljo bodo vsi udeleženci odšli ob 6. uri na vrh Triglava, kjer bo ob 8. uri svečanost in nato skupni sestop v Krmo. Ob 14. uri bo nato zaključek pohoda v dolini Krme pri Kovinarski koči.

Prijave za udeležence iz železarnice prejeto do 5. septembra do 12. ure na sindikatu železarnice (tel. 218), ob prijavi pa je potrebno navesti tudi smer pohoda. Udeležence pohoda na Triglav opozarjamo, da bo deseti jubilejni pohod železarjev na Triglav zadnji in bodo pohodi na Triglav za nekaj časa prekinjeni.

Udeleženci iz železarnice Ravne in Store, Žitne Celje, Tovila iz Ljubljane in Metalurškega inštituta bodo odšli na Triglav v smeri Bled – Rudno polje – Krndarica, delavci Verige iz Lesca in Plamena iz Kroke pa v smeri Vrata – Prag – Staničev dom. Odhod teh udeležencev bo v soboto, 8. septembra ob 7. uri z avtobusne postaje na Bledu.

bef.

ELAN IN ISKRA

V okviru letnega programa rekreacijskih športnih iger radovljskih sindikatov je bilo v petek, 17. avgusta, na kopališču v Radovljici letošnje občinsko sindikalno prvenstvo v plavanju, na katerem je nastopilo 43 zensk in 138 moških ali skupaj 181 članov sindikata iz 44 osnovnih organizacij zveze sindikatov. Tekmovanje so pod pokroviteljstvom OSZS in ZTKO Radovljica, tako uspešno organizirali prizadeti člani PK Radovljica.

Tekmovalke in tekmovalci, ki so bili razdeljeni v pet starostnih razredov, so se pomerili za občinske naslove v plavanju na 50 m prano, 50 m kravl, 50 m hrbtno in v štafeti 4 x 50 m prosto. Če upoštevamo, da je pred in med tekmovalcem deževalo, lahko ugotovimo, da je tekmovalanje uspelo tudi kar se tiče množičnosti in da je med člani sindikata občine Radovljica tudi za tovrstno športno rekreativno dejavnost interes iz leta v leto večji. Prav gotovo pa bo k še večji množičnosti plavanja med starejšimi občani in v večjemu ter hitrejšemu razvoju kvalitativnega plavanja v Radovljici veliko prispevalo gretje vode v bazenu, ki je začelo poskusno delovati prav pred sindikalnim tekmovaljem. Kljub hladnemu in deževnemu vremenu je voda v bazenu imela 25 stopinj Celzija in so bili pogoji za vse nastopajoče zelo ugodni.

REZULTATI NAJBOLJŠIH:

50 m PRANSO – ŽENSKO DO 25 LET: 1. Mojca Matjašič – Iskra Otoče 0:49,08, 2. Sonja Rokvič – Elan Begunje 0:56,90, 3. Lijana Kos GG Bled 1:00,8.

50 m PRANSO – ŽENSKO DO 35 LET: 1. Meta Demšar – Iskra Otoče 0:48,51, 2. Reza Mlakar – Iskra Otoče 0:51,6, 3. Margit Benedičič – Iskra Lipnica 0:57,40.

50 m PRANSO – ŽENSKO NAD 35 LET: 1. Jasna Kaiser – LIP Bled 0:49,82, 2. Greta Djordjevič – Veriga Lesce 0:58,8, 3. Pavla Ambrožič Vezine Bled 1:01,27.

50 m PRANSO – MOŠKI DO 25 LET: 1. Ciril Globočnik – Almira Radovljica 0:33,83, 2. Milan Kajdič – Elan Begunje 0:42,86, 3. Franc Kotnik – LIP Bled 0:44,0.

50 m PRANSO – MOŠKI DO 35 LET: 1. Stanko Artniček – KT Podnart 0:38,54, 2. Viktor Ravnikar – Iskra Otoče 0:39,70, 3. Jože Hausman – Vezine Bled 0:40,8.

50 m PRANSO – MOŠKI DO 35 LET: 1. Janek Sekovanič – Elan Begunje 0:40,1, 2. Peter Zupan – Upr. org. SO Rad. 0:42,5, 3. Matjaž Gmajnar – Elan Begunje 0:43,8.

50 m PRANSO – MOŠKI DO 35 LET: 1. Miha Žvan – Iskra Otoče 0:42,85, 2. Zdravko Kelih – Veriga Lesce 0:41,8, 3. Andrej Kranjc – Plamen Kropa 0:45,40.

50 m PRANSO – MOŠKI NAD 45 LET: 1. Janek Hrovat – Elan Begunje 0:51,5, 2. Janek Lapuh – Veriga Lesce 0:51,66, 3. Miro Rant – Iskra Otoče 0:52,20.

50 m KRAVL – ŽENSKO DO 25 LET: 1. Mojca Matjašič – Iskra Otoče 0:41,84, 2. Barbara Prešeren – Iskra Otoče 0:43,4, 3. Jolica Kaufman – Elan Begunje 0:53,7.

50 m KRAVL – ŽENSKO DO 26 DO 30 LET: 1. Marjana Melnik – Veriga Lesce 0:44,29, 2. Reza Mlakar – Iskra Otoče 0:45,5, 3. Alenka Bajželj – Vezine Bled 0:51,2.

50 m KRAVL – ŽENSKO NAD 35 LET: 1. Jasna Kaiser – LIP Bled 0:49,82, 2. Greta Djordjevič – Veriga Lesce 0:54,8, 3. Vera Jug – Žito Lesce 1:01,20.

50 m KRAVL – MOŠKI DO 25 LET: 1. Ciril Globočnik – Almira Radovljica 0:37,3, 2. Ciril Gaberšek – Iskra Otoče 0:38,47, 3. Lado Hrustelj – Elan Begunje 0:38,73.

50 m KRAVL – MOŠKI DO 26 DO 30 LET: 1. Janek Hrovat – Vezine Bled 0:44,29, 2. Reza Mlakar – Iskra Otoče 0:45,5, 3. Alenka Bajželj – Vezine Bled 0:51,2.

0:29,8, 2. Slavko Arh – Iskra Otoče 0:31,0, 3. Drago Boškovski – GG Bled 0:33,93.

50 m KRAVL – MOŠKI DO 30 – 35 LET: 1. Franc Selan – Almira Radovljica 0:29,2, 2. Jože Berce – Iskra Lipnica 0:32,3, 3. Janek Petrač – Iskra Lipnica 0:34,5.

50 m KRAVL – MOŠKI DO 35 – 45 LET: 1. Miha Žvan – Iskra Otoče 0:33,13, 2. Andrej Kranjc – Plamen Kropa 0:35,2, 3. Alojz Svetina – Elan Begunje 0:36,6.

50 m KRAVL – MOŠKI NAD 45 LET: 1. Janek Lapuh – Veriga Lesce 0:44,1, 2. Damjan Hafner – Iskra Lipnica 0:50,0, 3. Miro Rant – Iskra Otoče 0:52,21.

50 m HRBTNO – ŽENSKO: 1. Barbara Prešeren – Iskra Otoče 0:48,39, 2. Marjana Melnik – Veriga Lesce 0:56,6, 3. Tanja Rituper – Vezine Bled 1:06,40.

50 m HRBTNO – MOŠKI DO 25 LET: 1. Lado Hrustelj – Elan Begunje 0:39,79, 2. Andrej Lapuh – Iskra Otoče 0:42,7, 3. Milan Kajdič – Elan Begunje 0:52,8.

50 m HRBTNO – MOŠKI DO 25 – 30 LET: 1. Viktor Ravnikar – Iskra Otoče 0:38,58, 2. Slavko Arh – Iskra Otoče 0:39,2, 3. Brane Vodnjak – HTP Bled 0:40,6.

50 m HRBTNO – MOŠKI DO 30 – 35 LET: 1. Franc Selan – Almira Radovljica 0:40,28, 2. Franci Vovk – Veriga Lesce 0:47,20, 3. Janek Sekovanič – Elan Begunje 0:48,6.

50 m HRBTNO – MOŠKI DO 35 – 45 LET: 1. Stane Kozamernik – Elan Begunje 0:54,9, 2. Peter Rozman – Plamen Kropa 0:58,5, 3. Bojan Zajc – Elan Begunje 1:16,2.

50 m HRBTNO – MOŠKI NAD 45 LET: 1. Vinko Iskra – Vezine Bled 0:52,27, 2. Janek Hrovat – Elan Begunje 0:52,6, 3. Mirko Zupan – Veriga Lesce 1:26,3.

ŠTAFETE 4 x 50 m – ŽENSKO: 1. Iskra Otoče 3:12,20, 2. Veriga Lesce 3:54,1, 3. Elan Begunje 1:3:56,7.

ŠTAFETE 4 x 50 m – MOŠKI: 1. GG Bled 1:3:05,5, 2. Iskra Otoče 2:06,94, 3. Elan Begunje 1:2:13,00.

VRSTNI RED EKIPNO – ŽENSKO: 1. Iskra Otoče 96 točk, 2. Vezine Bled 84 točk, 3. Veriga Lesce 78 točk.

EKIPNO – MOŠKI: 1. Elan Begunje 211 točk, 2. Iskra Otoče 178 točk, 3. Veriga Lesce 134 točk.

EKIPNO SKUPAJ: 1. Elan Begunje 282 točk, 2. Iskra Otoče 274 točk, 3. Veriga Lesce 212 točk.

V.M.

KARTE ZA SVETOVNO PRVENSTVO V VESLANJU NA BLEDU

Na sindikatu železarnice je na razpolago omejeno število kart za obisk svetovnega veslaškega prvenstva na Bledu. Permanentne karte za vse dni prvenstva se dobijo po ceni 100 din za moški in 50 din za ženske. Program za moški finale (9. septembra) se dobe karte po 50 dinarjev, za ženske finale (2. septembra) pa po 30 din. Vse karte so za sedenje na tribuni. Popust za naše delavce znaša torej 50 %, karte pa so na razpolago na sindikatu železarnice Jesenice.

bef.

STRELCI Z JAVORNIKA ODPIRAJO SODOBNO AVTOMATSKO STRELIŠČE

Strelška družina Triglav Javornik – Koroška Bela praznuje letos 30-letnico svojega obstoja. Zato so člani družine v jubilejnem letu še posebej aktivni. Že lansko leto, ko so z razumevanjem krajevne skupnosti Javornik – Koroška Bela pridobili v uporabo nedodelan prostor v dom Julke in Albina Pibernik na Javorniku, so si zadali nalogo, da ta prostor primerno uredijo za treninge in tekmovalne. Družina do tedaj namreč ni imela možnosti treningov v svojih prostorih niti kje drugje na Javorniku.

Strelka je akcija zbiranja denarja in potrebnega materiala. Akciji se je odzvalo večje število organizacij združenega dela in društev, posamezniki pa so mnogo pomagali z več kot 1000 prostovoljnimi urami. Največje pomoči in razumevanje smo bili deležni od strani kolektiva in samoupravnih organov železarnice, za kar se jim še posebej zahvaljujemo.

Skupno delo članov upravnega odbora bo zaključeno ob otvoritvi sodobnega avtomatskega strelišča za zračno orožje, katerega bomo predali namenu v okviru praznovanja praznika krajevne skupnosti.

Novo strelišče je urejeno tako, da je razdeljeno na več prostorov. V strelski dvorani je nameščenih šest strelskih mest z napravami, ki strelcu po vsakem strelu

prinesejo tarčo v neposredno bližino, tako da lahko dobro ocenijo zadetek. Funkcionalno se k temu prostoru navezuje še manjši prostor za sodnike in ocenjevanje zadetkov.

Ta prostor je s stekleno steno ločen od prostora, v katerem ostali tekmovalci čakajo na nastop, gledalci pa skozi stekla lahko opazujejo strelce, ne da bi jih pri tem ovirali pri tekmovalju.

Prav tako pa je v sklopu celotne dvorane še manjše skladišče, ki bo služilo za shranjevanje materiala, ki ni pogosto v uporabi.

Z otvoritvijo strelišča bodo dani vsi pogoji, da se strelski šport in predvsem streljanje z zračnim orožjem v naši občini še bolj razmakne. Strelišče namreč ne bo

služilo le za treninge in tekmovalne aktivnosti strelcem in članom strelskih društin, ampak bo na voljo silernemu delavcu in občani, ki bi se za svojo rekreacijo rad ukvarjal s strelskim športom. Zato tudi vabimo vse člane strelske družine in ljubitelje strelstva, da se udeležijo otvoritve strelišča, ki bo v sredo, 5. septembra, ob 16. uri. Takoj po otvoritvi strelišča pa bo tudi tradicionalno tekmovalje ekip-krajevni skupnosti jeseniške občine za prehodni pokal SK Javornik – Koroška Bela.

Strelci bomo tako dostojno proslavili praznik naše krajevne skupnosti, obenem pa bo to tudi prva prireditev v počastitev 30-letnice obstoja strelske družine Triglav Javornik – Koroška Bela.

SD

POHOD PO KARAVANKAH 1979

Občinski svet Zveze sindikatov Slovenije – Jesenice, komisija za šport in rekreacijo bo v sodelovanju s pripadniki JLA (graničarji), konferenco zveze sindikatov železarnice, planinskih društevoma Dvojmojstrana in Jesenice ter samoupravno skupnostjo za telesno kulturo Jesenice organizirala

3. MNOŽIČNI POHOD PO KARAVANKAH 1979

Namen pohoda je zainteresirati čim širši krog delovnih ljudi in mladine za hojo in bivanje v naravi. Pohod prav gotovo predstavlja vsesplošno korist za zdravje delovnega človeka in kondicijsko utrjevanje v okviru splošnega ljudskega odpora. Istočasno pa pomeni tudi obujanje tradicij NOB, saj pohod poteka po kurirskih poteh in ob spominskih obležjih NOB.

POHOD BO V SOBOTO, 22. SEPTEMBRA, po naslednji trasi: PLANINA POD GOLICO: od spomenika NOB, Mentn, Mozišče, Rožca (koča) nato dalje po grebenu preko Mlince do Bajerja (bivša karavla JLA).

Odhod vseh udeležencev iz Planine pod Golico je od 7.30 do 8. ure zjutraj. Avtobusi bodo vozili izpred skupščine občine Jesenice od 6. ure do 7.15. Udeleženci, ki se nimajo legitimacije pohoda, jo bodo prejeli v koči na Rožci, tisti pa, ki jo imajo, pa naj legitimacijo prinesejo s seboj, da jo bodo zigosali na kontrolni točki (Rožca – koča). Na omenjeni točki prejme vsak udeleženec značko in blok za prehrano.

Za pohod so pripravili vodiči, ki vas bodo vodili po označeni trasi. Organizirana je tudi gorske reševalna služba in služba prve pomoči.

Ob prihodu na Bajer (nad Dvojmoj) (od 12. ure do 12.30) je sprejem in pozdrav ter tovariško srečanje, organizirana je prehrana in pijača po zmernih cenah.

Organizirana bodo tudi športna tekmovalja.

Vsaka osnovna organizacija zveze sindikatov ali udeleženec ob prijavi prispeva na člana 20 dinarjev za delno kritje stroškov, za značko, enolončnico in za prevoze. Ostale stroške (za pijačo in drugo) krijejo udeleženci sami.

Prijave in vplačila sprejema občinski svet zveze sindikatov Jesenice, Cesta maršala Tita 86 do 18. septembra do 15. ure.

Vsi udeleženci naj se oblečejo primerno za hojo v hribe z upoštevanjem letnega časa (toplo oblačilo).

Vsak udeleženec naj s seboj vzame posodo (porcijo) in žlico za topli obrok.

POVRATEK vseh udeležencev je od 16.30 do 17. ure iz Kamen (ob vzhodu Bajerja – glavna cesta), z avtobusi.

Eventualne spremembe bomo objavili s posebnim obvestilom preko radia TRIGLAV Jesenice, v dneh od 15. do 18. 9. 1979.

LEGENDA:

— TRASA POHODA

● START – CILJ – ODHOD AVTOBUSOV
● SPOMENIK IN OBLEŽJA NOB